

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

**ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
„СВЕТИ ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ“
ФОЧА**

**НАЗИВ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА**

САДРЖАЈ

1.Увод

- 1.1. Рјешење о упису Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи у судски регистар
- 1.2. Одлука о преносу права власништва на згради Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 1.3. Посједовни лист
- 1.4. Рјешење број УП-I-02-17/95 од 12. 10. 1995. године о испуњености услова за обављање васпитно-образовне дјелатности
- 1.5. Одлука Народне скупштине РС о промјени назива Православне Духовне академије „Свети Василије Острошки“ у Фочи у Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 1.6. Уговор број 04/1-1106-1 од 18. 06. 2007. године и Анекс уговора број 04/1-1319/09 од 22. 06. 2009. године
- 1.7. Извјештај о броју студената
- 1.8. Извјештај о бројном стању књига у библиотеци Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 1.9. Извјештај књиговодства о наставним училима
- 2.0. Одлука о организовању
- 2.1. Дозвола за извођење студијског програма, број:07,023/602-6315/09, датум: 01.10.2009. године.
- 2.2. Одлука Управног одбора Универзитета у Источном Сарајеву о кориштењу дијела објекта, број: 01-УО-122-XXXI/10. Датум: 29.09.2010. године.

2.Општи дио

- 2.1. Увод
- 2.2. Назив и циљеви студијског програма
- 2.2.а.Референтни студијски програми-сличности и разлике
- 2.3. Врста студија и исход процеса учења
- 2.4. Стручни, академски, односно научни назив у складу са номенклатуром занимања
- 2.5. Услови за упис на студијски програм
- 2.5.а. Упис студената
- 2.5.б. **Прилог: Рјешење о именовању комисије за пријем студената**
- 2.5.в. Оцјењивање и напредовање студената
- 2.6. Начин извођења студија и потребно вријеме за извођење студија
- 2.7. Критеријуми и услови преноса ЕЦТС бодова

Прилог-правила студирања

- 2.8. Критеријуми и начин осигурања квалитета
- 2.9. Услови за прелазак са других студијских програма

Прилог-правила студирања

- 2.10. Обавезе студента
- 2.11. Листа обавзних и изборних предмета
- 2.12. Бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу ЕЦТС
- 2.13. Предвиђен број часова за поједине предмете

- 2.14. Предуслов за упис поједних предмета и групе прдмета
- 2.15. Остала питања од значаја за извођење СП
- 2.16. Нострификација дипломе

3.Одговорни наставници

- 3.1. Наставно особље
- 3.2.Списак наставника и сарадника у радном односу на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 3.3.Списак наставника и сарадника хонорарно ангажованих на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 3.4.Списак административног и помоћног особља у радном односу на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи
- 3.5.Списак одговорних наставника и сарадника (табеларни преглед)

Прилог – Уговори стално ангажовани професори

[УГОВОРИ.pdf](#)

4.Наставни план и програм

- 4.1. Наставни план и програм студија
- 4.2. Завршни рад / дипломски рад/
- 4.3 **Прилог: Записник са полагања дипломског рада**

5. Прилози

- правила студирања ПБФ
- пријава за полагање дипломског рада
- увјерење о дипломирању болоња ПБФ
- уговори ангажованих професора

1. УВОД

OSNOVNI суд у TREBINJU

судија, Dragan Puzić

Као судија појединац, у судскорегистарској правној ствари предлагача Pravoslavni Bogoslovski
Fakultet "Sveti Vasilije Ostroški" Foča

ради уписа Promjena naziva i usklađivanje sa ZOK.

дана 30.06.2005., донео је

РЕШЕЊЕ

Исваја се захтев предлагача за упис у судски регистар и одређује се упис у судски регистар, у регистарски
ложак бр. RU-1-867-00, података садржаних у прилозима уз изјаву бр. 1.3.

који је саставни део овог решења.

РА SE UPISUJE:

Promjena naziva te isti glasi:

Republika Srpska, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Pravoslavni Bogoslovski fakultet "Sveti Vasilije Ostroški" u Foči.

I usklađivanje sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti.

дија,

Dragan Puzić

оука о правном леку: Против овог решења може се изјавити жалба, преко овог суда,

Октомбар 2005.

суду у Trebinju

у року од 8 дана од дана достављања преписа решења.

3. Препис решења

Број регистарског улошка
регистарског суда

RU-1-867-00

Ознака и број
уписника суда

F1-195/05

OSNOVNI SUD U TREBINJU

(Назив и седиште суда)

Предлагач: (Фирма и
седиште предузећа или
другог субјекта уписа)

Duhovna akademija "SVETI VASILIJJE OSTROŠKI" sa p.o.
Srbinje

Предмет пријаве:

Promjena naziva,
Usklađivanje sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti

Уз пријаву прилажемо следеће исправе и доказе:

- 1) Odluka o promjeni naziva br. 01-265/05 od 22.4.2005. god.
- 2) Odluku o usklađivanju sa ZOK od 30.6.2005. god.
- 3) Prijava sa obrascem 1. i 3.
- 4) Tekst oglasa
- 5) Sudska taksa.
- 6)
- 7)
- 8)
- 9)
- 10)
- 11)

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ФОЧА
ОДЈЕЛЉЕЊЕ ЗА ОПШТУ УПРАВУ
Ов. бр. 5124-
Датум: 14.07.2009
ригиналом написаним

који се састоји од
код лица које во
Напомена
Такса:

Предлажемо да се на основу ове пријаве и приложених исправа и доказа донесе решење о упису у судски регистар и решење достави предлагачу.

потпис овлашћеног лица,

[Signature]

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 3/97) и члана 1. Закона о изменама и допунама Закона о промету непокретности ("Службени гласник Републике Српске", број 29/94), Влада Републике Српске на 40. седници одржаној 05.06.1997. године, доноси

О Д Л У К У

о давању сагласности за пренос некретности
из државне својине без наканде

I

Даје се сагласност за отуђење некретнина из државне својине и то:

- к.ч. 2438/1	три зграде Влечво	у површини од	3896 м ²
	Економско двориште Влечево	"	4.8989 м ²
- к.ч. 2439	Ливада Велчево 2 класе	"	3525 м ²
- к.ч. 2440	Вођњак Велчево 1 класе	"	2706 м ²
- к.ч. 2441/1	Приступни пут и паркинг Велчево	"	3283 м ²
- к.ч. 2499	Шума Велчево 6.кл.	"	8063 м ²
- к.ч. 2438/2	Фабрика кошуља Велчево	"	1136 м ²
	економско двориште Велчево	"	2391 м ²

заједно са свим другим грађевинским објектима и оградом извученом на горе поменути парцелама, уписане у посједовном листу број 4-1 КО Фоча као и све опреме, машина и инсталација Фабрике кошуља, са садашњег власника - корисника Казнено-поправни дом Фоча - Србије на Српску православну цркву - духовна академија "Св. Василија Острошког", а ради смештаја и рада Духовне академије.

II

Овлашћује се министар правде Бранко Петрић, да са овлашћеним лицем Духовне академије "Св. Василије Острошки" Србије закључи писмени уговор.

III

Овом одлуком се ставља ван снаге одлука Владе Републике Српске бр. 02-21, од 9.01.1994. године.

IV

Ова одлука ступа на снагу даном доношења.

Број: 02-634 / 97

Датум, 05.06.97

ПУБЛИКА СРПСКА
ПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ И
ИМУНЕСКО - ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

РУЧНА ЈЕДИНИЦА
ИМЕ
С Р Б И Њ Е

Број : 41-952-1-10/4/2001
Датум : 27-03-2001

ПРЕПИС ПОСЛЕДОВНОГ ЛИСТА

Број последовног листа : 2582

Општина : С Р Б И Њ Е
: ФОЧА

Листини број	Презиме и име посједника или назив корисника Адреса, мјесто	Стварно правни однос	Лист посеза
20585	СПЦ-ЕЛ.ДАБРОБОС.Д.АК.СВ.РАС.ОСТРОВКИ ,СРБИЈЕ-ВЕЛЕЧЕВО ,СРБИЈЕ	КОРИСНИК ДС	1/1

Бр.парцеле Лист Број	Подбр.	РБ	План Скица	Начин коришћења Потрес	Кл.	Површина и.кв.	Приход	СП	Припис	Примедба
2438			28	екон.двориште		51380	.00	34/2000	441	С.П.13/97
			73	ВЕЛЕЧЕВО						
2438		1	28	кућа и зг.		5032	.00	34/2000	441	С.П.13/97
			73	ВЕЛЕЧЕВО						
2439			28	лијева	2	3525	18.55	34/2000	441	С.П.13/97
			73	ВЕЛЕЧЕВО						
2440			31	воћњак	1	2706	23.57	34/2000	441	С.П.13/97
			73	ВЕЛЕЧЕВО						
2441		1	31	некатегорисани пут		3283	.00	34/2000	441	С.П.13/97
			73	ВЕЛЕЧЕВО						
2499			28	шума	6	8063	13.38	34/2000	441	С.П.13/97
			71	КРАВАЦ						

Стање са 27-03-2001 73989 м2 55.50 КМ

Накнада за овај ПРЕПИС наплаћена је у износу од 10.00 КМ . по члану
Закон о накнадама за коришћење података премега и катастра
непокретности и вршења услуга у области премега и катастра непокретности.
(Листини РС број 34/98)

Потпишано лице
Инж. Вукан

МИНИСТАРСТВО ОБРАЗОВАЊА, НАУКЕ
И КУЛТУРЕ

Број: УП-I-02-17/95.

Пале, 12. октобра 1995. године

Министарство образовања, науке и културе Владе Републике Српске, у предмету утврђивања испуњености услова за почетак рада и обављање делатности Православне духовне академије "Свети Василије Острошки", у Србињу, на основу члана 12. Закона о универзитету ("Службени гласник Републике Српске", број 12/93) и члана 5. Уредбе о ближим условима за почетак рада високошколске установе ("Службени гласник Републике Српске", број 19/94), д о н о с и

Р Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се да Православна духовна академија "Свети Василије Острошки", у Србињу, испуњава услове за обављање васпитно-образовне делатности од школске 1994/95. године.

2. За декана - ректора Академије именује се Загоровић преосвештенство др Атанасије Јевтић, епископ Захумско-херцеговачке епархије.

3. Седиште Академије је у Србињу.

О б р а з л о ж е њ е

Православни Митрополит Епархије Дабробосанске, Београдско-карловачког митрополита дабробосански господин Николој Мрђа, обавестио је Министарство образовања, науке и културе Владе Републике Српске да је Св. Архијерејски Сабор донео одлуку о отварању Православне духовне академије у Србињу. Уз обавештење је приложена и одговарајућа документација на основу које је утврђено да Академија испуњава услове као високошколска установа специфичног карактера, за образовање свештеничког кадра, па је решено као у диспозитиву решења.

Ово решење је коначно и против њега није допуштена жалба али се може тужбом покренути управни спор пред Врховним судом Републике Српске у року од десет дана од дана пријема решења. Тужба се подноси непосредно суду, прописно таксирана, а уз тужбу се прилаже и ово решење у оригиналу или препису.

ДОСТАВЉЕНО:

- Епархији Дабробосанској Соколац,
- Православна духовна Академија Србиње, Универзитету у Сарајеву Републике Српске Пале,
- Министарству образовања, науке и културе Републике Српске
- а р х и в и.

МИНИСТАР
Проф. др Љубомир Зуковић

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 174. и члана 178. став 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 22/05) и члана 15. став 1. Закона о универзитету ("Службени гласник Републике Српске", број 12/93 и 14/94), Народна скупштина Републике Српске на Двадесет шестој сједници, одржаној 22. априла 2005. године, донијела је *с л е д е ћ у*

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ОДЛУКУ САВЈЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

I

Народна скупштина Републике Српске даје сагласност на Одлуку Савјета универзитета у Источном Сарајеву о промјени назива Православне Духовне академије "Свети Василије Острошки" у Фочи у:

Република Српска, Универзитет у Источном Сарајеву, Православни Богословски факултет "Свети Василије Острошки" у Фочи.

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-265/05

Датум: 22. април 2005. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Душан Стојичић

На основу члана 155. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“ број: 85/06 и 30/07), и слободно изражене воље, а у жељи да се очува и унапреди изучавање православног богословља у оквиру универзитетског високог образовања у Републици Српској, потписници уговора

1. Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи који заступа декан, протојереј-ставрофор проф. др Предраг Пузовић,
2. Универзитет у Источном Сарајеву, који заступа ректор, проф. др Митар Новаковић и
3. Република Српска, коју представља Влада, а заступа предсједник Владе, Милорад Додик
закључују

У Г О В О Р

о међусобним правима и обавезама

Члан 1.

Уважавајући чињеницу да је Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи сматра се духовним настављачем Српске православне богословије у Сарајеву, основане 1882. године, која је прва високошколска установа српског народа у Босни и Херцеговини и као таква матица Универзитета у Источном Сарајеву, уговорне старне су сагласне да Православни богословски факултет „ Свети Василије Острошки „ у Фочи буде у саставу Универзитета у Источном Сарајеву.

Члан 2.

Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи је интегрални дио Универзитета у Источном Сарајеву.

Влада Републике Српске обезбјеђује средства за финансирање наставе, истраживања, плата запослених и материјалних трошкова Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи према мјерилима која се примјењују на све високошколске установе и обезбјеђује средства за финансирање студентског стандарда сходно мјерилима која се примјењују на све студенте Универзитета.

Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи потпуно самостално располаже финансијским средствима добијеним из буџета

Републике Српске, у складу са финансијским планом који одобри Министарство просвјете и културе, као и средствима оствареним из властитих прихода и наплаћене школарине.

Члан 3

Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи користи печат и штамбиљ Универзитета у Источном Сарајеву допуњен својим називом.

Члан 4

Представници овог Факултета равноправно учествују у раду свих органа Универзитета у Источном Сарајеву и могу бити бирани за све инокосне и колегијалне органе овог Универзитета.

Члан 5.

Избор академског особља Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи врши се према правилима Српске православне цркве и условима предвиђеним у Закону о високом образовању и Статуту Универзитета у Источном Сарајеву.

Члан 6.

Дипломе и додатак дипломи које издаје Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи потписује декан Факултета и ректор Универзитета у Источном Сарајеву, а овјеравају се сувим жигом Универзитета.

Члан 7.

Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи самостално одлучује о условима за упис студената и броју који ће бити уписан, сходно потребама за православним свештенством и наставницима православне вјеронауке у републици Српској и Босни и Херцеговини.

Члан 8.

У свим осталим материјама које нису изричито уређене овим Уговором на Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи се сходно примјењују одредбе Закона о високом образовању и Статута Универзитета у Источном Сарајеву.

Члан 9.

Овај Уговор се може раскинути или мијењати само уз сагласност свих уговорних страна .

Члан 10.

У случају спора надлежан је Основни суд у Сокоцу-Одјељење у Источном Сарајеву“.

Члан 11.

Овај Уговор ступа на снагу и примјењује се од дана потписивања .

Члан 12.

Овај Уговор сачињен је у шест истовјетних примјерака, од којих свака страна уговорница задржава два примјерка.

за Православни богословски факултет
„Свети Василије Острошки“ у Фочи
декан

протојереј-ставрофор протојереј-др Милорад
Пузовић

Милорад Пузовић

за Универзитет у Источном
Сарајеву
ректор

проф. др Митар Новаковић

Митар Новаковић

за Владу Републике Српске

На основу члана 155. Закона о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске", број: 85/06 и 30/07), и члана 9. Уговора о међусобним правима и обавезама број 04/1.-1106-1/07, од 18.06.2007.године, потписници уговора:

1. Православни богословски факултет Српске православне цркве "Свети Василије Острошки" у Фочи, кога заступа декан протојереј-ставрофор проф. др Предраг Пузовић
 2. Универзитет у Источном Сарајеву, кога заступа ректор проф. др Митар Новаковић
 3. Република Српска, коју представља Влада, а заступа предсједник Владе Милорад Додик
- Дана, 22.06. 2009.године у Бања Луци, закључују:

АНЕКС УГОВОРА
О МЕЂУСОБНИМ ПРАВИМА И ОБАВЕЗАМА
БРОЈ: 04/1-1106-1/07

Члан 1.

У члану 2. став 1. мијења се и гласи:

Овим актом установљава се уговорни однос између потписника и регулише аутономија Православног богословског факултета Српске православне цркве "Свети Василије Острошки" у Фочи, као чланице у саставу Универзитета у Источном Сарајеву.

Члан 2.

У члану 4. додаје се нови став 2. који гласи:

Декана Православног богословског факултета бира Наставно-научно вијеће факултета, током јуна мјесеца на четири године, а на дужност ступа 1. септембра исте године. За декана може бити изабран редовни или ванредни професор, у свештеном чину. Избор декана потврђује Свети архијерејски синод и о томе се обавјештава Универзитет у Источном Сарајеву. За декана исто лице може бити изабрано узастопно два пута.

Члан 3.

У члану 5. додају се нови ставови који гласе:

Стручни орган Православног богословског факултета је Наставно-научно вијеће а чине га редовни професори, ванредни професори, доценти, хонорарни професори са академском титулом, лектори, виши асистенти и асистенти.

Запошљавање стручног и техничко - помоћног особља Православног богословског факултета "Свети Василије Острошки" у Фочи, врши се према правилима Српске православне цркве. Секретара факултета поставља Свети архијерејски синод на приједлог Наставно-научног вијећа факултета о чему се обавјештава Универзитет у Источном Сарајеву. Православни богословски факултет има управника дома који води бригу о интернату факултета и економа који води материјално – финансијско пословање; библиотекара и књижничара који руководи библиотеком, техничко особље поставља декан о чему извјештава Свети архијерејски синод и Универзитет у Источном Сарајеву. Ваннаставно особље се запошљава по одобреном финансијском плану.

Члан 4.

Члан 6. мијења се и гласи:

Дипломе и додатак дипломи које издаје Православни богословски факултет "Свети Василије Острошки" у Фочи потписује декан Факултета, ректор Универзитета у Источном Сарајеву и надлежни архијереј у име Српске православне цркве, а овјеравају се сувим жигом Универзитета.

Члан 5.

У члану 8. додаје се нови став који гласи:

Православни богословски факултет "Свети Василије Острошки" у Фочи, обратиће се надлежном министарству захтјевом за акредитацију студијских програма који се изводе на факултету у року од 90 дана од дана потписивања овог Анекса уговора.

Члан 6.

Све остале одредбе основног Уговора остају на снази.

Члан 7.

Овај анекс уговора је сачињен у 6 (шест) истоветних примјерака, од којих свака страна уговорница задржава два примјерка.

Православни богословски факултет
"Свети Василије Острошки" у Фочи

проф. др Предраг Пузовић
декан протојереј-ставрофор
проф. др Предраг Пузовић

Број: 2739/09
Дана: 22.06.2009. године

Универзитет у Источном Сарајеву

М. Новаковић
ректор проф. др Митар Новаковић

Број: 1243/09
Дана: 22.06.2009. године

Влада Републике Српске

Милорад Додик
предсједник Владе Милорад Додик

Број: 0411-1319/09
Дана: 22.06.2009. године

ИЗВЈЕШТАЈ О БРОЈНОМ СТАЊУ СТУДЕНАТА

УКУПАН БРОЈ СТУДЕНАТА:

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА: 382

Од тога:

ПО БОЛОЊСКОМ ПРОЦЕСУ: 371

ПО СТАРОМ НАСТАВНОМ ПЛАНУ И ПРОГРАМУ: 11

У ШКОЛСКУ 2018/19. годину ПЛАНИРАН УПИС:

ПРВИ ЦИКЛУС СТУДИЈА:

БУЏЕТ: 40

САМОФИНАНСИРАЊЕ: 30

СЕКРЕТАР

Православног богословског факултета

/ Љиљана Крунић, дипл. правник /

Универзитет у Источном Сарајеву
Библиотека Православног богословског факултета
„Свети Василије Острошки“ у Фочи

ИЗВЈЕШТАЈ

о тренутном библиотечком фонду и уређењу факултетске библиотеке
(за потребе акредитације)

Библиотека ПБФ „Свети Василије Острошки“ у Фочи у свом фонду тренутно има 33427 књига. Од тога је 28961 књига на српском језику, а 4 466 на страним језицима. Библиотечки фонд се свакодневно обнавља како куповином, тако и прилозима професора и студената.

Сва потребна литература предвиђена наставним плановима и програмима, доступна је студентима, који могу задуживати књиге свим радним данима од 7 до 15 часова.

Телошка литература је разврстана по предметним областима: Свето Писмо Старог и Новог Завјета, Догматика, Патрологија, Литургија, Историја религије, Историја хришћанске Цркве, Катихетика, Пастирско богословље, Аскетика... Осим стручне литературе, која је конкретно потребна студентима за испите, библиотека посједује наслове који су разврстани по областима: српска књижевност, свјетска књижевност, философија, психологија, митологија, историја и теорија књижевности, свјетска историја, демографија, педагогија. Будући да наши студенти на студијским програмима имају испите из српског језика и књижевности, црквене умјетности и архитектуре, страних језика, користећи богате ресурсе наше библиотеке могу да задовоље своју жељу за сазнањем и прошире своје видике.

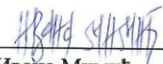
Периодична грађа је смјештена на засебним полицама. Један од већих доприноса нашој библиотеци је легат Светислава Мандића, истакнутог пјесника и фрескописца, у којем су књиге тематике уско повезане са тематиком коју обрађују студенти на основним и мастер студијама.

Монографске публикације и периодика заводе се у засебне инвентарне књиге. Библиотека не посједује електронски каталог података.

У Фочи,
07. март 2018. године

Библиотекари:

Ивана Мимић

Јелена Ђого

БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ ФОЧА

ВРИЈЕДНОСТ ОБЈЕКАТА БОГОСЛОВСКОГ ФАКУЛТЕТА

	Вриједност 31.12.2008.
Централни објекат, 4864м2	3 022 880,96
Управна зграда, 584м2	397 480,00
Стационар, 228м2	155 880,00
Фабрика, 1036м2	691 960,00
Укупно	4 268 200,96

Одлуком Владе РС број 02-634/97 од 05.06.1997 године, Богословски факултет је власник свих објеката и земљишта. Сва имовина води се посједовном листу број 2582 од 27.03.2001 године. Посједовни лист издала је Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове РС, подручна јединица Србиње под бројем 41-952-1-1014/2001 од 27.03.2001 године. Имовина се води у земљишним књигама на парцелама КЧ - број - 2438,2439,2440,2441 и 2499 на СПЦ Епархија дабробосанска Духовне академије "Свети Василије Острошки" Србиње - Велечево.

ОПРЕМА ЗА НАСТАВУ

	Ком	
Сто за компјутер	- II -	56
Столица	- II -	75
Компјутер	- II -	22
Орман дрвени	- II -	5
Антена	- II -	1
Ормарић разводни	- II -	1
Штампач	- II -	4
Сто радни	- II -	12
Витрина	- II -	2
Копир апарат	- II -	1
Ћачки сто	- II -	80
Столица ђачка	- II -	160
Катедра за професоре	- II -	4
Солица за професоре	- II -	4
Табла	- II -	4

Секретар Православног богословског факултете

Душко Станковић

Станковић

Република Српска
ОПШТИНА СРБИЈЕ
ОПШТИНСКА УПРАВА
**ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДУ И
ДРУШТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ**
С Р Б И Ј Е

Број: 05-324-41
Датум: 28.02.2002.год.

Општинска управа - Одјељење за привреду и друштвене дјелатности општине Србије, рјешавајући по захтјеву Духовне академије "Светог Василија Острошког" из Србиња, а на основу чл. 18. Закона о предузећима ("Сл.гл.РС" бр. 24/98), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Утврђује се да пословне просторије, уређаји, канцеларија и опрема Духов.академије "Светог Василија Острошког" са п.о. из Србиња, Велечево, испуњавају услове у погледу техничке опремљености, заштите на раду и унапређењу човјекове околине и друге прописане услове за обављање дјелатности:

80329 - остале високо-школ.установе.

О б р а з л о ж е њ е

Духовна академија "Светог Василија Острошког" са п.о. из Србиња обратила се овом Одјељењу захтјевом да јој изврши преглед пословног простора, уређаја и опреме у Србињу - Велечево бб, у циљу утврђивања испуњености услова у погледу техничке опремљености, заштите на раду, унапређења човјекове околине, као и друге прописане услове за обављање поменуте дјелатности.

На основу овако утврђеног чињеничног стања ријешено је као у диспозитиву овог рјешења.

Против овог рјешења може се изјавити жалба Министарству трговине и туризма Б.Лука у року од 15 дана од дана пријема истог.

Жалба се подноси путем овог Одјељења таксирана са вриједности 5 КМ административне таксе поштом или непосредно, а може се изјавити на записник код истог.

Такса на рјешење наплаћена сходно Одлуци о таксама.

ДОСТАВЉЕНО:

1. Именованом
2. Инспекцији
3. Копија а/а

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА,

Борислав Дракулић, дипл.еџц.

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
СВ. ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ

73 300 Фоча, Велечево бб
Тел: +387-58-220-060; Факс: 220-067
Е-пошта: dakademija@hotmail.com
www.bogoslovski.info

UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO
ORTHODOX THEOLOGICAL FACULTY
SAINT BASIL OF OSTROG

73 300 Foca, Velecevo bb
Tel: + 387-58-220-060; Факс: 220-067
E-mail: dakademija@hotmail.com

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
Бања Лука, Краља Петра Карађорђевића 100

Молба за издавање дозволе за рад

Актом Број: 07.2-9485/07 од 25. 12. 2007. године Министарство просвјете и културе издало је дозволу за рад Универзитету у Источном Сарајеву и факултетима у његовом саставу. Увидом у списак адреса и у студијске програме које изводе факултети у саставу Универзитета у Источном Сарајеву, констатовали смо да је у Дозволи за рад грешком изостављена адреса Православног богословског факултета «Свети Василије Острошки» у Фочи, као и студијски програм: Теолошке науке.

Дана 18. 06. 2007. године под Бројем: 04/1.-1106-01/07 Влада Републике Српске потписала је са Православним богословским факултетом «Свети Василије Острошки» и Универзитетом у Источном Сарајеву Уговор о међусобним правима и обавезама.

Овим Уговором потврђено је да је Православни богословски факултет пуноправан члан односно интегрални дио Универзитета у Источном Сарајеву. Уговором је такође регулисан специфичан и аутономан статус Богословског факултета у оквиру Универзитета.

Молимо вас да на основу Уговора о међусобним правима и обавезама издате дозволу за рад Православном богословском факултету «Свети Василије Острошки» у Фочи.

Фоча 03. 06. 2008.

Декан Православног богословског факултета

Проф. др Предраг Пузовић
проф. др Предраг Пузовић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
РЕКТОРАТ

Тел.: +387 57 340-464; 340-463;
Тел./факс: +387 57 340-263;

71123 Источно Сарајево; Вука Караџића бр. 30.

REPUBLIC OF SRPSKA
UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO
RECTOR'S OFFICE

URL: <http://www.unssa.rs.ba>
e-mail: univerzitet@paleol.net

Број : 107-II /07
Датум : 17.04. 2007. године

ПРЕДСЈЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Господину Игору Радојичићу

Поштовани господине предсједниче ,

Желимо Вас обавјестити да је Научно –наставно вијеће Универзитета у Источном Сарајеву на сједници одржаној 16. и 17. 04. 2007. године разматрало Приједлог Статута Универзитета у Источном Сарајеву ,а у вези са усвојеним измјенама и допунама Закона о високом образовању.

Том приликом уочена је грешка у тексту Закона која може довести до нежељених посљедица и увести немир код грађанства због различитих тумачења о намјери законодавца.

Наиме у члану 148., ставу 2 , тачки б) Закона о измјенама Закона о високом образовању испуштен је Богословски факултет « Свети Василије Острошки » из Фоче,као досадашња чланица Универзитета , надамо се техничким пропустом , који јесте члан Универзитета и намјерава и даље то остати.

Стога, ово Вијеће захтјева да Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске изврши исправку текста закона и исто објави у Службеном гласнику РС.

Предлажемо да се став 2. члана 148. Закона и измјенама Закона о високом образовању допуни на крају ријечима : « а Богословски факултет Универзитета у Источном Сарајеву ће свој статус регулисати посебним уговором са Универзитетом, у складу са Законом. »

Такође Богословски факултет « Свети Василије Острошки » из Фоче треба да се унесе у тачку б) члана 148. Закона о измјенама и допунама Закона о високом образовању као досадашња чланица Универзитета у Источном Сарајеву.

С поштовањем ,

Предсјеник Вијећа

Проф. др. Митар Новаковић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

Трг Републике Српске 1, телефон 051/338-455, e-mail: www.vladars.net mp@mp.vladars.net

На основу члана 14. став 2. Уредбе о условима за оснивање и почетак рада високошколских установа и о поступку утврђивања испуњености услова («Службени гласник Републике Српске» бр. 41/07 и 23/09) и Рјешења о испуњености услова за почетак извођења студијског програма број 07.023/602-4251-1/09 од 24.09.2009. године, Министарство просвјете и културе издаје

Д О З В О Л У
ЗА
ИЗВОЂЕЊЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

1. УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ – ПРАВОСЛАВНОМ БОГОСЛОВСКОМ ФАКУЛТЕТУ „СВЕТИ ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ“, са сједиштем у Фочи, Велечево бб, одобрава се извођење студијског програма:

- Православна теологија на првом циклусу студија, у трајању од четири године.

Број: 07.023/602-6315/09
Датум: 01.10.2009.године

МИНИСТАР

Антон Касиповић, дипл. правник

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO

Бука Караџића бр.30, Лукавица 71123 Источно Сарајево Босна и Херцеговина
Lukavica, 30 Vuka Karadzica St. 71123 Istočno Sarajevo Bosnia and Herzegovina
phone: +387 57 340 464 ; +387 57 340 463 fax: +387 57 340 263
email: univerzitet@uni-es.com <http://www.uni-es.com>
жиро рачун: 551-001-00009070-76 Нова Бањалучка банка

УПРАВНИ ОДБОР

Број: 01-УО-122-XXXI/10

Датум: 29.09.2010. године

На основу члана 62. став 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 73/10) и члана 27. Статута Универзитета у Источно Сарајево-пречишћени текст, Управни одбор Универзитета у Источно Сарајево, на 31. сједници одржаној 29.09.2010. године, донио је

ОДЛУКУ

I

Дио објекта, уписан под редним бројем 1. и 2. у Земљишнокњижни уложак бр. 726 КО Фоча, који се налазе у улици 9.маја број 6. у Фочи, власништво Универзитета, даје се на кориштење Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи.

II

Ректор Универзитета ће формирати Комисију која ће извршити процјену условности за извођење наставе и одредити које просторије ће користити Православни богословски факултет за потребе извођења наставе.

III

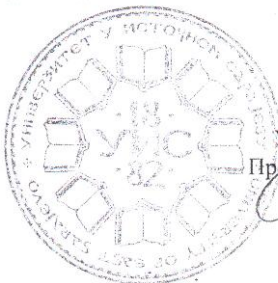
Међусобна права и обавезе између Универзитета и Православног богословског факултета у Фочи, биће регулисана посебним уговором.

IV

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

ДОСТАВЉЕНО:

- Православном факултету
- Стручној служби
- У материјале за сједницу
- а/а

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Проф. др Миладин Глигорић

2.ОПШТИ ДИО

2.1.Увод

Основне академске студије на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи трају четири године, а њихов успјешан завршетак доноси диплому првог степена високе школске спреме и звање – Дипломирани теолог 240 ЕЦТС.

Укупан број бодова који студент мора да оствари у току студија је 240. Предмети су двосеместрални и једносеместрални. У току једне академске године студент остварује 60 бодова. Обавезе студената у погледу похађања наставе обухватају највише 30 часова предавања и вјежби седмично.

Основним академским студијама СП- Православна теологија оспособљавају студенте за истраживање, преношење и унапређивање теологије као учења Цркве и науке о вјери и подстиче стваралачки дијалог теологије са другим контактним и комплементарним дисциплинама. Тежиште студијског рада и његова диференцијална специфичност у односу на основне академске студије практичног смјера је у томе што студенти стичу превасходно систематизована фундаментална знања из библијске теологије, систематске теологије, патрологије као мисли светих отаца Цркве, хришћанске философије као мисли која је у окриљу и на темељу хришћанске вјере, будући инспирисана и орјентисана хришћанским мисаоним искуством Бога, свијета и човјека, из историје религије, историје Цркве као истраживања хришћанских учења и институција у историјском контексту, литургије и хришћанске археологије као изучавања литургијског простора, канонског права као црквеног учења формулисаног у канонима и правилима, педагошког пастирске теологије, теологије цркве и умјетности, као и библијских, светоотачких и богослужбених језика – новозавјетног и патристичког грчког и црквенословенског, што студентима омогућава темељан и систематски увид у све области теологије и релевантне области контактних и комплементарних дисциплина у њиховој Фундаменталној и апликативној димензији.

2.2. Назив и циљеви студијског програма

Назив: Православна теологија.

Циљеви: Основни циљ СП-Православна теологија (општи смјер) је образовање будућих теолога са циљем стицања компетенција и способности за конкретне службе у области црквеног и друштвеног живота, као и за стицање знања и способности неопходних за учешће у даљем образовном процесу у циљу постизања вишег нивоа знања (на мастер и докторским студијама). Циљ студијског програма је и да студенти усвоје научну и стручну методологију потребну ради стицања и примјене знања, научних и стручних достигнућа из области теологије, контактних и комплементарних научних и стручних дисциплина.

Наведени основни циљ реализује се кроз следеће парцијалне циљеве: упознавање са предметом, основне методе и развој теологије као научне дисциплине; развијање способности разумијевања теологије као научне дисциплине и предмета теологије у трансверзалном и лонгитудиналном аспекту; развијање способности за разумјевање и критичко тумачење теолошких феномена и проблема на основу резултата научних истраживања; развијање способности примјене усвојених знања из области теологије на професионалан начин у свим потенцијалним облицима професионалне дјелатности (припремање, организовање и обављање вјерске наставе у основним и средњим школама, вршење свештеничке службе, компетентно учествовање у раду институција културе, медијских установа, државних органа, црквених структура и организација, невладиних и других установа и организација), развијање способности дефинисања и рјешавања проблема (смишљања и одбране аргумената) у области теологије, контактних и комплементарних наука, оспособљавање за самостално дефинисање истраживачких проблема, прикупљање и тумачење извора за теолошка истраживања и обављање самих истраживања, развијање способности употребе информационо-комуникационих технологија у овладавању знањима из области теологије и способности за праћење и примјену нових резултата научних истраживања; развијање способности за популаризацију теологије и способности размишљања о релевантним теолошким, друштвеним, научним и етичким питањима, уз развијену свјест о значају његовања националне и свјетске културне, а посебно хришћанске баштине, развијање способности за даље усавршавање знања и вјештина у свим облицима професионалне дјелатности и способности неопходних за наставак студија на другом степену високог образовања – дипломским академским студијама – мастер.

Приликом израде студијског програма посебно се водило рачуна о начелима Болоњске декларације и стању богословских студија у савременом свијету. Програм основних студија општег смјера на Факултету има за циљ синтезу традиционалних и савремених дидактичких вриједности, социјалних компетенција и унапређења система стицања теолошких знања, што га чини јединственим и важним фактором у оквиру српске просвјете.

2.2.a. Референтни студијски програми-сличности и разлике

У сврху доказа о подударности студијског програма у већем дијелу са најмање три студијска програма који се изводе на акредитованим високошколским установама у земљама потписницама Болоњске декларације у прилогу је детаљни преглед наставних планова и програма одређеног броја факултета.

Web адресе неких од високошколских установа на којима се изводе студије у области теологије су дате у наставку:

Универзитет у Београду, Православни богословски факултет, Београд www.bfspc.bg.ac.rs
Одсек за историју, културно наслеђе и протестантску теологију, Универзитета Лучијан Блага, Сибињ (Сибиу), Румунија <http://www.ev-theol.ro/>

<http://www.bfspc.bg.ac.rs/programi.php> Богословско-катихетски програм

<http://www.bfspc.bg.ac.rs/programi.php> Богословско-пастирски програм

<http://www.ev-theol.ro/lehre-und-forschung/lehrveranstaltungen> Евангелистичке студије теологије

Суштинске сличности између студијског програма Православна теологија ПФФ-а, Богословско-катихетског и Богословско-пастирског програма БФ-а у Београду, односе се на њихову специфичност у односу на основне студије других смерова јер студенти систематски стичу фундаментална знања из базичних богословских дисциплина као што су: библијско богословље, систематско богословље, светотачко богословско наслеђе, историјски извори и токови учења и живота Цркве, литургијско богословље и канонско право које је утемељено на канонима и правилима васељенских и помесних сабора, дидактике и методике религијске наставе, православне педагогије и катихетике, теологије богослужбеног простора и црквене уметности. Посебна сличност студијских програма се манифестује у области изучавања библијских, светоотачких и богослужбених језика (старо-грчког, јеврејског, старословенског и црквенословенског) који омогућавају студентима оригиналан и директан увид у развој библијске и светотачке мисли, као њихову везу са другим комплементарним дисциплинама. Поред свих базичних сличности ових студијских програма постоје и извесне разлике у смислу методолошког приступа проучавању појединих богословских дисциплина, њихове распоређености по годинама студија и самог назива предмета који не мења суштину материје која се проучава. Тако се на студијским програмима Богословског факултета у Београду проучавају предмети као, нпр. Хришћанска социологија, Хришћанска антопологија, Дидактика са педагошком психологијом, Увод у изворе хришћанског богослужења, Савремено богослужбено предање, Историја и теологија хришћанског богослужења....Сви наведени предмети улаз у састав сличних предмета на студијском програму ПФФ-а са општим називима научних дисциплина. Фомално постојање разлика у смислу расчлањивања научних дисциплина по предметима последица је правног статуса ових факултета у саставу Универзитета, кадровских и научних могућности, броја студената који похађају наставу на овим студијским програмима, итд.

Сличности између студијског програма Православна теологија и Одсека за историју, културно наслеђе и протестантску теологију, Универзитета Лучијан Блага, Сибињ (Сибиу) у Румунији пристичу из исхода ова два студијска програма који имају за циљ да

студентима пруже систематизована и фундаментална знања из области библијске теологије, хришћанске философије и старих класичних језика који су основ за проучавање хришћанских извора. Разлике су оправдане јер проистичу из доктринарних суспростављености појединих предмета са становишта православне и протестантске теологије. Разлике значајније не утичу на комплементарност ових студијских програма.

2.3. Врста студија и исход процеса учења

Врста студија: Академске.

ИСХОДИ ПРОЦЕСА УЧЕЊА: По завршетку основних академских студија православне теологије стиче се стручни (академски) назив: Дипломирани теолог-240 ЕЦТС.

Студенти који заврше студијски програм основних академских студија Православна теологија имају следеће Опште компетенције: способност за анализу, синтезу и предвиђање рјешења и последица у домену теологије, способност за примјену метода, поступака и спровођење истраживачке дјелатности у складу са научном методологијом, способност за критичко и самокритичко мишљење, способност за примјену стечених знања у пракси, комуникационе способности и спретност, способност за сарадњу са ужом социјалном околином и међународним окружењем, развијену професионалну етику.

Студенти који заврше студијски програм основних академских студија Православна теологија, имају следеће предметно специфичне компетенције: темељно познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и предмета теологије у трансверзалној и лонгитудиналној перспективи, способност примјене стечених знања у свим облицима професионалне дјелатности: припремање, организовање и обављање вјерске наставе у основним и средњим школама, вршење свештеничке службе у свим њеним димензијама – мисионарској, литургијској, пастирској, катихетској и др, компетентно учествовање у раду институција културе, медијских установа, државних органа, црквених структура, невладиних и других организација, способност употребе информационо–комуникационих технологија у овладавању знањима из области теологије, способност за праћење и примјену нових резултата научних истраживања, популаризацију теологије као научне дисциплине и примјену нових резултата научних истраживања, популаризацију теологије као научне дисциплине и свеукупне хришћанске културно–интелектуалне баштине, способност за даље усавршавање знања и вјештина у свим облицима професионалне дјелатности и за наставак студија на другом степену високог образовања – дипломирани академским студијама – мастер. Наведене компетенције имају друштвену и црквену оправданост и значај и у складу су са основним циљевима и задацима Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ и циљевима Универзитета у Источном Сарајеву.

2.4.Опште референце

Назив студијског програма	Православна теологија
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Источном Сарајеву
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ Фоча
Образовно-научно/образовно умјетничко поље	Хуманистичке науке
Научно поље: Ужа научна област:	Филозофија, етика и религија Филозофија, религије, теологија религиозне студије.
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	240
Стручни назив, скраћеница	Дипломирани теолог-240ЕЦТС Теол.
Дужина студија	4
Година у којој је започела реализација студијског програма	2007
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	/
Број студената који студирају по овом студијском програму (укупан број студената)	251
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм (у прву годину)	70
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тијела (навести ког)	24.09.2009., Министарство просвјете и културе.
Језик на ком се изводи студијски програм	Српски
Година када је програм лиценциран	2009
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://bogoslovski.edu.ba/

2.5. Услови за упис на студијски програм

2.5.а. Упис студената

На студијском програму основних академских студија Православна теологија – општи смјер, студенти се уписују на основу конкурса који расписује Универзитет у Источном Сарајеву. Приједлог броја слободних мјеста за упис утврђује Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи у складу са друштвеним и црквеним потребама и властитим ресурсима – расположивим просторним и кадровским могућностима.

Упис студената на студијски програм основних академских студија- Православне теологија врши се у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Источном Сарајеву, и Правилником о полагању пријемних испита и уписа на студијске програме које реализује Православни богословски факултет. Врста и начин провјере знања, склоности и способности на пријемном испиту у потпуности одговарају природи студијског програма. Упис на основне студије обављају се сваке године крајем јуна и првих дана јула у основном конкурсном року, а по потреби и почетком септембра у додатном року (пријављивање, писмени пријемни испит и сам упис).

Право учешћа на конкурс имају кандидати који су завршили средњу школу у четворогодишњем трајању или завршен факултет. Држављани страни који су средњу школу завршили у иностранству, а немају нострификована документа потребна за упис у првом конкурсном року, могу да конкуришу у другом конкурсном року за упис у прву годину основних студија, по претходно обављеној нострификацији њихових школских свједочанстава стечених у иностранству. Кандидати приликом пријаве на конкурс предају: А) благослов надлежног епископа, Б) диплому и свједочанства о завршеној средњој школи, В) лекарско увјерење са мишљењем психолога В) извод из матичне књиге рођених Г) крштеницу Д) двије фотографије. По основу успјеха у средњој школи кандидат може стећи највише 50 бодова. Успјех на пријемном испиту оцјењује се од 0 до 50. бодова. Избор по утврђеним мјерилима врши се са јединствене ранг листе свих пријављених кандидата.

Кандидат може бити уписан на терет буџета ако се налази на јединственој ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен овим конкурсом за упис на Факултет, а има најмање 51 бод. Кандидат може бити уписан као самофинансирајући студент уколико се на једионственој ранг-листи налази до броја одобреног за упис самофинансирајућих студената, који је одређен конкурсом за упис на факултет, а има најмање 30 бодова.

Конкурс за упис студената,

<http://stfdoboj.net/cir/wp-content/uploads/2017/06/Konkurs-za-upis.pdf>

<http://www.ues.rs.ba/2017/05/30/prijemni-ispit-za-upis-u-akademsku-201718-godinu-na-univerzitet-u-istocnom-sarajevu/>

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
UNIVERSITY OF EAST SARAJEVO / FACULTY OF ORTHODOX THEOLOGY

Велечево 55, 73300 Фоча
Телефон: +387 58 220060; Факс: +387 58 220067;
Е-пошта: dakademija@hotmail.com Вебсајт: www.bogoslovski.info

Број:501/17

Датум:13.06.2017.године

На основу члана 15. став 1. алинеја 19. Статута Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи донијето је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1.Формира се Комисија за спровођење квалификационог испита за дан 26.06.2017. године (понедељак) у 9,00 часова за упис студената на први циклус студија за студијски програм Богословско-пастирски и Православна теологија за школску 2017/18. годину у следећем саставу:

- Доц др Зоран Јелисавчић – доцент за ужу научну област Историјско теолошке науке за предмет Патрологија 1,2,3 и 4 на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи – председник
- Доц др Саша Шољевић – доцент за ужу научну област Примјењена теологија на предмету Црквено право и Канонско право на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи – члан
- Ведран Голијанин, мастер – виши асистент за ужу научну област Примјењена теологија на предмету Пастирско богословље са омилитиком 1 и 2 на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи - члан

2.Задатак је горе именоване комисије да припреми питања за пријемни испит, спроведе пријемни испит, прегледа и сачини ранг листу пријемног испита до 28.06.2017. године и исту објави на огласној табли факултета и сајту факултета.

3.Одлука ступа на снагу даном доношења.

ДОСТАВЉЕНО:

- 1.Члановима комисије 1-3,
- 2.Правној служби,
- 3.У досије,
- 4.А/а

ДЕКАН:

Православног богословског факултета

/Проф. др Дарко Ђоро/

2.5.6 Прилог: Рјешење о именовању комисије за пријем студената.

2.5.в.Оцјењивање и напредовање студената

Оцјењивање студената уписаних на основне академске студије православна теологија врши се континуираним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савладава студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успјехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета и примјеном јединствене методологије за све студијске програме који се реализују на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи.

Студент стиче поене на предмету уредним похађањем наставе и активношћу на часовима, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Сваки предмет из студијског програма основних академских студија има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Укупан успјех студената на предмету изражава се оцјеном од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцјена студената је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, и одговора квалитету стечених знања и вјештина.

Прилог: Правила студирања на првом циклусу студија

<http://www.ues.rs.ba/wp-content/uploads/2017/10/uis-pravila-o-studiranju-na-prvom-ciklusu-studija.pdf>

прилог:[Правила студирања ПБФ.pdf](#)

2.6. Начин извођења студија и потребно вријеме за извођење студија

Начин извођења студија:

Редовне студије које су, у складу са Законом о високом образовању Републике Српске и општим актима високошколске установе, остварују се кроз:

- наставни процес (предавања, вјежбе, семинаре),
- самостални рад студената,
- колоквијуми,
- испити.

Рад студената се континуирано прати и евалуира. Студенти су обавезни да присуствују предавањима, семинарима и вјежбама, прикупљајући одређени број бодова који је предвиђен за те активности. Конкретан програм тема за предавање, семинаре и вјежбе саставља предметни наставник са сарадницима. Облици рада, иновације у настави студената су: присуство предавањима, семинарима, вјежбама, активно учешће у настави, колоквијуми, научноистраживачки радови и пројекти, групни рад, објављени радови... За показано знање студенти се оцјењују према Закону о високом образовању, Статуту Универзитета, Правилнику Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ и Упутству о оцјењивању. Студенти се на почетку школске године упознају са правилима оцјењивања на појединим предметима. Успјех на испиту се изражава оцјеном од 5 до 10 и то:

00 – 54= 5(FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7(D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9(B), 95 – 100 = 10(A).

Потребно вријеме за извођење студија:

Потребно вријеме за завршетак студијског програма четворогодишњег студија је четири године, односно осам семестара.

Студент је дужан да испуни све наставне обавезе, положи све испите и оствари односно 240 ЕЦТС бодова.

2.7. Критеријуми и услови преноса ЕЦТС бодова

Између различитих студијских програма може се вршити пренос ЕЦТС бодова, а критеријуми и услови се прописују статутом високошколске установе, односно споразумом високошколских установа. У складу са принципима Болоњске декларације пренос ЕЦТС бодова подразумијева признавање стечених бодова на предходним ВШУ. Поступак признавања врши се на основу аутентичне документације коју студент прилаже а којом се доказује план и програм предходног школовања, положени испити и остварени успјех.

Потребна документа:

- молба за прелазак са једног смјера на други, коју студент упућује ННВ Православног богословског факултеа,
- наставни план и програм,
- увјерење о положеним испитима или диплому стечену на предходној ВШУ (у случају ако студент жели наставити студије на ПБФ –мастер због диференцијалних испита)

- оригинал студентску књижицу (индекс)
- и други документи који имају улогу јавне исправе.

На Православном богословском факултету формирана је Комисија за пренос/признавање испита од стране ННВ. Комисија признаје студенту положене испите из оних наставних предмета који се по садржају према свом наставном програму преклапају бар 50% са наставним програмом одговарајућег предмета који се изучава на Православном богословском факултету. Приликом признавања појединачних испита Комисија на основу увида у план и програм, и на основу критеријума додјеле ЕЦТС бодова ПБФ, признаје испите и даје коначну процјену о упису студента. Коначна оцјена јесте одлука Комисије на коју годину студија се студент уписује, бодовна вриједност по испиту и које испите додатно мора положити да би наставио школовање. Од дана кад се одлука донесе студент је дужан да се изјасни поводом оцјене уписа на ПБФ у року од седам дана.

Прилог: [Правила студирања ПБФ.pdf](#)

2.8. Критеријуми и начин осигурања квалитета

Осигурање квалитета се обавља у складу са Статутом Универзитета у Источном Сарајеву и Статутом Православног богословског факултета.

На Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи критеријуме и начине осигурања квалитета обавља менаџмент ПБФ. Чланови су изабрани наставници и сарадници, као и представници студената са задацима:

- *Преузимање одговорности за осигурање квалитета на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи,*
- *Вођење, координисање и подршка увођењу метода и мјера осигурања квалитета на нивоу Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи који су у складу са корацима подузетим на нивоу Универзитета,*
- *Активно учешће у идентификовању и промовисању предности и прилика везаних за развој факултета и изради стратешког плана развоја факултета,*
- *Указивање на опасности и недостатке за Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“ у Фочи кроз анализу и активно учешће у проналажењу рјешења за унапређење постојећих потешкоћа,*
- *Периодична евалуација појединих наставних програма на годишњем нивоу, евалуација научно наставног програма сваке четири године и евалуација установе сваких 5 година.*

Менаџмент Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи, периодично подноси извјештај о свом раду Наставно-научном вијећу са приједлозима плана рада у будућем периоду.

2.9. Услови за прелазак са других студијских програма

Услови за прелазак са других студијских програма су регулисани на начин и у складу са критеријумима одређеним Законом и општим актима високошколске установе. Правила студирања на првом циклусу студија Православног богословског факултета (члан.29).

Студенту се може омогућити прелазак са јног студијског програма на други, под условима које утврђује Сенат Универзитета, на приједлог Вијећа факултета/академије. Право на промјену студијског програма може се остварити прије почетка наставе на лични захтјев. Поред захтјева за прелазак студент прилаже документа о постигнутом успјеху на студијском програму са кога се преписује. Вријеме студирања на студијском програму са којег се преписује урачунава се укупно трајање студија.

Прилог: [Правила студирања ПБФ.pdf](#)

2.10. Обавезе студената

Студенти имају сва права и обавезе одређене Законом о високом образовању Републике Српске и Статутом Факултета и осталим општим актима Универзитета у Источном Сарајеву. Динамика студирања утврђена је Наставним програмом и условима уписа у наредне године.

Правила студирања на првом циклусу студија Православног богословског факултета (члан 15.)

2.11. Листа обавезних и изборних предмета

Настава из обавезних предмета је обавезна и заједничка за све студенте.

Изборна настава је такође обавезан вид наставе. Наиме, студент из групе понуђених изборних предмета бира и слуша, односно полаже тај предмет. Број часова и оптерећење по изабраном предмету улази у укупно оптерећење студента односно године студија.

Број студената на изборним предметима мора да буде већи од пет студената да би се настава одржавала. На Православном богословском факултету, СП- Православна теологија изборни прдмети се бирају на другој години и односе се на Страни језик (Енглески језик, Руски језик).

Листа обавезних предмета дата је у наставку тј. у одјељку 4. под насловом Наставни план и програм.

2.12. Бодовна вриједност сваког предмета исказана у складу са ЕЦТС

Укупан број ЕЦТС бодова утврђених за један предмет зависи од врсте и карактера, сложености и специфичности предмета, степена апстракције предмета и укупног радног оптерећења предвиђеног студијским програмом.

Додјелјивање бодова се врши према утврђеној формули: $X : 30 \text{ ЕЦТС} = Y : Z$; $X = (30 \times Y) : Z$; $Y =$ На примјеру из предмета Свето Писмо Старог Завјета имамо да студент проведе на свим наставним активностима тог предмета укупно 8 часова у току радне седмице.

$Y = (UK \text{ i } Rs/s) \times Ns/s,$

UK i Rs/s, укупан збир сати:

Предавања- 1,5h, вјежбе-1,5h, учење за предавања-1,5h, учење за вјежбе-1,5h, припреме за консултације-1h, учење за друге видове активности (групни рад, семинарски, колоквији, истраживачки рад итд.)-1h.

Ns/s, представља број наставних седмица у семестру према Академском календару Универзитета за академску годину.

$Y = 8h \times 20 = 160$

$Y = 160h,$

$Z =$ укупан фонд оптерећења студента по семестру $SNP/S \times 40$ радних сати

$Z = 20 \times 40 = 800$

$X = (30 \times Y) / Z = 30 \times 160 / 800 = 6$ ЕЦТС, јесте бодовна вриједност предмета. Бод омогућава утврђивање обима, нивоа учења полазећи од постигнутих исхода учења и процијењеног оптерећења израженог у сатима рада.

Студент је обавезан да приступи студирању у пуном капацитету од 40 сати седмично. Што одговара обавези по основу запослења било ког радника факултета.

Напомена: правилник о расподјели о ЕЦТС тренутно је у фази усвајања, а тренутно доступна објашњена за Наставне планове и силабуса налазе се на сајту Универзитета.

<http://www.ues.rs.ba/osiguranje-kvaliteta/propisi-i-dokumenti/>

2.13. Предвиђени број часова за поједине предмете

Број часова за поједине предмете у току године и семестра је садржан у одјелјку 4. Наставни план и програм.

Укупно оптерећење студената не прелази 750 часова годишње, односно у складу са Законом о високом образовању, укупно оптерећење студента је максимално 25 часова недељно, што одговара износу од 30 ЕЦТС бодова по семестру односно 60 ЕЦТС бодова годишње.

Примјер оптерећења студента за предмет Свето Писмо Старог Завјета I

ПРИМЈЕР ЗА ПРЕДМЕТ-СВЕТО ПИСМО СТАРОГ ЗАВЈЕТА I

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Кофицијент студентског оптерећења S_o
П	АВ	ЛВ	А	АВ	ЛВ	1,5
2	2	0	2*15*1,5	2*15*1,5	0*15*1,5	
Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ 30+30+0=60h			Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$ 45+45+0=90h			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално 60h + 90h = 150h = U_{opt}						

Примјер овог предмета (Свето Писмо Старог Завјета) показује да се 60 сати односи на семестрално наставно оптерећење, док 90 сати показује укупно оптерећење студента за овај предмет: припрема и учење, а 150 сати јесте укупно оптерећење предмета. Значи да је у семестру остало 750 сати за наставна и студентска оптерећења осталих предмета из семестра ($900h - 150h = 750h$).

2.14. Предуслови за упис појединих предмета и групе предмета

Наставни програм сваког наставног предмета појединачно предвиђа да ли постоје услови за упис тог наставног предмета.

Наставно-научно вијеће ПБФ-а усвојило је матрицу исхода учења студијског програма Православна теологија у којој су јасно дефинисани исходи учења студијског програма поређано у односу на сродне групе предмета на нивоу катедри.

Исходи учења на нивоу студијског програма	ГП1	ГП2	ГП3	ГП4	ГП5
Темељно познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и предмета теологије у трансверзалној и лонгитудиналној перспективи	х	х	х	х	х
поимање православног богословља у смислу учења „живога живота“;	х	х	х	х	х
познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и библијске теологије као основног полазишта свеукупног	х	х		х	

богословља Цркве					
поимање јединства Апостолске Цркве као историјске стварности, животног простора и правила тумачења Светога Писма и Предања Цркве	x	x	x	x	
развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из гносеологије и догматике , нарочито у дијалогу са инославнима	x	x	x	x	x
разумјевање садржаја и токова савременог богословља и проблема са којима се суочава Црква	x	x	x	x	x
развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима интерпретације историје религија и историје Цркве		x	x		x
посједовање основних стручних компетенција за истраживачку дјелатност по питањима историје помесних Цркава, националне историје и њене међусобне повезаности са историјом Српске Православне Цркве			x		x
разумјевање смисла и функције пастирско- литургијских и црквено- канонских основа примјењене теологије	x	x	x	x	x
разумјевање историјских токова литургијског и светотајинског богословља	x	x	x	x	x
развијање неопходних вештина за писање и излагање црквених беседа; стицање неопходне вештине комуникације за рад са парохијанима	x	x	x	x	
познавање канонског предања Цркве	x	x	x	x	x
усвајање антрополошких, космолошких, христолошких и еклесиолошких основа православне педагогије и васпитања	x	x	x	x	

стицање потребних знања и компетенција из познавања класичних језика (библијских, светоотачких и богослужбених)	x	x	x	x	x
познавање историјског настанка и развоја словенских језика и споменика културе	x		x	x	x

Група предмета 1. Обухвата предмете који су сконцентрисани на Катредри за библијске науке, и то: Свето Писмо Старог завјета, Свето Писмо Новог завјета, Библијска теологија, Новозавјетна теологија, Старозавјетна историја и егзегеза, и Теологија Старог Завјета.

Исходи учења који чине матрицу компетенција ове групе сродних предмета СП Православна теологија су следећи:

- Темељно познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и предмета библијске теологије као основног полазишта свеукупног богословља Цркве;
- адекватна примјена нових резултата научних истраживања из области библистике, популаризацију библијске теологије као научне дисциплине;
- правилно вредновање библијског текста и савремене херменеутичке теорије;
- могућност научне анализе појединих библијских књига, њихово разумјевање на основу њихове слојевитости и контекста;
- препознавање макро и микроструктуре библијских књига и разликовање књижевне форме у појединим текстовима;
- разумјевање тајне, дубине и небеске логике Светога Писма, уживљавање у мисли Духа Светога, њихово слеђење и јасно изношење на светлост дана;
- разумјевање значаја тајне Завјета за православну библијску ерминеутику;
- поимање јединства Апостолске Цркве као историјске стварности, животног простора и правила тумачења Светога Писма;
- развијање критичког мишљења и вредновања свега што је написано у Светом Писму.

Група предмета 2. Обухвата сродне предмете који улазе у састав Катедре за систематско богословље, и то: Догматика, Увод у богословље, Хришћанска етика, Савремено богословље.

Исходи учења који чине матрицу компетенција ове групе сродних предмета СП Православна теологија су следећи:

- поимање православног богословља у смислу учења „живога живота“;
- разумјевање садржаја и значења догме и догматике, вјере у Свету Тројицу као основа живота у Истини и истинског богопознања;
- развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из гносеологије и тријадологије, нарочито у дијалогу са инославнима;
- стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена хришћанске гносеологије и тријадологије;

- развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из хришћанске космологије и антропологије;
- развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из Христологије, нарочито у дијалогу са инославнима;
- стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена Христологије;
- стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена Еклисиологије;
- разумјевање садржаја и токова савременог богословља и проблема са којима се суочава Црква.

Група предмета 3. Ову групу предмета улазе дисциплине које су садржане у предметима који чине Катедру за историјско-теолошке науке: Историја Цркве, Историја српске православне Цркве, Историја помјесних Цркава, Историја религије и Патрологија.

Исходи учења који чине матрицу компетенција ове групе сродних предмета СП Православна теологија су следећи:

- упознавање са историјским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју религија;
- упознавање са историјским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју Цркве;
- развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима интерпретације историје религија и историје Цркве;
- стицање базичних теоријско-методолошких академских компетенција из домена историје Цркве;
- посједовање основних научно-стручних академских компетенција за рад у архивским установама;
- посједовање основних стручних компетенција за истраживачку дјелатност по питањима историје помесних Цркава, националне историје и њене међусобне повезаности са историјом Српске Православне Цркве.

Група предмета 4. Предмети који чине ову групу односе се на практичне богословске дисциплине и улазе у састав Катедре за примјењену теологију, и то: Литургика, Канонско право, Црквено право, Хришћанска археологија и умјетност, Катихетика са методиком, Пастирско богословље са омитиком, Црквено појање са правилом.

Исходи учења који чине матрицу компетенција ове групе сродних предмета СП Православна теологија су следећи:

- Познавање и разумјевање смисла и функције пастирско-литургијских и црквено-канонских основа примјењене теологије;
- суштинско поимање литургијског и пастирског богословља преко библијских, светоотачких и других релевантних извора;
- компаративно изучавање и анализа литургичких извора источне и западне Цркве;

- правилно разумјевање историјских токова литургијског и светотајинског богословља;
- стицање основних предуслова за академско бављење темама из области пасторалне теологије, реторике и омилике;
- упућивање у релевантну литературу како православног, тако и римокатоличког и протестантског Пастирског богословља; развија неопходне вештине за писање и излагање црквених беседа; стиче неопходне вештине комуникације за рад са парохијанима;
- познавање канонског предања Цркве, које је спој теологије и правне науке;
- познавање историјског развоја законодавства српско – словенских црквених зборника, кривичног права и брачна правила СПЦ;
- усвајање антрополошких, космолошких, христолошких и еклисиолошких основа православне педагогије и васпитања;
- извођење вјерске наставе по свим стандардима савремене педагошке праксе;
- овладавање умјетничким вјештинама као саствним дијелом црквеног ритуалног праксиса.

Група предмета 5. Упознавање са библијским, светоотачким и богослужбеним језиком Цркве постиже се на предметима са Катедре за богословско-филолошке науке, и то: Старословенски језик, Црквенословенски језик, Новозавјетни грчки језик, Историја српског књижевног језика, Историја српске књижевности и Страни језик.

Исходи учења који чине матрицу компетенција ове групе сродних предмета СП Православна теологија су следећи:

- стицање потребних знања и компетенција из познавања класичних језика (библијских, светоотачких и богослужбених);
- могућност научне анализе старих текстова који су писани на неком од класичних језика;
- познавање изворног светоотачког и литургијског предања Цркве кроз анализу древних споменика;
- могућност компаративног поређења језички значајних сегмената старих текстова и извора;
- способност самосталног превођења и разумевања библијских, свеотачких и богослужбених текстова;
- познавање историјског настанка и развоја словенских језика и споменика културе.

Општи исходи процеса учења по завршетку првог циклуса студија по СП Православна теологија су:

1. Темељно познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и предмета теологије у трансверзалној и лонгитудиналној перспективи,
2. Способност примјене стечених знања у свим облицима професионалне дјелатности: припремање, организовање и обављање вјерске наставе у основним и средњим школама, вршење свештеничке службе у свим њеним димензијама – мисионарској, литургијској, пастирској, катихетској и др, компетентно учествовање

- у раду институција културе, медијских установа, државних органа, црквених структура, невладиних и других организација,
3. Способност употребе информационо–комуникационих технологија у овладавању знањима из области теологије, способност за праћење и примјену нових резултата научних истраживања, популаризацију теологије као научне дисциплине и примјену нових резултата научних истраживања,
 4. Популаризацију теологије као научне дисциплине и свеукупне хришћанске културно–интелектуалне баштине,
 5. Способност за даље усавршавање знања и вјештина у свим облицима професионалне дјелатности и за наставак студија на другом степену високог образовања – дипломирани академским студијама – мастер.

2.15. Остала питања од значаја за извођење студијског програма

Остала питања од значаја за извођење студијског програма- Православна теологија регулишу се Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Источном Сарајеву и Правилником Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ у Фочи. (наведено на стр.33, Прилог у PDF)

2.16. Нострификација дипломе

Страни држављани који су средњу школу завршили у иностранству, а немају нострификована документа потребна за упис у првом конкурсном року, могу да конкуришу у другом конкурсном року за упис у прву годину основних студија, по претходно обављеној нострификацији њихових школских свједочанстава стечених у иностранству.

На Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи врши се признавање страних високошколских исправа ради наставка образовања на Факултету- мастер или докторске студије. **Док, наставак на оновним студијама СП-Православна теологија, факултет не врши нострификацију признавања средњошколских диплома стечених изван граница Бих, Републике Србије, Републике Црне Горе.** Кандидат је дужан да приликом подношења докумената за упис достави нострификовану диплому и свједочанства овјерену од стране судског тумача. Признавање страних високошколских исправа је поступак којим се имаоцу те исправе утврђује право на наставак образовања односно право на укључивање у нивое високог образовања на Универзитету у Источном Сарајеву. Страна високошколска исправа је свака јавна исправа коју издаје страна високошколска установа, осим исправа које су стечене на територији бивше СФРЈ до 6. априла 1992. године и јавних исправа и докумената из Споразума о узајамном признавању докумената у образовању и регулисању статусних питања ученика

и студената („Службени гласник Републике Српске“ број 79/05) стечене на акредитованим високошколским установама у Републици Српској.

Поступак признавања (уопштено опис).

Лице које је стекло високошколску исправу на страниј високошколској установи, подноси захтјев на посебном образцу факултету којим конкурише за упис. Уз захтјев за упис доставља: извод из матичне књиге рођених, овјерена фотокопија дипломе, увјерење о положеним испитима, примјерак завршног рада и наставни план и програм завршеног студија. Уколико је неки од наведених докумената сачињен на страном језику подносилац је дужан доставити и превод таквих докумената, овјерен од овлашћеног судског тумача. Комисија, по пријему захтјева за упис, врши увид у службену евиденцију и достављену документацију, те друге информације до којих је дошла у сарадњи са надлежним органима, на основу чега констатује испуњеност услова за провођење поступка за наставак школовања. Уколико комисија утврди да нису испуњени услови, али је њихово испуњење могуће уз додатне обавезе (полагање испита, семинарских радова, истраживачка пракса и слично) комисија подноси приједлог наставно-научном вијећу у којем установљава које обавезе подносилац треба испунити да би му се могао одобрити наставак студија. Приједлог комисије садржи податке о подносиоцу захтјева и студију који је кандидат завршио, образложено мишљење о испуњењу услова као и образложен приједлог за наставак студија. Наставно-научно вијеће факултета на основу приједлога комисије доноси одлуку о утврђивању испуњености услова за наставак школовања. Уз ову одлуку прилаже се увјерење о признатим испитима. На основу одлуке декан доноси рјешење у року од пет дана од дана њеног усвајања којим се утврђује на којој години и циклусу студија студент наставља школовање, са којим бројем бодова, те да ли има и које додатне обавезе. Против рјешења може се поднијети приговор Управном одбору Факултета у року од 15 дана од дана његовог пријема.

Напомена: *Православни богословски факултет не врши нострификацију средњошколских диплома за упис на основне студије првог циклуса. Секретар и правна служба имају одговорност над признавањем високошколских страних диплома ради уписа на други циклус студија.*

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: *Православна теологија*

Усмјерење (одређује га додатак дипломе): Све уже научне области у оквиру научне области хуманистичких наука.

Модел студија првог циклуса: Четири године.

Услови за упис: Завршена четворогодишња средња школа, благослов надлежног архијереја, лекарско увјерење са мишљењем психолога, извод из матичне књиге рођених, крштеница, двије фотографије и пријемни испит.

Стручни назив који студент стиче након завршеног првог циклуса студија: Дипломирани теолог-240 ЕЦТС.

3. НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

3.1.Наставно особље

За реализацију студијског програма основних академских студија - Православне теологије – општи смјер обезбјеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Студентима, кроз различите облике наставе, знања преносе стручњаци компетентни за теолошке дисциплине и друге друштвене и филолошке науке које Православни богословски факултет у Фочи, Универзитета у Источном Сарајеву окупља у свом наставничком колегијуму. Многи наставници и сарадници посједују вишегодишње искуство у настави и научно-истраживачком раду и већина се школовала или усавршавала на престижним иностраним универзитетима.

Број наставника ангажованих у реализацији студијског програма академских студија - Православне теологије, општег смјера, одговара потребама студијског програма (броју предмета и броју часова активне наставе). Укупан број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставник остварује просјечно 180 часова активне наставе годишње (предавања, консултације, вјежбе и практичан рад), односно 6 часова недељно.

Број сарадника укључених у реализацију програма одговара потребама овог програма и у складу је са бројем предмета и бројем часова на тим предметима. Укупан број сарадника на студијском програму довољан је да покрије укупан број часова наставе, тако да сарадници остварују просјечно 300 часова активне наставе годишње односно 10 часова недељно. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају стандардима у пољу друштвено–хуманистичких наука и њиховим задужењима у реализацији студијског програма основних академских студија православне теологије – општи смјер.

Подаци о наставницима и сарадницима (избори у звања, референце) доступни су јавности.

3.2.НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ У РАДНОМ ОДНОСУ

1. Мирко Томасовић, редовни професор, дат.уговора : 26.11.2010., бр.уговора: 3686-1/10.
2. Здравко Пено, редовни професор, дат.уговора:12,09,2014., бр.уговора: 716/14.
3. Дарко Ђого, ванредни професор, дат.уговора:30.06.2016., бр.уговора:509/16.
4. Мирко Сајловић, редовни професор, дат.уговора:28.12.2017, бр.уговора:1056/17.
5. Срђан Симић, ванредни професор, дат.уговора:24.02.2015., бр.уговора:87/15.
6. Владислав Топаловић, ванредни професор, дат.уговора:30.06.2016., бр.уговора:510/16.
7. Далибор Петровић, ванредни професор, дат.уговора:01.04.2014., бр.уговора:210-1/16.
8. Драган Учур, доцент, дат.уговора:15.12.2014., бр.уговора:1299/14.
9. Ненад Тупеша, доцент, дат.уговора:12.04.2013., бр.уговора: 384/13.
10. Саво Денда, доцент, доцент, дат.уговра:14.11.2013., бр.уговора:1238/13.
11. Владимир Ступар,доцент, дат.уговра:16.09.2014., бр.уговора:736/14.
12. Саша Шољевић, доцент, дат.уговора:30.09.2016., бр.уговора:722/16.
13. Зоран Јелисавчић, доцент, дат.уговора:01.12.2016., бр.уговора:1226/16.
14. Ведран Голијанин, виши асистент, дат.уговора: 01.04.2016., бр.уговора:215-1/16.

НАПОМЕНА: Сви уговори о раду су закључени са Универзитетом у Источном Сарајеву.

3.3.ХОНОРАРНО АНГАЖОВАНИ НАСТАВНИЦИ

1. Богољуб Шијаковић, редовни професор, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-12/17.
2. Љубивоје Стојановић, редовни професор, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-13/17.
3. Јована Шијаковић, наставник страног језика, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-10/17.
4. Ивана Радоњић, наставник страног језика, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-14/17.
5. Татјана Шарић, наставникм страног језика, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-17/17-
6. Владан Бартула, доцент, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-11/17.
7. Биљана Самарџић, ванредни професор, дат.уговора:01.10.2017., бр.уговора:110-9/17.

НАПОМЕНА: Сви хонорарно ангажовани наставници и сарадници су закључили уговоре са Универзитетом у Источном Сарајеву.

3.4. АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОМОЋНО ОСОБЉЕ

1. Љиљана Крунић, секретар факултета, дат.уговора:19.11.2014., бр.уговора:1184/14.
2. Раденко Лазовић, шеф рачуноводства, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:7/13.
3. Душко Станковић, референт студентске службе, дат.уговора:19.11.2014., бр.уговора:1183/14.
4. Миљан Малиш, благајник, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:1/13.
5. Зорка Бодирога, технички секретар, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:6/13.
6. Марина Поповић, референт студентске службе, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:9/13.
7. Љиљана Тупеша, референт студентске службе, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:10/13.
8. Ивана Мимић, библиотекар, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:5/13.
9. Невена Љубинац, библиотекар, дат.уговора:12.11.2014., бр.уговора:1126/14.
10. Бојан Мићевић, возач, дат.уговора:01.09.2017., бр.уговора:717/17.
11. Љиљана Ђукић, технички секретар, дат.уговора:01.01.2013., 2/13.
12. Јелена Ђого, библиотекар, 01.01.2013., бр.уговора:8/13.
13. Немања Грујичић, чувар-портир, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:11/13.
14. Дарко Симовић, чувар-портир, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:17/13.
15. Јадранка Секуловић, чистачица, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:16/13.
16. Нада Јојић, чистачица, дат.уговора:01.01.2013., бр.уговора:14/13.
17. Ивана Топаловић, референт општих послова, дат.уговора:01.09.2017., бр.уговора:717/17-2.
18. Миланка Матовић, портир, дат.уговора:01.09.2017., бр.уговора:717/17-1

НАПОМЕНА: Сви уговори о раду су закључени са Универзитетом у Источном Сарајеву.

3.5. НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни Статус
1.	Свето Писмо Старог Завјета I	2	2	6	ванр.проф. др Владислав Топаловић	Запослен
2.	Увод у богословље I	2	2	5	ванр.проф. др Дарко Ђого	Запослен
3.	Философија I	2	1	6	ред.проф. др Богољуб Шијаковић	Хонорарно
4.	Старословенски језик	2	1	3	ванр.проф. др Биљана Самарџић	Хонорарно
5.	Српски језик са књижевношћу I	2	1	3	доц.др Владан Бартула	допунски рад
6.	Црквено појање са правилом I	2	1	3	доц.мр Драган Учур	Запослен
7.	Старо-грчки језик I	2	2	4	сарадник др Јована Шијаковић	уговор о дјелу
	Укупно	14	10	30	I СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	24		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни статус
1.	Свето Писмо Старог Завјета II	2	2	6	ванр.проф. др Владислав Топаловић	запослен
2.	Увод у Богословље II	2	2	5	ванр.проф. др Дарко Ђого	запослен
3.	Философија II	2	1	6	ред.проф. др Богољуб Шијаковић	хonorарно
4.	Црквенословенски језик I	2	1	3	ванр.проф. др Биљана Самарцић	хonorарно
5.	Српски језик са књижевности II	2	1	3	доц.др Владан Бартула	допунски рад
6.	Црквено појање са правилом II	2	1	3	доц.мр Драган Учур	Запослен
7.	Старо-грчки језик II	2	2	4	сарадник др Јована Шијаковић	уговор о дјелу
	УКУПНО	14	10	30	II СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	24		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни Статус
1.	Свето Писмо Новог Завјета I	3	1	5	ред.проф. др Мирко Томасовић	запослен
2.	Старозавјетна историја и егзегеза	2	1	4	ванр.проф. др Владислав Топаловић	запослен
3.	Историја Цркве I	3	2	5	ред.проф. др Мирко сајловић	запослен
4.	Философија III	2	1	5	ред.проф. др Богољуб Шијаковић	хонорарно
5.	Историја религије I	2	0	3	ванр.проф.др Срђан Симић	Запослен
6.	Црквенословенски језик II	2	1	3	ванр.проф. др Биљана Самарџић	хонорарно
7.	Црквено појање са правилом III	2	1	3	доц.мр Драган Учур	запослен
8.	Страни језик(изборно) Руски језик, Енглески језик	0	2	2	ванр.проф.др Марија Летић, доц.др Вишњевац Вишња	допунски рад
	Укупно	16	9	30	III СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни Статус
1.	Свето Писмо Новог Завјета II	3	1	5	ред.проф. др Мирко Томасовић	Запослен
2.	Библијска теологија	2	1	4	ванр.проф.др Владислав Топаловић	Запослен
3.	Историја Цркве II	3	2	5	ред.проф др Мирко Сајловић	Запослен
4.	Философија IV	2	1	5	ред.проф. др Богољуб Шијаковић	Хонорарно
5.	Историја религије II	2	0	3	ванр.проф.др Срђан Симић	Запослен
6.	Црквенословенски језик III	2	1	3	ванр.проф. др Биљана Самарцић	Хонорарно
7.	Црвено појање са правилом IV	2	1	3	доц.мр Драган Учур	Запослен
8.	Страни језик(изборни) Руски језик, Енглески језик	0	2	2	ванр.проф.др Марија Летић, доц.др Вишњевац Вишња	допунски рад
	Укупно	16	9	30	IV СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни Статус
1.	Новозавјетна теологија I	2	1	4	ред.проф др Мирко Томасовић	Запослен
2.	Догматика I	2	2	5	ред.проф др Здравко Пено	Запослен
3.	Патрологија I	2	1	4	доц.др Зоран Јелисавчић	Запослен
4.	Историја Српске цркве I	3	1	4	ванр.проф.др Далибор Петровић	Запослен
5.	Литургија I	2	2	5	доц.др Ненад Тупеша	Запослен
6.	Пастирско богословље са омилитиком I	2	1	3	ред.проф.др Љубивоје Стојановић	Хонорарно
7.	Савремено богословље	2	0	3	ред.проф.др Здравко пено	Запослен
8.	Црквено појање са правилом V	2	0	2	доц.мр Драган Учур	Запослен
	Укупно	17	8	30	V СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни Статус
1.	Новозавјетна теологија II	2	1	4	ред.проф. др Мирко Томасовић	Запослен
2.	Догматика II	2	2	5	ред.прф. др Здравко Пено	Запослен
3.	Патрологија II	2	1	4	доц.др Зоран Јелисавчић	Запослен
4.	Историја Српске цркве II	3	1	4	ванр.проф.др Далибор Петровић	Запослен
5.	Литургија II	2	2	5	доц.др Ненад Тупеша	Запослен
6.	Пастирско богословље са омилистиком II	2	1	3	ред.проф.др Љубивоје Стојановић	Хонорарно
7.	Историја помесних цркава	2	0	3	ред.проф др Мирко Сајловић	Запослен
8.	Црквено појање са правилом VI	2	0	2	доц.мр Драган Учур	Запослен
	Укупно	17	8	30	VI СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ СТАТУСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ:ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни статус
1.	Догматика III	2	1	5	ред.проф др Здравко Пено	запослен
2.	Литургија III	2	2	5	доц.др Ненад Тупеша	запослен
3.	Патрологија III	2	2	4	доц.др Зоран Јелисавчић	запослен
4.	Хришћанска археологија и умјетност I	2	0	3	доц.др Ненад Тупеша	запослен
5.	Хришћанска етика I	3	2	4	ванр.проф. др Дарко Ђого	запослен
6.	Канонско право	2	1	3	доц.др Саша Шољевић	запослен
7.	Катихетика са методиком настав I	2	2	6	доц.др Владимир Ступар	запослен
.						
	Укупно	15	10	30	VII СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

НАСТАВНИ ПЛАН СА СПИСКОМ ОДГОВОРНИХ НАСТАВНИКА И РАДНИМ ОДНОСОМ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ: ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА						
	Пун назив предмета	ПР	Б	ЕЦТС	Звање, име и презиме одговорног наставника	Радни статус
1.	Догматика IV	2	1	5	ред.проф др Здравко Пено	Запослен
2.	Литургија IV	2	2	5	доц.др Ненад Тупеша	запослен
3.	Патрологија IV	2	2	4	доц.др Зоран Јелисавчић	запослен
4.	Хришћанска археологија и умјетност II	2	0	3	доц.др Ненад Тупеша	запослен
5.	Хришћанска етика II	3	2	4	ванр.проф. др Дарко Ђого	запослен
6.	Црквено право	2	1	3	доц.др Саша Шољевић	запослен
7.	Катихетика са методиком наставе II	2	2	6	доц.др Владимир Ступар	запослен
.						
	Укупно	15	10	30	VIII СЕМЕСТАР	
	<i>Седмично оптерећење-укупно ЕЦТС</i>	25		30		

4. НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ

ПРВИ СЕМЕСТАР

4.1.Наставно и индивидуално студентско оптерећење

Студент савладава студијски програм полагањем испита чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успјехом положи испит.

Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савладавању одређеног предмета и примјеном јединствене методологије за све студијске програме који се реализују на Православном богословском факултету „Свети Василије Острошки“ у Фочи. Укупно оптерећење студената не прелази 750 часова годишње, односно у складу са Законом о високом образовању, укупно оптерећење студента је максимално 25 часова недељно, што одговара износу од 30 ЕЦТС бодова по семестру односно 60 ЕЦТС бодова годишње.

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ПРВИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ПРВА ГОДИНА					
1	07-1-001-1	Св.Писмо Старог Завјета I	О	I	30	30	6
2	07-1-056-1	Увод у богословљеI	О	I	30	30	5
3	07-1-071-1	Философија I	О	I	30	15	6
4	07-1-057-1	Старословенски језик	О	I	30	15	3
5	07-1-072-1	Српски језик са књижевности I	О	I	30	15	3
6	07-1-007-1	Црквено појање са правилом I	О	I	30	15	3
7	07-1-073-1	Старо-грчки језик I	О	I	30	30	4
				УКУПНО	210	150	30
					360		

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$X*15*1,5+Y*15*1,5+Z*15*1,5=T$$

$$S_o=(900h-360h)/360h=540/360=1,5$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,5 сати учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете ове године и овог семестра.

*Број часова у седмици јесте наставно оптерећење у сатима за предавања и вјежбе. Поступак рачунања се налази у силабусу за сваки предмет наведен у табели првог семестра.

Шифра предмета: 07-Студијски програм, 1-обавезни или 2- изборни предмет, 001- број предмета из регистра предмета, 1-семестар по реду.

ПРИМЈЕР ЗА ПРЕДМЕТ-СВЕТО ПИСМО СТАРОГ ЗАВЈЕТА I

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење судента (у сатима семестрално)			Кофицијент студентског оптерећења S_o
П	АВ	ЛВ	А	АВ	ЛВ	1,5
2	2	0	2*15*1,5	2*15*1,5	0*15*1,5	
Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ 30+30+0=60h			Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$ 45+45+0=90h			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално 60h + 90h = 150h = U_{opt}						

Примјер овог предмета (Свето Писмо Старог Завјета) показује да се 60 сати односи на семестрално наставно оптерећење, док 90 сати показује укупно оптерећење студента за овај предмет: припрема и учење, а 150 сати јесте укупно оптерећење предмета. Значи да је у семестру остало 750 сати за наставна и студентска оптерећења осталих предмета из семестра ($900h - 150h = 750h$).

Назив предмета: СВЕТО ПИСМО СТАРОГ ЗАВЈЕТА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
СПСЗ I		I	6	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-001-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима:Нема условљености другим предметима.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предавања биће савладавање основних (пред)знања, неопходних за боље разумјевање садржаја књига Св.Писма Старог Завјета.						
Исходи учења-компетенције: Након успјешно савладаног предмета студент ће моћи да разумије сложеност Библије као књижевног дјела, да разликује канонске књиге од неканонских, да разликује античке библијске рукописе и преводе, да правилно вреднује библијски текст и савремене херменеутичке теорије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Владислав Топаловић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: предавање, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 О Св.Писму као дјелу Божјег Откривења; увод у Св.Писмо; Историјски преглед развоја увода у Свето Писмо.						
2 Историја старозавјетнога текста;језици старозавјетних књига;споменици јеврејскога текста; Материјал за писање.						
3 Чување првобитног текста;рукописи и штампана издања јеврејскога текста.						
4 О богонадахнутости Св.Писма						
5 Старозавјетни апокрифи.						
6 Историја превода Св.Писма;грчки преводи Седмдесеторице (LXX),Акиле,Теодотиона, и Симаха.						
7 Први колоквиј						
8 Хришћанске рецензије/исправке текста;Оригенова Хексапла,и др.;рукописи и штампана издања LXX.						
9 Стари источни преводи, арамејски, сирски, коптски, етиопски, јерменски, грузијски, готски и арапски.						
10 Латински преводи, Итала, Вулгата; фрагменти и кодекси Вулгате.						
11 Превод на Старословенски језик;српски преводи.						
12 О библијској ерминеутици; историја тумачења Светог Писма; александријска и антиохијска школа.						
13 Тумачење Светог Писма у средњем вијеку; у вријеме схоластике; у средњовјековној Србији, као и у ној српској теологији.						
14 Новији истраживачиСветог Писма Старог Завјета.						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник. Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Стеван М.веселиновић,Лекције из Светога Писма Старога Завета. Зконске књиге,Србиње 2000;др милош Ердељан, Општи увод у Свето Писмо Старога Завета,Београд-Србиње 2000;						
Б)ПОМОЋНА: Драган Милин,Увод у Св.Писмо Старога Завета, Београд 1991.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум ,посвећеност настави, усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама.						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: УВОД У БОГОСЛОВЉЕ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
УВБО I	Обавезни	I	5	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-056-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основне појмове, термине, теме и проблеме православног богословља, као и да им омогући основни преглед интердисциплинарне проблематике православног богословља уопште.						
Исходи учења-компетенције: Крајњи исход учења јесте осособљавање студената да се припреми и уведе у поимање православног богословља у смислу учења „живога живота“.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр. Проф. др Дарко Ђого – наставник доц. др Саво Денда – наставник						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације.Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 ПОЈАМ БОГОСЛОВА (БОГОСЛОВЉЕ КАО ЖИВОТ)						
2 БОГОСЛОВЉЕ КАО РИЈЕЧ У БОГУ (БОГ; БОГ КАО ТРОЛИЦА)						
3 БОГОСЛОВЉЕ КАО РИЈЕЧ ОД БОГА (ТВОРЕВИНА – СВИЈЕТ)						
4 БОГОСЛОВЉЕ КАО РИЈЕЧ К(А) БОГУ						
5 ОДНОС ВЈЕРЕ И БОГОСЛОВЉА						
6 СВЕТО ОТКРИВЕЊЕ; СВЕТО ПРЕДАЊЕ (ПРЕДАЊЕ И ПРЕДАЊА)						
7 Први колоквиј						
8 БИБЛИЈСКЕ ДИМЕНЗИЈЕ БОГОСЛОВЉА						
9 МЕТОДОЛОГИЈА БОГОСЛОВЉА						
10 БОГОСЛОВЉЕ И МИСТИКА У ПРЕДАЊУ ЦРКВЕ						
11 БОГОПОЗНАЊЕ – БОГОВИДЕЊЕ – ОБОЖЕЊЕ						
12 ТАЈНА ЛИЧНОСТИ (СУШТИНА И ИПОСТАС)						
13 ОБРАЗ И ПОДОБИЈЕ						
14 ХРИСТОЛОШКИ ПРОБЛЕМИ; ТЕОЛОГИЈА И ИКОНОМИЈА						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, уз косултације реализује све предвиђене вежбе и задатке. Да напише семинарски рад и одбрани га уз презентацију, на тему коју му одреди предметни наставник.						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Јован Брија, Речник православне теологије, Београд 1997.; Јарослав Пеликан, Мелодија теологије, Београд – Никшић – Требиње 2005.; Панајотис Христу, Тајна Бога тајна човека, Београд 1997.; Тимоти Вер, Православна црква, Београд 2001.; Павле Евдокимов, Православље, Београд 2009.; Калист Вер, Православни пут, Манастир Хиландар 1997.; Христо Јанарас, Азбучник вере, Нови Сад 2008.						
Б)ПОМОЋНА: Комплетна стручна литература коју поседује Библиотека Православног богословског факултета из области хришћанске етике и аскетике.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима-100

1. *Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:* 10
2. *Тестови или колонији (два у току семестра):*
3. *Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):*
4. *Семинарски рад, семинар или презентација:* 30
5. *Други облици провјере знања:*
6. *Усмени испит:* 60

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ФИЛОСОФИЈА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ФЛСФ I	Обавезни	I	6	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-071-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема						
Циљеви изучавања предмета: Упућивање у основне философске дисциплине и проблеме; развијање способности проблемског и аргументативног мишљења, разумијевања и тумачења текста, мисаоне и језичке јасности у изражавању; подстицање продубљенијег философског и теолошког мишљења.						
Исходи учења-компетенције: Овладавање основним знањем из области философије. Оспособљеност за разумијевање и тумачење философског текста. Компетенција за појмовно мишљење. Компетенција за мисаону и језичку јасност у изражавању.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Богољуб Шијаковић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Шта је философија?						
2 Философска антропологија						
3 Етика						
4 Философија политике и права						
5 Философија историје						
6 Естетика						
7 Први колокиј						
8 Епистемологија (теорија сазнања)						
9 Философија науке						
10 Философија језика						
11 Метафизика и онтологија						
12 Философија психологије						
13 Философија религије						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
Sajmon Blekburn, Oksfordski filozofski rečnik, Novi Sad: Svetovi 1999 (ориг. 1994).						
Речник филозофских појмова, Београд: БИГЗ 2004 (ориг. 1998).						
Б)ПОМОЋНА:						
Петер Козловски, прир., Водич кроз филозофију: Приручник по областима, Београд: Плато 2003.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 20						
2. Тестови или коловији (два у току семестра): 15						

3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: СТАРОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СТЈЕ	Обавезни	I	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-057-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Није условљен другим предметима.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да упозна студенте са основама старословенског језика.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
1. чита глагољске и ћирилске старословенске споменике						
2. познаје фонетски систем првог књижевног језика свих Словена						
3. познаје старословенску лексику						
4. познаје морфолошки систем првог књижевног језика свих Словена						
5. фонетски, морфолошки и синтаксички анализира старословенске споменике.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Биљана Самарџић						
Метод наставе и савладавање градива: општеоријски дио се презентује помоћу предавања наставника и семинарских радова студената; помоћу вјежбања и практичних активности учи се читање и анализа старословенских текстова.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 ИСТОРИЈСКО-ЛИНГВИСТИЧКА ПРОБЛЕМАТИКА СТАРОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА. СЛОВЕНИ И ЊИХОВ ЈЕЗИК У ОКВИРУ ШИРЕ ЈЕЗИЧКЕ ПОРОДИЦЕ. МЈЕСТО СЛОВЕНСКИХ ЈЕЗИКА У ШИРЕМ ЈЕЗИЧКОМ КОНТЕКСТУ. МИСИЈА ЋИРИЛА И МЕТОДИЈА МЕЂУ СЛОВЕНИМА.						
2 СТАРОСЛОВЕНСКЕ АЗБУКЕ, СТАРОСЛОВЕНСКИ КАНОНСКИ СПОМЕНИЦИ.						
3 ВОКАЛИ (ПОЛУГЛАСНИЦИ, ЈАТ, ЈЕРИ, НОСНИ САМОГЛАСНИЦИ, РЕДУКОВАНО И И ЈЕРИ, ВОКАЛНО Р И Л).						
4 СУГЛАСНИЧКИ СИСТЕМ, ПАЛАТАЛИЗАЦИЈЕ (ПРВА, ДРУГА, ТРЕЋА), ЈОТОВАЊЕ.						
5 АСИМИЛАЦИЈА, ДИСИМИЛАЦИЈА, КОНТРАКЦИЈА ВОКАЛА.						
6 ЧИТАЊЕ И ФОНЕТСКА АНАЛИЗА СТАРОСЛОВЕНСКИХ СПОМЕНИКА.						
7 Први колоквиј.						
8 МОРФОЛОГИЈА – ОПШТИ ПОЛМОВИ И ОДЛИКЕ СТАСЛ.МОРФОЛОШКОГ СИСТЕМА, ДЕКЛИНАЦИЈА, ПРОМЈЕНА ИМЕНИЧКИХ РИЈЕЧИ (ИМЕНИЧКА, ЗАМЈЕНИЧКА И ПРИДЈЕВСКА ПРОМЈЕНА).						
9 ТВОРБА РИЈЕЧИ У СТАСЛ.ЈЕЗИКУ (ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ). ОСНОВНЕ ЛЕКСИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ СТАСЛ.ЈЕЗИКА.						
10 КОНЈУГАЦИЈА, ПРОМЈЕНА ГЛАГОЛА У СТАРОСЛОВЕНСКОМ ЈЕЗИКУ.						
11 ВАЖНИЈЕ СИНТАКСИЧКЕ ОДЛИКЕ СТАРОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА. ВАЖНИЈЕ РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ СРПСКЕ И РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ СТАРОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА У ОБЛАСТИ МОРФОЛОГИЈЕ И СИНТАКСЕ.						
12 НЕПРОМЈЕЊИВЕ ВРСТЕ РИЈЕЧИ.						
13 ЧИТАЊЕ, МОРФОЛОШКА И СИНТАКСИЧКА АНАЛИЗА СТАРОСЛОВЕНСКИХ СПОМЕНИКА.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						

А)ОСНОВНА: Светозар Николић, *Старословенски језик 1*, Београд 1997; Светозар Николић, *Старословенски језик 2*, Београд 1997.

Б)ПОМОЋНА: Петар Ђорђевић, *Старословенски језик*, Нови Сад 1975; А. М. Селищев, *Старословенски језик 1*, Москва, 1951; А. М. Селищев, *Старословенски језик 2*, Москва, 1952; Т. А. Иванова, *Старословенски језик*, Санкт Петербург 1998.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **5**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **40**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **5**
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Ј)		
СРЈК I	обавезни	I	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-071-1						
Школска година од које се програм реализује				1999/2000.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Основне додипломске академске студије. Први циклус. Општи смјер.						
Условљеност другим предметима: нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање академског знања из историје и теорије српске хришћанске књижевности и писмености; приближавање студентима вриједносног система хришћанске културе преко поетичких и естетичких форми.						
Исходи учења-компетенције: Овладавање основним знањем из области књижевности. Оспособљеност за разумијевање односа књижевности и теологије и самостално тумачење сакралног књижевног текста. Компетенција за књижевнотеоријско, књижевноисторијско и критичко мишљење. Овладавање основним поетичким и реторичким појмовима.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Владан Бартула						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, дискусија, консултације, задаћа, тестови.						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Увођење у дисциплину. Хришћанска књижевност. Периодизација.					
2	Културно–историјски, књижевни и теолошки увод у изучавање сакралног текста.					
3	Сакрални језик и текст хришћанске књижевности. Антички узор.					
4	Духовна генеза сакралног пјесничког језика. Византијска парадигма.					
5	Теолошко–философски и књижевнотеоријски аспекти сакралног пјесничког језика.					
6	Етапе развоја сакралног књижевног језика и православна култура.					
7	Први колоквиј					
8	Постанак и развој сакралног књижевног језика код Срба. Свети Ђирило и Методије.					
9	Превођење сакралних текстова у српској књижевности. Преводна књижевност.					
10	Монашке и дворске одлике сакралног књижевног језика. Књижевни центри.					
11	Жанрови византијске и српске хришћанске књижевности. Поезија и проза.					
12	Савремени сакрални текст српске књижевности. Вјера, језик и богослужење.					
13	Духовни, културни и књижевни идентитет код Срба. Српски културни образац.					
14	Литургијски језик и стил српске хришћанске књижевности.					
15	Други колоквиј					
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вјежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А) ОСНОВНА:						
Милан Радуловић. Српски културни образац и српска књижевности, Фоча: ПБФ 2015.Димитрије Богдановић. Историја старе српске књижевности. Београд: СКЗ 1991.Ђорђе Трифуновић. Кратак преглед јужнословенских књижевности средњег века, Бгд.Александар Милановић. Кратка историја српског књижевног језика. Београд: Завод за уџбенике 2010. Митрополит Амфилохије. У почетку бијаше Слово. Цетиње: Светигора 2010.						
Б) ПОМОЋНА:						
Ксенија Кончаревић, Језик и православна духовност, Крагујевац: Каленић 2006. Речник књижевних термина. Београд: Институт за књижевност и уметност 2001.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						
1. Присуство и активности на предавањима и вјежбама: 10						

2. Тестови или колоквијуми (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, приказ, анализа дјела и сл.): **10**
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **10**
5. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз групни и индивидуални рад са студентима. Списак књижевних дјела која треба прочитати одређен је у додатку овог програма, у посебној литератури.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПСП I	обавезни	I	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-007-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, филозофски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводне напомене о предмету; Гл. I. стихире са вечерњег Богослужења						
2 Гл. I. стихире са јутарњег Богослужења						
3 Из типика – свакидашња вечерња						
4 Гл. 2. стихире са вечерњег и јутарњег Богослужења						
5 Из типика – Празнично вечерње						
6 Гл. 3. стихире са вечерњег и јутарњег Богослужења						
7 Први колокиј						
8 Из типика – Остале врсте вечерњих Богослужења (Васкршње, мало...)						
9 Гл. 4. стихире на Господи возвах, Догматик						
10 Гл. 4. стиховње стихире, тропар, Богородичен						
11 Гл. 4. стихире са јутрења: сједални, степена						
12 Гл. 4. хвалитне стихире, славословље, кондак						
13 Блажена четвртог гласа						
14 Групни рад и припрема за испит						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
Стеван Стојановић Мокрањац, Осмогласник						
Б)ПОМОЋНА:						
Василије Николајевић, Велики Типик						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: СТАРОГРЧКИ ЈЕЗИК I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СГЈЕ I	обавезни	I	4	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-073-1						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема услова за пријављивање и слушање предмета.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање са основама Старогрчког језика неопходним за разумијевање темељних богословских појмова и рад са изворима и помоћном богословском литературом.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: познавање основне фонетике, препознавање врста ријечи; владање именским промјенама и препознавање глаголских промјена; разумијевање једноставније синтаксе; упознатост са литературом и приручницима за изучавање грчког језика новозавјетног периода.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Томасовић, редовни професор ,др Јована Шијаковић- сарадник						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања уз вјежбања читања, превођења и граматичке анализе.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Значај старогрчког језика и културе. Грчки алфабет. Изговор и наглашавање.						
2 Именске промјене – општи увод. Прва деκлинација.						
3 Друга деκлинација. Презент, имперфекат и инфинитив глагола εἶμι.						
4 Придјеви прве и друге деκлинације.						
5 Особене групе именица у првој и другој деκлинацији.						
6 Глаголски систем – општи увод. Тематска конјугација. Индикатив презента.						
7 Први колокиј.						
8 Презент – конјунктив, оптатив, императив, инфинитив, партицип.						
9 Замјенице – општи преглед. Личне, показне, присвојне и односне замјенице.						
10 Трећа деκлинација – општи преглед. Консонантске основе: гутуралне, лабијалне, денталне.						
11 Трећа деκлинација – Консонантске основе: -vt- основе. Промјена и употреба партиципа. Придјев πᾶς , πᾶσα, πᾶν.						
12 Трећа деκлинација – Консонантске основе: назалне, ликвидне, сигматске.						
13 Трећа деκлинација – Вокалске основе.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Бојана Шијачки-Маневић, Граматика грчког језика, Београд 2001.Nestle-Aland (eds.), Novum Testamentum Graece, Stuttgart 2012Поповић, Радомир В., Грчко-српски речник Новог Завета, Београд 2011.						
Б)ПОМОЋНА: Bauer, Walter, Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur, Berlin 1988 Danker, Frederick William (rev. and ed.), A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature ('BDAG': Bauer-Danker-Arndt-Gingrich), Chicago 2000 Henry George Liddell; Robert Scott; Henry Stuart Jones; Roderick McKenzie ('LSJ': Liddell-Scott-Jones), A Greek-English Lexicon, Oxford 1996Friedrich Blass; Albert Debrunner (tr. And rev. by Robert W. Funk), Greek						

Grammar of the New Testament and Other Early Christian Literature, Chicago 1961

James Hope Moulton; Wilbert Francis Howard; Nigel Turner, A Grammar of New Testament Greek, I-IV, Edinburgh 2000 (I 1908; II 1929; III 1963; IV 1976).

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): **10**
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: завршни усмени испит : **40**
6. Усмени испит: **20**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ДРУГИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ДРУГИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ПРВА ГОДИНА					
1	07-1-015-2	Св.Писмо Старог Завјета II	О	II	30	30	6
2	07-1-059-2	Увод у богословље II	О	II	30	30	5
3	07-1-074-2	Философија II	О	II	30	15	6
4	07-1-005-2	Црквенословенски језик I	О	II	30	15	3
5	07-1-075-2	Српски језик са књижевности II	О	II	30	15	3
6	07-1-021-2	Црквено појање са правилом II	О	II	30	15	3
7	07-1-076-2	Старо-грчки језик II	О	II	30	30	4
				УКУПНО	210	150	30
					360		

За други семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 360h) / 360h = 540 / 360 = 1,5$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,5 сати учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете ове године и овог семестра.

Назив предмета: СВЕТО ПИСМО СТАРОГ ЗАВЈЕТА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
СПСЗ II	обавезни	II	6	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-015-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Св.Писма Старог ЗавјетаI						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предавања биће упознавање са садржајем и историјом литерарних истараживачких књига Св.Писма Старог Завјета, основним знањима библијске археологије, као и упознавање са проблемима Кумрана.						
Исходи учења-компетенције: Након успјешно савладаног предмета студент ће моћи да анализира поједине библијске књиге, да их разумије на основу њихове слојевитости и контекста, да препознаје њихове макро и микроструктуре, да разликује књижевне форме у појединим текстовима.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Владислав Топаловић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: предавање, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Петокњижје,Извори библијске археологије; Књига Исуса навина;географија Палестине.						
2 Књига о судијама; клима у палестини, флора и фауна.						
3 Књига о Рути; топографија Палестине.						
4 Књига о царева, скинија.						
5 Књига дневника; Соломонов храм.						
6 Слободна недеља						
7 Први колоквиј						
8 Књига Јездре и Нимије;Зоровављев храм.						
9 Књига о Јестири; Језекиљов храм.						
10 Поучне књиге;књига о јову; Зоровављев храм.						
11 Књига Прича Соломонових;јеврејски храмови ван Палестине.						
12 Књига проповедника; свештена лица; жртве, откриће Кумрана.						
13 Песма над песмама; налази у кумранским пећинама.						
14 Света времена-празници, значај открића кумранских пећина; значај старозавјетних жртава; други важни налази у околини Кумрана.						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник. Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Протосинђел Доментијан,Лекције из Св.Писма. пророчке књиге Старога Завета, Београд 1908; др Милош Ердељан, Св.Писмо Старога Завета, београд 1968(неуторизована скрипшта); А. Иванов Поучне књиге,Београд 1974; Алексеј Књазев, Пророци Београд 1974; Д.Милин, Старозавјертна историја,Београд 2005; Радомир Поповић, Историјске књиге Старога Завета, Београд1985; др Тихомир (Тихон) Радовановић, лекције из Св.Писма Старог Завета,београд 1930;W.Harrington, Uvod u Stari Zavjet-Spomem obećanja, izd.Krišćanska sadašnjost, Zagreb 1987,						
Б)ПОМОЋНА: библијска археологија: Атлас библије(географија, историја,археологија) изд.Хришћанска						

мисао, Србиње 2000 год.; др Душан глумац, Библијска археологија, Београд-Србиње 1999; biblijska teologija Staroga i Novoga Zavjeta, Krišćanska sadašnjost, zagreb 1980; иван Марковски, Библијска археологија, Софија 1929; Vida Nedomečki, Arheologija Bliskog istoka, Beograd 1981; A. Rebić, Biblijske starine, Zagreb 1983; W.J.Harrington, Uvod u Stari Zavjet-spomen obećanja, Krišćanska sadašnjost, Zagreb 1987; Илија Томић, Противници есенске заједнице у кумранским рукописима, Београд 2004.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум, посвећеност настави, усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: УВОД У БОГОСЛОВЉЕ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (II+A+II)		
УВБО II	Обавезни	II	5	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-059-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема условљености						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основне појмове, термине, теме и проблеме православног богословља, као и да им омогући основни преглед интердисциплинарне проблематике православног богословља уопште.						
Исходи учења-компетенције: Крајњи исход учења јесте осособљавање студента да се припреми и уведе у поимање православног богословља у смислу учења „живога живота“. Након савладавања градива, студенти треба да буду упознати са историјским и идејним токовима византијског богословља, да познаје обриси теологије, хришћанске географије и историје Цркве. Основни исход учења јесте стицање основа знања и вјештина за све касније богословске предмете којима студенти треба да овладају током студија.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.. проф. др Дарко Ђого – наставник доц. др Саво Денда – наставник						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Старозавјетно богословље.						
2 Новозавјетно богословље.						
3 Патристичко богословље и савремена теологија.						
4 Развој богословља код Срба.						
5 Нестворене енергије(паламистичка синтеза).						
6 Апофатичко и катафатичко богословље. Појам створено – нестворено у богословљу.						
7 Први колоквиј						
8 Личност, суштина и енергија. Светотајинско богословље.						
9 Молитвено богословље.						
10 Аскетско богоцловље.						
11 Литургијско богословље.						
12 Покајно богословље.						
13 Теологија иконе(иконоборачка криза).						
14 Задаци православног богословљ данас.						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, уз косултације реализује све предвиђене вежбе и задатке. Да напише семинарски рад и одбрани га уз презентацију, на тему коју му одреди предметни наставник.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:Христо Јанарас,Азбучник вере; П.Христу, Тајна Бога-тајна човека;Православна теологија;В. Лоски, Оглед из мистичког богословља православне Цркве и Боговиђењ; Џ.Мајендорф						
Б)ПОМОЋНА: Џ.Мајендорф, Византијско богословље; К.Вер, Православни пут..						
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит.						
Начин провјере знања: писмено и усмено						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						

1. *Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:15*
2. *Тестови или коловији (два у току семестра):20*
3. *Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):*
4. *Семинарски рад, семинар или презентација:*
5. *Други облици провјере знања:15*
6. *Усмени испит:50*

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:

$00 - 54 = 5$ (FX, F), $55 - 64 = 6$ (E), $65 - 74 = 7$ (D), $75 - 84 = 8$ (C), $85 - 94 = 9$ (B), $95 - 100 = 10$ (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ФИЛОСОФИЈА 2						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ФЛСФ II	обавезни	II	6	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-074-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Философије I						
Циљеви изучавања предмета: Преглед основних философских учења и праваца у историјском контексту антике и средњовековља.						
Исходи учења-компетенције: Познавање развоја философије у антици и средњовековљу. Оспособљеност за разумијевање и тумачење философских текстова у овом периоду. Упућеност у релевантност философског мишљења овог периода. Компетенција за практиковање философског мишљења у теолошком контексту.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Богољуб Шијаковић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Шта је историја философије?						
2 Настанак философије код Грка						
3 Хераклит, Парменид						
4 Софисти, Сократ						
5 Платон						
6 Аристотел						
7 Први колокиј						
8 Епикуреизам, стоицизам						
9 Новоплатонизам						
10 Грчка философија и хришћанство						
11 Византијска философија						
12 Августин, Тома Аквински						
13 Виљем Окам, Ренесанса						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Богољуб Шијаковић, Мит и философија, Институт за теолошка истраживања, Православни богословски факултет, Београд, 2012. Богољуб Шијаковић, MYTHOS, PHYSIS, PSYCHE, Јасен, Никшић, ² 2002. Фредерик Коплстон, Историја философије I: Грчка и Рим, БИГЗ, Београд, 1988. Фредерик Коплстон, Историја филозофије II: Средњовековна филозофија (Августин – Скот), Београд: БИГЗ 1989. Дејвид Е. Купер, Светска филозофија. Историјски увод, Светови, Нови Сад, 2004. Жана Херш, Историја филозофије: Филозофско чуђење, Светови, Нови Сад, 1998.Б)ПОМОЋНА:Sajmon Blekburn, Oksfordski filozofski rečnik, Novi Sad: Svetovi 1999 (ориг. 1994).Речник филозофских појмова, Београд: БИГЗ 2004 (ориг. 1998).						

Облици провјере знања: писмено и усмено :*Колоквијум, Посвећеност настави, Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама*

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5(FX, F), 55 – 64 = 6(E), 65 – 74 = 7(D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: *Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.*

Назив предмета: ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦСЈЕ I	обавезни	II	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-005-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из предмета Старословенски језик.						
Циљеви изучавања предмета: циљ предмета је да студент упозна основе Црквенословенског језика, читање, писање.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
1. познаје правопис и графију црквенословенског језика						
2. чита црквенословенске текстове						
3. преводи и анализира текстове са црквенословенског језика						
4. познаје историјска знања о прихватању руске редакције црквенословенског језика код Срба, развоју руске редакције код Руса и начину произношења црквенословенског руске редкције у српској црквеној пракси.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Биљана Самарџић						
Метод наставе и савладавање градива: опитетеоријски дио се презентује помоћу предавања наставника и семинарских радова студената; помоћу вјежбања и практичних активности учи се читање и анализа црквенословенских текстова.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 РАЗВИТАК СРПСКЕ ПИСМЕНОСТИ ДО ПЕРИОДА ВЕЛИКЕ СЕОБЕ СРБА И ПРИХВАТАЊЕ РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА.						
2 УЗРОЦИ, ВРИЈЕМЕ И НАЧИН ПРИХВАТАЊА РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА КОД СРБА.						
3 РАЗВОЈ РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА У РУСИЈИ, ОДНОС СРПСКЕ И РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ.						
4 ПРАВОПИС И ГРАФИЈА У ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ ЈЕЗИКУ.						
5 ИЗГОВОР ВОКАЛА, ИЗГОВОР КОНСОНАНАТА.						
6 БРОЈНА ВРИЈЕДНОСТ СЛОВА.						
7 Први колокиј.						
8 ДИЈКАРИТИЧКИ ЗНАЦИ И ИНТЕРПУНКЦИЈА.						
9 СКРАЋЕНИЦЕ.						
10 ВОКАЛСКИ СИСТЕМ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ (ОДНОС ПРЕМА СТАРОЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ И СРПСКОЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ).						
11 ЧИТАЊЕ, АНАЛИЗА И ПРЕВОД ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИХ ТЕКСТОВА.						
12 ГЛАСОВНЕ ПРОМЈЕНЕ У СУГЛАСНИЧКОМ СИСТЕМУ: ТРИ ПАЛАТАЛИЗАЦИЈЕ И ЈОТОВАЊЕ У ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ ЈЕЗИКУ РУСКЕ РЕДАКЦИЈЕ (ОДНОС ПРЕМА ПРЕМА СТАРОЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ И СРПСКОЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ) И ОСОБЕНОСТ ЛЕКСИКЕ.						
13 ЧИТАЊЕ, АНАЛИЗА И ПРЕВОД ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИХ ТЕКСТОВА.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Зоран Ранковић, Црквенословенски језик, Православни богословски факултет, Београд, 2009; С. Петковић, Речник црквенословенског језика, Сремски Карловци 1935; П. Ивић, Преглед историје српског језика,						

Сремски Карловци- Нови Сад 1998; П. Ђорђевић, *Историја српске ћирилице*, Београд 1971

Б)ПОМОЋНА: Б. Ђирковић, *Граматика црквенословенског језика*, Београд 1989; Ј. Живковић, *Граматика црквенословенског језика*, Сремски Карловци 1935; П. Ђорђевић, *Карактеристике савременог изговора црквеног језика*, Богословље, Београд 1931, бр.3, стр.236-245; *Црквенословенски буквар*, Манастир Рукумија 2001, *Црквенословенски речник*, Манастир Рукумија 2001; А. Ђирић, *Прилог проучавању акцентуације у данашњем црквеном језику*, Зборник Богословског факултета 2, Београд 1951, 527-533; К. Кончаревић, *Језик и православна духовност. Студије из лингвистике и теологије језика*, Крагујевац 2006; Т. Л. Миронова, *Церковнославянский язык*, Издательский Совет Русской Православной Церкви, Москва 2009.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:5
2. Тестови или колоквији (два у току семестра):40
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:5
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит:50

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): W + T= Uopt сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = Uopt$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СРЈК II	обавезни	II	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-021-2						
Школска година од које се програм реализује				1999/2000.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Основне додипломске академске студије. Први циклус. Општи смјер.						
Условљеност другим предметима: Положен први дио предмета.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање академског знања из историје и теорије српске хришћанске књижевности и писмености; приближавање студентима вриједносног система хришћанске културе преко поетичких и естетичких форми.						
Исходи учења-компетенције: Овладавање основним знањем из области књижевности. Оспособљеност за разумијевање односа књижевности и теологије и самостално тумачење сакралног књижевног текста. Компетенција за књижевнотеоријско, књижевноисторијско и критичко мишљење. Овладавање основним поетичким, естетичким и реторичким појмовима.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Владан Бартула						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, дискусија, консултације, задаћа, тестови.						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Увод у историју српске хришћанске књижевности. Периодизација.					
2	Класична српска хришћанска књижевност: духовна генеза, типолошке одлике					
3	Српска хришћанска књижевност епохе Немањића.					
4	Српска хришћанска књижевност епохе Лазаревића.					
5	Српска хришћанска књижевност епохе Бранковића.					
6	Два посљедња вијека старе српске хришћанске књижевности.					
7	Први колоквиј					
8	Класична књижевна традиција патријархалне културе.					
9	Ренесансна, барокна и класицистичка хришћанска књижевност код Срба.					
10	Покушај просвјетитељске модернизације црквене и патријархалне културе.					
11	Стваралачки преображаји житија и љетописа. Хришћанска грађанска култура.					
12	Зрелост српског религиозног пјесништва. Романтичарски и реалистички дух.					
13	Православна естетика и модернизација црквених жанрова. Црквени експресионизам.					
14	Умјетничке транспозиције и естетизација религиозних доживљаја у књижевности.					
15	Други колоквиј					
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вјежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А) ОСНОВНА:						
Милан Радуловић. Српски културни образац и српска књижевности, Фоча: ПБФ 2015.Димитрије Богдановић. Историја старе српске књижевности. Београд: СКЗ 1991.Ђорђе Трифуновић. Кратак преглед јужнословенских књижевности средњег века, Бгд.Милан Кашанин. Српска књижевност у средњем веку. Београд: Завод за уџбенике Јован Деретић. Историја српске књижевности. Београд: Sezam book.						
Б) ПОМОЋНА:						
Речник књижевних термина. Београд: Институт за књижевност и уметност 2001.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						
1. Присуство и активности на предавањима и вјежбама: 10						
2. Тестови или колоквијуми (два у току семестра): 20						
3. Писани радови (есеј, приказ, анализа дјела и сл.): 10						
4. Семинарски рад, семинар или презентација: 10						

5. Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+23+0=68h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално $45h + 68h = 113h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз групни и индивидуални рад са студентима. Списак књижевних дјела која треба прочитати одређен је у додатку овог програм, у посебној литератури.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(II+A+JL)		
ЦПСП II	обавезни	II	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-021-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Црквеног појања I						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, филозофски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Историјски развој црквеног појања (Византијско, Светогорско, Српско)						
2 Гл.5. стихире са вечерњег Богослужења						
3 Гл.5. стихире са јутарњег Богослужења						
4 Из типика – свакидашње јутрење						
5 Гл.6. стихире са вечерњег Богослужења						
6 Гл.6. стихире са јутарњег Богослужења, подобна мелодија 6 глас						
7 Први колокиј						
8 Из типика – Празнично јутрење						
9 Гл.7. стихире са вечерњег и јутарњег Богослужења						
10 Из типика – Остале врсте јутарњих Богослужења (Васкришње, великопосно...)						
11 Гл.8. стихире са вечерњег Богослужења						
12 Гл.8. стихире са јутарња (сједални, степена...)						
13 Гл.8. хвалитне стихире, славословље, кондак						
14 Групни рад и припрема за испит						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
Стеван Стојановић Мокрањец, Осмогласник						
Б)ПОМОЋНА:						
Василије Николајевић, Велики Типик						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: СТАРОГРЧКИ ЈЕЗИК II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СГЈЕ II	обавезни	II	4	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-076-2						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема услова за пријављивање и слушање предмета.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање са основама Старогрчког језика неопходним за разумијевање темељних богословских појмова и рад са изворима и помоћном богословском литературом.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: познавање основне граматике и основног фонда ријечи; разумијевање једноставнијих дијелова Новог завјета и оспособљеност за самостални рад на продубљивању стечених знања; упознатост са литературом и приручницима за изучавање текста Новог завјета.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Томасовић, редовни професор ,др Јована Шијаковић- сарадник						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања уз вјежбања читања, превођења и граматичке анализе.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Употреба и значење глаголских облика. Имперфекат.						
2 Компарација придјева.						
3 Аорист – увод. Сигматски аорист.						
4 Аорист – тематски.						
5 Аорист – атематски.						
6 Аорист – пасивни.						
7 Први колокиј.						
8 Глаголска имена и припадајуће конструкције.						
9 Перфекат – преглед важнијих парадигми.						
10 Атематска конјугација – преглед важнијих парадигми.						
11 Употреба начина у независној реченици.						
12 Зависне реченице.						
13 Зависне реченице.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:А)ОСНОВНА: Бојана Шијачки-Маневић, Граматика грчког језика, Београд 2001.Nestle-Aland (eds.), Novum Testamentum Graece, Stuttgart 2012Поповић, Радомир В., Грчко-српски речник Новог Завета, Београд 2011.						
Б)ПОМОЋНА: Bauer, Walter, Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur, Berlin 1988 Danker, Frederick William (rev. and ed.), A Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature (‘BDAG’: Bauer-Danker-Arndt-Gingrich), Chicago 2000, Henry George Liddell; Robert Scott; Henry Stuart Jones; Roderick McKenzie (‘LSJ’: Liddell–Scott–Jones), A Greek-English Lexicon, Oxford 1996 Friedrich Blass; Albert Debrunner (tr. And rev. by Robert W. Funk), Greek Grammar of the New Testament and Other Early Christian Literature, Chicago 1961James Hope Moulton; Wilbert Francis Howard; Nigel Turner, A Grammar of New Testament Greek, I-IV, Edinburgh 2000 (I 1908; II 1929; III 1963; IV 1976)						
Облици провјере знања: писмено и усмено						

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): **10**
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: завршни усмени испит : **40**
6. Усмени испит: **20**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0= 60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ТРЕЋИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ТРЕЋИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ДРУГА ГОДИНА					
1	07-1-002-3	Св.Писно Новог Завјета I	О	III	45	15	5
2	07-1-062-3	Старозавјетна историја и егзегеза	О	III	30	15	4
3	07-1-077-3	Историја Цркве I	О	III	45	30	5
4	07-1-078-3	Философија III	О	III	30	15	5
5	07-1-079-3	Историја религије I	О	III	30	0	3
6	07-1-019-3	Црквенословенски језик II	О	III	30	5	3
7	07-1-032-3	Црквено појање са правилом III	О	III	30	15	3
8	07-2-006-3	Страни језик I	И	III	0	30	2
				УКУПНО	240	135	
					375		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=375h

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 375h) / 375h = 525 / 375 = 1,4$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,4 сата учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете друге године и овог семестра.

Назив предмета:СВЕТО ПИСМО НОВОГ ЗАВЈЕТА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СПНЗ I	обавезни	III	5	3	1	0
Шифра предмета:07-1-002-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ је упознавање и разумевање Светога Писма Новог Завета као Књиге живих, његовог значаја за хришћански живот, православно богословље и хришћанску културу уопште.						
Исходи учења-компетенције: - стицање знања из историје и циља настанка Светога Писма. - историја тумачења Светога Писма. - разумевање тајне, дубине и небеске логике Светога Писма, уживљавање у мисли Духа Светога, њихово слеђење и јасно изношење на светлост дана. - сарадња тумача Светога Писма са Духом Светим, разумевање и прихватање свега онога што је у Светом Писму написано за наше исправљање и поуку, и поимање онога што нам је дато да разумемо и објавимо људским језиком. - стицање базичних теоријско-методолошких академских компетенција из домена библистике древне Цркве. -упознавање са библијским изворима и ерминеутичким методама тумачења Светога Писма. - црквени прилаз ерминеутичком «дејству» оваплоћеног Бога Логоса. - разумевање значаја тајне Завета за православно библијску ерминеутику. - поимање јединства Апостолске Цркве као историјске стварности, животног простора и правила тумачења Светога Писма. - упознавање са основним особинама православног тумача и тумачења Светога Писма. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Ђ. Томасовић.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: 3 часа теоријске наставе (недељно) + 1 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање: Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Затим: Предмет и задатак Увода у Свето Писмо Новог Завета.						
2 О Светом Писму уопште. Циљ, порука, тема и повод Светога Писма. О називима Светога Писма. Преписивачи и преводиоци Светога Писма. Срби и рукописно Свето Писмо.						
3 Језик Светога Писма. Теорија новозаветног текста. Критичко изучавање Светога Писма. Штампана издања Светог Писма код Срба.						
4 Историја новозаветног канона.						
5 Новозаветни апокрифи.						
6 Преводи Светога Писма Новог Завета.						
7 Први колоквиј						
8 Уопште о Јеванђељу. Синоптички проблем.						
9 Јеванђеље: по Матеју, по Марку, по Луки и по Јовану.						
10 Дела Апостолска, Посланице светог Апостола Петра.						
11 Посланице светог Апостола Јована и Апостола Јакова.						
12 Посланице светог Апостола Павла.						

13 Место Светога Писма у православном богословљу.
14 Свето Писмо у савременом свету и богослужењу Православне Цркве.
15Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Емилијан Чарнић, Увод у Свето Писмо Новогa Завета. Општи део, Крагујевац 1994.2. Емилијан Чарнић, Увод у Свето Писмо Новогa Завета. Посебан део, Београд 1970.3. Кодић Митрофан, Увод у Свето Писмо Новогa Завета. Посебан део, Београд 2006.4. Н. Н. Глубоковский , Лекции по Священному Писанию Новогa Завета, Москва 2006. 5. Ј. Каравидопулос, Увод у Нови завет, Београд – Шибеник 2005.6. Мирко Ђ. Томасовић, Говори Господ. Свето Писмо и Свето Предање као израз живе саборности Цркве, Београд 2008.7. Димитриј Георгиевич Добыкин, Православное учение о толковании Священного писания, Снакт- Петербург 2016. Б)ПОМОЋНА: 1. W. Harrington, Uvod u Novi zavjet spomen ispunjenja, Zagreb 1983. 2. Raymond E. Brown, Uvod u Novi zavjet, Zagreb 2008.3. Удо Шнеле, Увод у новозаветну егзегезу, Београд 2007.4.Маргаретн М. Мичел, Павле, Коринћани и рођење хришћанске херменеутике, Манастир Градац 2017.
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит. Начин провере знања: писмено и усмено Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:10 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација:30 5. Други облици провјере знања: 6. Усмени испит:60
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FХ, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $45+15+0= 60h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$ $63+23+0=86h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $60h + 86h = 146h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Садржина предмета, као и начин извођења предавања, сачињени су у корелацији са наставним предметима: Историја хришћанске Цркве, Светим Писмом Старогa Завета, Патрологије, Догматике и Литургике.

Назив предмета: СТАРОЗАВЈЕТНА ИСТОРИЈА И ЕГЗЕГЕЗА						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
СТИЕ	Обавезни	II	4	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-062-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Св.Писма Старог Завјета I						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предавања биће упознавање са садржајем и историјом литерарних истраживачких књига Светог Писма Старог Завјета, основним знањима библијске археологије, као и упознавање са проблематиком Кумрана.						
Исходи учења-компетенције: Након успјешно савладаног предмета студент ће моћи да самостално врши анализу појединих библијских текстова, да контекстуализује историјске наративе, да упореди библијске наративе са синхроним ванбиблијским историјским приповједањима, да критички посматра библијске извјештаје.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф. др Владислав Топаловић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: предавање, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Вријеме патријараха: Аврам, Исак, Јаков и одлазак у Египат;Јаковљеви синови.						
2 Излазак из Египта, боравак у Синајској пустињи и улазак у Обећању земљу.						
3 Заузимање Обећане земље; вријеме судија; Последњи судија(пророк)Самуило и установа монархије.						
4 Цар Саул, и његова породица;Цар Давиди, и његова породица.						
5 Владавина цара Соломона.						
6 Подјела (Соломоновог)царства; Ровоам и Јероваам.						
7 Први колоквијум						
8 Цареви Сјеверног царства:Надав,Васа,Ила,Зимрија,Амрија,Ахав,Охозија,Јорам.						
9 Јуј, Јоахаз,Јоас,ЈероваамII,Захарија,Менахим,Факија и Факеј. Последњи цар Сјеверног царства,Осија. Пад Самарије.						
10 Ровоам, Авијам, Аса,Јосафат,Јорам,Охозија,Готолија.						
11 цар Јоас и обнова култа, Амасија, Азарија(Озија),Јотам,Ахаз,Језекија.						
12 Цар Манасија, Амон, Јосија, Јоахаз, Јоаким, Јоахин и Седекија. Пад Јерусалима у руке Вавилонца,587.године. Намјесник Готолија.						
13 Вавилонско ропство и Киров едикт; повратак, Зоровавел, Јездра, Немија; освајања Александра Великог;јелинизације и отпористој;Макавејски устанак. Јуда макавејац, његова борба и славна смрт.						
14 Владари Хасмонејске династије:јонатан,Симон,Јован Хиркан,Аристовул,Александар Јанеј,царица Александра;њени синови,АристовулII,Јован ХирканII,Антигон,Ирод Велики.						
15Други колоквијум						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник. Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).						
Литература:						
А)ОСНОВНА: А. Jespen –K.D Schnuck, Von Sinuhe bis Nabukadnezar, Berlin 1988;Књиге Макавејске, прев. Еп.Атанасије(Херцеговачки, Требиње-Никишић-Врњачка Бања 1995;Е. Schurer Geschichte des judischen volkes in der Zeitalter Jesu Christi I-III, Leipzig 1901-1909;др Драган Милин, Старозавјетна историја,Београд 2005;						
Б)ПОМОЋНА: W.J. Harrington, Uvod u Stari Zavjet, izd. Krišćanska sadašnjost, Zagreb 1987; Илија Томић,						

Старозаветни пророци. Служба пророка и пророчке књиге, Београд 2006; S. Herrmsnn, Geschichte Israels in alttestamentlicher Zeit, Chr.Kaiser, Munchen 1980.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум, посвећеност настави, усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 63h = 123h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА ЦРКВЕ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСЦР I	обавезни	III	5	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-077-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање теоретских сазнања из историје и предања Цркве Христове прва три века (од Педесетнице до Миланског едикта 313. године).						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен						
- стицање знања из историје Цркве прва три века.						
- разумевање историје Цркве до проглашења хришћанских слобода Миланским едиктом (313. Г.).						
- упознавање са историјским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју Цркве прва три века.						
- развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима интерпретације историје Цркве прва три века.						
- стицање базичних теоријско-методолошких академских компетенција из домена историје Цркве прва три века.						
- стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на тематике из историје Цркве прва три века.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Мирко Сајловић.						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Потом уводно предавање: о богословском поимању историје, извори за историју Цркве, најзначајнији црквени историчари. Преглед савремене литературе црквених историја.						
2 Оснивање Цркве Христове: испуњење старозаветних пророштава у Господу Исусу Христу; силазак Духа Светог на апостоле; континуитет и дисконтинуитет између Старог и Новог Израља.						
3 Ширење Цркве Христове за време светих Апостола – међу Јудејима; међу незнабошцима; црквено-политичке и културне прилике овога периода.						
4 Апостолски ученици и њихова дела; Дидахи – анализа списка. Живот и дела апостолских ученика: Св. Игњатија Богоносца, Св. Климента Римског, св. Ап. Варнаве, св. Поликарпа и Папије.						
5 Гностицизам и ранохришћанске јереси – јудејствујући гностицизам: евионити и евионити гностици, Симон Гатар и Керинт.						
6 Јереси антиринитараца: динамисти (Павле Самосатски) – модалисти (Савелије).						
7 Први колокиј.						
8 Прогони Цркве Христове – о узроцима прогона: од јудејствујућих, од пагана. Неронов прогон хришћана.						
9 О култу римског цара и прогону хришћана од цара Домицијана до Декија Трајана. Прогон хришћана за време цара Диоклецијана и његових наследника.						
10 Хришћанске апологете и њихови значајнији списи: св Јустин, св Иринеј, Мелитон Сардски, св Иполит Римски.						
11 Настанак богословских школа: александријска, антиохијска, картагинска, римска.						
12 Ориген – као „отац јелинистичког богословља“. Значај његовог научног рада и установљења богословске системе, како у његовом времену тако и у потоњем.						
13 Јединство, уређење и организација Цркве прва три века. Богослужење и хришћански живот прва три века.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						

15 Други колоквиј.
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: П.Малички, <i>Историја хришћанске Цркве(прва три века)</i> ,Београд 2003. М. Сајловић, <i>Милански едикт у контексту реформи III и IV века</i> ,Београд 2011.(до 109 стране). Б)ПОМОЋНА: Ј. Поповић, <i>Општа црквена историја</i> , књ I, Нови Сад 1995, до 445. стр.) В.В. Болотов, <i>Историја Цркве у периоду до Константина Великог</i> , Врњачка Бања 2009. <i>Velika povijest Crkve I</i> (urednik: Н. Jedin), Zagreb 1972.
Облици провјере знања: писмено и усмено <i>Колоквијум</i> <i>Посвећеност настави</i> <i>Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама</i> Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:10 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација:30 5. Други облици провјере знања: 6. Усмени испит:60
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $45+30+0= 75h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $63+42+0=105h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $75h + 105h = 180h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ФИЛОСОФИЈА III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ФЛСФ III	обавезни	III	5	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-078-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Философије 2						
Циљеви изучавања предмета: Преглед основних философских учења и праваца у историјском контексту модерне.						
Исходи учења-компетенције: Познавање развоја модерне философије. Оспособљеност за разумијевање и тумачење философских текстова у овом периоду. Упућеност у релевантност философског мишљења овог периода. Компетенција за практиковање философског мишљења у теолошком контексту.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Богољуб Шијаковић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Шта је модерна философија?						
2 Декарт						
3 Френсис Бекон						
4 Паскал						
5 Спиноза						
6 Лајбниц						
7 Први колокиј						
8 Хобс, Лок						
9 Баркли, Хјум						
10 Кант						
11 Фихте, Шелинг						
12 Хегел						
13 Просвјетитељство						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
Фредерик Коплстон, Историја филозофије IV: Од Декарта до Лајбница, Београд: БИГЗ 1995. Фредерик Коплстон, Историја филозофије V: Модерна филозофија: Британски филозофи, Београд: БИГЗ 2001. Дејвид Е. Купер, Светска филозофија. Историјски увод, Светови, Нови Сад, 2004. Жана Херш, Историја филозофије: Филозофско чуђење, Светови, Нови Сад, 1998. Бернар Буржоа, Класична немачка филозофија, Београд: Плато 1999.						
Б)ПОМОЋНА:						
Sajmon Blekburn, Oksfordski filozofski rečnik, Novi Sad: Svetovi 1999 (ориг. 1994).						
Речник филозофских појмова, Београд: БИГЗ 2004 (ориг. 1998).						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА РЕЛИГИЈЕ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСРЕ I	обавезни	III	3	2	0	0
Шифра предмета: 07-1-079-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Свето писмо Старог и Новог завета.						
Циљеви изучавања предмета: су стицање основних религијских сазнања о најстаријим древним културама древног Истока. Циљеви предмета су методолошко-религијска анализирање семитских и индоевропских народа уз компаративистичко поређење са библијским текстовима. Религијска компарација обухвата библијску праисторију, књижевност као и разна политеистичка и монотеистичка веровања, семитских народа, с циљем да истакну не само „сакралност“ Библијског језика у односу на све друге религије него и да истакну културне конотације у приступима са књижевно-историјским чињеницама.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
Исходишна учења обухватају Библијску праисторију и Мојсијево Петокњижје у поређењу са Асировавационским, феничанским, хананским, урартским и другим древним религијама семитског истока која имају своју постојбину Уру –Халдејском. Исто тако врши се анализа, историјска, религијска и митолошка у поређењу са Старим заветом. Разноврсна религијска учења обухватају и семитску литературу и епове који се кроз језички и историјско- религијски приступ пореде с Петокњижјем уз проналажење одређених хипербиличних израза који, понекад, имају и алегоричка значења. Сврха је да се студенти осим културно-религијско-социолошког образовања развијају и смисао за проналажење библијског старозаветног „пророштва“ који су вековима најављивали долазак обећаног Месије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Срђан Симић.						
Метод наставе и савладавање градива: Предавање, вјежбе и консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Новојудејство.						
2 Асировавационске религије.						
3 Ислам.						
4 Индија: ведизам, браманизам и хиндуизам.						
5 Египат						
6 Зороастризам.						
7 Први колокиј.						
8 Религија старе Кине.						
9 Јапанске религије						
10 Будизам.						
11 Религија старе Грчке.						
12 Религија Рима.						
13 Германске религије.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: М. Елијаде, Историја веровања и религијских идеја, књ.1-3, Београд 1991, М. Елијаде, Водич кроз светске религије, Београд 1996, Л. Млин, Историја религија, Београд 1997.						

Б)ПОМОЋНА: *В Авдијев, Религија старог истока, Београд 2009.*

Облици провјере знања: писмено и усмено

Усмено уз обавезан написан семинарски рад који се састоји од неке монотеистичке или политеистичке религије. Након провере семинарског рада кандидату се доваљава усмено полагање испита ради провере знања и усмене интерпретације.

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): **20**
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **30**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+0*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+0+0=42h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$30h + 42h = 72h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(II+A+J)		
ЦСЈЕП	обавезни	III	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-019-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима:положен испит из предмета Црквенословенски (први дио)						
Циљеви изучавања предмета: циљ наставе је да упозна студенте са морфологијом црквенословенског језика и могућношћу превођења са црквенословенског на српски језик.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
1. познаје промјене именичких ријечи у црквенословенском језику.						
2. морфолошки анализира и преводи црквенословенске текстове.						
3. боље упознаје граматички систем црквенословенског језика.						
Познаје важније морфосинтаксичке одлике у употреби и значењу падежа.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Биљана Самарџић						
Метод наставе и савладавање градива: теоријски дио се презентује помоћу предавања наставника; помоћу вјежбања и практичних активности учи се читање и анализа црквенословенских текстова.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 ИМЕНСКЕ РИЈЕЧИ. ОДНОС ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ПРЕМА ИНДОЕВРОПСКОМ. ДЕКЛИНАЦИЈА (ИСТОРИЈАТ ПИТАЊА). ИМЕНИЦЕ. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ.						
2 ИМЕНИЦЕ МУШКОГ РОДА ПРВЕ ВРСТЕ (-ǫ/-jǫ- основе). РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ТРВДЕ, МЕКЕ И МЈЕШОВИТЕ ПРОМЈЕНЕ. ИМЕНИЦЕ СРЕДЊЕГ РОДА ПРВЕ ВРСТЕ (-ǫ/-jǫ- основе). РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ТРВДЕ, МЕКЕ И МЈЕШОВИТЕ ПРОМЈЕНЕ.						
3 ИМЕНИЦЕ ДРУГЕ ВРСТЕ ПРОМЈЕНЕ (ЖЕНСКОГ И МУШКОГ РОДА, -ā-/jā основе). РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ТРВДЕ, МЕКЕ И МЈЕШОВИТЕ ПРОМЈЕНЕ.						
4 ИМЕНИЦЕ ТРЕЋЕ ВРСТЕ (ī- основе). КОЛЕБАЊЕ У ПРОМЈЕНИ КОД ИМЕНИЦА МУШКОГ РОДА.						
5 ЧЕТВРТА ВРСТА ПРОМЈЕНЕ (СУГЛАСНИЧКЕ ОСНОВЕ МУШКОГ РОДА НА -n-, ЖЕНСКОГ РОДА НА -r- И -ī-, СРЕДЊЕГ РОДА НА -n-, -t-, -s-.						
6 ПРОВЈЕРА ЗНАЊА НА ПРИМЈЕРИМА ИЗ ТЕКСТОВА. ЧИТАЊЕ, ПРЕВОД И АНАЛИЗА ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИХ ТЕКСТОВА.						
7 Први колоквиј.						
8 ЗАМЈЕНИЦЕ. ПОДЈЕЛА ЗАМЈЕНИЦА ПРЕМА ЗНАЧЕЊУ. ЛИЧНЕ ЗАМЈЕНИЦЕ. ПРОМЈЕНА ЗАМЈЕНИЦА ПРВОГ И ДРУГОГ ЛИЦА ЈЕДНИНЕ, ЛИЧНЕ ЗАМЈЕНИЦЕ СВАКОГ ЛИЦА И ПРОМЈЕНА ЛИЧНЕ ЗАМЈЕНИЦЕ ТРЕЋЕГ ЛИЦА ЈЕДНИНЕ.						
9 ЗАМЈЕНИЧКА ДЕКЛИНАЦИЈА. ОДНОС ТРВДЕ, МЕКЕ И МЈЕШОВИТЕ ВАРИЈАНТЕ.						
10 ПРИДЈЕВИ. ПОДЈЕЛА ПРИДЈЕВА ПРЕМА ЗНАЧЕЊУ. ПРОМЈЕНА ПРИДЈЕВА. ОДНОС ИЗМЕЂУ НЕОДРЕЂЕНОГ И ОДРЕЂЕНОГ ВИДА. ПОРЕЂЕЊЕ ПРИДЈЕВА.						
11 ПРОВЈЕРА ЗНАЊА НА ПРИМЈЕРИМА ИЗ ТЕКСТОВА. ЧИТАЊЕ, ПРЕВОД И АНАЛИЗА ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИХ ТЕКСТОВА.						
12 БРОЈЕВИ: ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ И ПРОМЈЕНА БРОЈЕВА.						
13 НЕКЕ ВАЖНИЈЕ МОРФОСИНТАКСИЧКЕ ОДЛИКЕ У УПОТРЕБИ И ЗНАЧЕЊУ ПАДЕЖА.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						

А)ОСНОВНА: Зоран Ранковић, *Црквенословенски језик*, Православни богословски факултет, Београд, 2009; С. Петковић, *Речник црквенословенског језика*, Сремски Карловци 1935; Славко Зорица, *Основи црквенословенског језика*, Книн 1995.

Б)ПОМОЋНА: Б. Ђирковић, *Граматика црквенословенског језика*, Београд 1989; Ј. Живковић, *Граматика црквенословенског језика*, Сремски Карловци 1935; П. Ђорђевић, *Карактеристике савременог изговора црквеног језика*, Богословље, Београд 1931, бр.3, стр.236-245; *Црквенословенски буквар*, Манастир Рукумија 2001, *Црквенословенски речник*, Манастир Рукумија 2001; А. Ђирић, *Прилог проучавању акцентуације у данашњем црквеном језику*, *Зборник Богословског факултета 2*, Београд 1951, 527-533; К. Кончаревић, *Језик и православна духовност. Студије из лингвистике и теологије језика*, Крагујевац 2006; Т. Л. Миронова, *Церковнославянский язык*, Издательский Совет Русской Православной Церкви, Москва 2009.

Облици провере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **5**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **40**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **5**
5. Други облици провере знања:
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПСП III	Обавезни	III	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-032-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Црквеног појања 2						
Циљеви изучавања предмета: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Рођење Пресвете Богородице – Стихире на Господи возвах						
2 Крстовдан – Стихире на Господи возвах, катавасија						
3 Света Петка – Стихире на Господи возвах						
4 Св. Димитрије – Стихире на Господи возвах						
5 Сабор Св. Арханђела Михаила – Стихире на Господи возвах						
6 Ваведење Пресвете Богородице, Свети Никола – Стихире на Господи возвах						
7 Први колокиј						
8 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Октоих и Минеј						
9 Божић – Стихире на Господи возвах						
10 Божић – Литијске и стиховње стихире, тропар, кондак, канон празника						
11 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Триод и Пентикостар						
12 Богојављење – Стихире на Господи возвах						
13 Богојављење – тропари на Великом водоосвећењу, катавасија						
14 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Псалтир, Часослов, Србљак						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
1) Зборник црквених богослужбених песама, псалама и молитава						
2) Празнично појање, књ. I						
Б)ПОМОЋНА:						
1) Михаил Скабаланович, Тумачење Типика						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или колонији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЕНЈЕ I	изборни	III	2	0	2	0
Шифра предмета: 07-2-006-3						
Школска година од које се програм реализује:				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Први циклус студија, Студијски програм – Православни богословски факултет						
Условљеност другим предметима:						
Циљеви изучавања предмета: Савладавање основног знања из општег, свакодневног кориштења енглеског језика, као и основне теолошке терминологије и тематике неопходне за студенте теологије						
Исходи учења-компетенције: Студенти могу да разумију и употребљавају језик на нивоу А1 доВ1,који представља самосталну употребу језика. Такође су оспособљени за употребу теолошке терминологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Марија Летић.						
Метод наставе и савладавање градива: метода читања и рада на тексту, метода писања, метода разговора, метода усменог излагања						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Unit 1 – Meeting people and Daily prayers						
2 Unit 2 – Where are you from and Daily prayers						
3 Unit 3 – Who/what/where and Service books The symbolism of the Church						
4 Unit 4 – Family relationships and an Orthodox Christian						
5 Unit 5 – Everyday activities and Nicene Creed						
6 Unit 6 – Telling the time and Addressing the clergy						
7 Unit 7 – About food and Church Mysteries						
8 Unit 8 – Expressing activity and Holy Baptism						
9 Unit 9 – Improving conversation and Holy Chrismation						
10 Unit 10 – Describing events and Holy Communion						
11 Unit 11 – Storytelling and Holy Repentance						
12 Unit 12 – Climate change and Holy Orders						
13 Unit 13 – Planning future and Holy Matrimony						
14 Unit 14 – Serbian tennis and Holy Unction						
15 Extra reading – General and Orthodox module						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: ''Come and see'', Сестринство Тројеручице – Шибеник, Београд 2009.						
Б)ПОМОЋНА: Reader for students of English, The Faculty of Theology in Belgrade, Belgrade 2007						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15						
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 20						
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):						
4. Семинарски рад, семинар или презентација:						
5. Други облици провјере знања: 15						

6. Усмени испит:50
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене:00 – 54 = 5(FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9(B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $0+30+0= 30h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $0*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $0+42+0=42h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $30h + 42h = 72h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: <i>Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.</i>

Назив предмета: РУСКИ ЈЕЗИК I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
РСЈЕI	изборни	III	2	0	2	0
Шифра предмета: 07-2-006-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми:Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема услова						
Циљеви изучавања предмета: Упознати студенте са основама фонетике, морфологије и лексике руског књижевног језика						
Исходи учења-компетенције: Студент влада основама фонетике, морфологије и лексике руског језика						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Вишња Вишњевац.						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1.РУСКИ АЛФАВИТ-ГЛАС И СЛОВО, ФОНЕТСКА ТРАНСКРИПЦИЈА, ГЛАСОВИ РУСКОГ ЈЕЗИКА						
2.САМОГЛАСНИЦИ:ТВРДИ И МЕКИ; СУГЛАСНИЦИ:ТВРДИ И МЕКИ, ЗВУЧНИ И БЕЗВУЧНИ						
3.ПРЕГЛЕД РУСКИХ САМОГЛАСНИКА; ОБИЉЕЖАВАЊЕ ГЛАСА Ј						
4. АКЦЕНАТ; ИНТОНАЦИЈА; ОСНОВНА ПРАВИЛА ИЗГОВОРА СУГЛАСНИКА-ПРОМЈЕНЕ У СУГЛАСНИЧКИМ ГРУПАМА						
5.ГЛАСОВНЕ АЛТЕРНАЦИЈЕ; АКЦЕНАТ; ИНТОНАЦИЈА						
6.ГЛАСОВНЕ АЛТЕРНАЦИЈЕ; АКЦЕНАТ; ИНТОНАЦИЈА						
7.ПРВА ПРОВЈЕРА ЗНАЊА						
8.САСТАВ РИЈЕЧИ-ОСНОВА И НАСТАВАК; ИМЕНИЦЕ						
9.ИМЕНИЦЕ-ВРСТА, РОД, БРОЈ; НЕПРОМЈЕНЉИВЕ ИМЕНИЦЕ; ВРСТЕ ПРОМЈЕНЕ						
10.ИМЕНИЦЕ МУШКОГ РОДА- ТВРДА И МЕКА ПРОМЈЕНА						
11.ИМЕНИЦЕ ЖЕНСКОГ РОДА- ТВРДА И МЕКА ПРОМЈЕНА						
12.ИМЕНИЦЕ СРЕДЊЕГ РОДА-ТВРДА И МЕКА ПРОМЈЕНА						
13.СПЕЦИФИЧНЕ ДЕКЛИНАЦИЈЕ И НАРОЧИТИ ОБЛИЦИ НЕКИХ ПАДЕЖА						
14.ГРУПНИ РАД И ПРИПРЕМА ЗА ИСПИТ; СЕМИНАРСКИ РАД						
15.ЗАВРШНИ ИСПИТ						
Обавезе студента:Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник.						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Радмило Маројевић: Граматика руског језика (Нови Сад, 1989. Или новија издања)						
Б)ПОМОЋНА: Ксенија Кончаревић : Первый диалог (Београд, 2004)						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Критерији:						
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:5 поена						
2. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):5 поена						
3. Семинарски рад, семинар или презентација:10 поена						
4. Други облици провјере знања: 6 вјежби-задатака са по 5 поена- укупно 30 поена						
5. Усмени испит:50 поена						

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5(FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9(B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $0+30+0= 30h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $0*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $0+42+0=42h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $30h + 42h = 72h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Дио предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ДРУГА ГОДИНА					
1	07-1-016-4	Св.Писно Новог Завјета I	О	IV	45	15	5
2	07-1-080-4	Старозавјетна историја и егзегеза	О	IV	30	15	4
3	07-1-081-4	Историја Цркве I	О	IV	45	30	5
4	07-1-082-4	Философија III	О	IV	30	15	5
5	07-1-083-4	Историја религије I	О	IV	30	0	3
6	07-1-084-4	Црквенословенски језик II	О	IV	30	5	3
7	07-1-044-4	Црквено појање са правилом III	О	IV	30	15	3
8		Страни језик I	И	IV	0	30	2
				УКУПНО	240	135	
					375		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=375h

За четврти семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 375h) / 375h = 525 / 375 = 1,4$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,4 сата учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете друге године и овог семестра.

Назив предмета:СВЕТО ПИСМО НОВОГ ЗАВЈЕТА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
СПНЗ II	обавезни	IV	5	3	1	0
Шифра предмета:07-1-016-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из Св. Писмо Новог Завјета I.						
Циљеви изучавања предмета: Изучавање значаја Светога Писма Новог Завета за хришћански живот. Приказивање Светога Писма као најчитаније књиге која је уткана у општу писменост, културу, образовање и васпитање.						
Исходи учења-компетенције: - читање Светога Писма у духу у којем је оно написано. - превазилажење и надилажење слова и језика Светога Писма. - избегавање механичког читања текста Светога Писма и приступање богољепном умовању у «духу Библије» и «у духу Свеишеног Предања». - неприхватање ропства буквализму ни деспотизма слободе приликом тумачења Светога Писма. - стицање знања из основних развојних токова историје тумачења Светога Писма у помесним Православним Црквама. - погружавање у живо Предање Цркве и просветљење «очију умног срца». - уздизање «из историје у тајну» и упознавање поруке Светога Писма. - прилажење тумачењу Светога Писма као називавању живе Цркве Христове. - разумевање лика и дела православног тумача Светога Писма. - упознавање са библијским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју тумачења Светога Писма у помесним Православним Црквама. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима поимања и тумачења Светога Писма. - следовање и подражавање Светим Оцима као израз следовања Откривењу Божијем, и сагласност тумачења Светога Писма са богооткривеном истином. - улажење у тајну Светога Писма и у тајну Богочовека Исуса Христа. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу библијских извора, дела Светих Отаца и релевантне литературе, на тематике из предмета Свето Писмо II.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Ђ. Томасовић.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа сљедећу методологију савлађивања градива: 3 часа теоријске наставе (недељно) + 1 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студента са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студента, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Свето Писмо у хришћанској култури.						
2 Логос као знак Откривења Божијег у историји.						
3 Неодвојивост речи Божије од Христове Личности..						
4 Свето Писмо као књижевно дело. Значај читања и тумачења Светога Писма.						
5 Православно поимање речи Божије.						
6 Богочовечански карактер и Бого-човечанска редакција Светога Писма по учењу Апологета и црквених писаца другог века.						
7 Први колоквиј						
8 Свето Писмо и Литургија.						
9 Усмено и писмено Предање и њихов међусобни однос у животу Православне Цркве.						

10 Свето Предање и његова динамика.
11 Свети Дух као повезујући чинилац Писма и Предања.
12 Апостолско прејемство и континуитет Предања као стално живљење у истинитој и православној вери.
13 Свето Писмо и Свето Предање као израз живе саборности Цркве.
14 Читање и употреба Светога Писма у животу Православне Цркве.
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Мирко Ђ. Томасовић, <i>Говори Господ. Свето Писмо и Свето Предање као израз живе саборности Цркве</i> , Београд 2008. 2. Архиеп. Иларион, „Священное Писание и Церковь“, <i>Голос</i> апрел 1914. 3. Гнедич П., „О православном поимании Предания“, <i>Журнал Московской Патриархии</i> 3(1963) 43-50. 4. Јевтић Атанасије, „Богословље и предања“, <i>Теолошки погледи</i> 1 (1984). 5. Константинов К., „Священное Писание Нового Завета об апостолском Предании“, <i>Журнал Московской Патриархии</i> , 9(1957). 6. Лоски Владимир, „Предање и предања“, <i>Богословље</i> 1-2(1988). 7. Staniloae D., „Η Αγία Γραφή εν πρός τήν Εκκλησία καί τήν Παράδοσιν“, <i>Ο ζωντανός λόγος. Πνευματικόν συμπόσιον περί Αγίας Γραφής</i> , Αθήναι 1970. 8. Зизјулас Јован, „Апостолски континуитет и прејемство у прва три века“, <i>Светигора</i> 65-66(1997). Б)ПОМОЋНА: 1. Bouyer L., „Holy Scripture and Tradition de Science Religieuse“, <i>Eastern Churches Quarterly</i> 40(1952) 41-62. 2. Bouyer L., „The Fathers of the Church on Tradition and Scripture“, <i>Eastern Churches Quarterly</i> 7(1947) 2-16. 3. Brunner P., <i>Schrift und Tradition. Schriften des Theologischen Konvents Augsburgischen Bekenntnisses</i> 2, Berlin 1951. 4. Geiselmann R. J., <i>Die Heilige Schrift und die Tradition</i> , Freiburg 1962.
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит.
Начин провере знања: писмено и усмено
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 10 2. Тестови или колонији (два у току семестра): 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 30 5. Други облици провјере знања: 6. Усмени испит: 60
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $45+15+0= 60h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$ $63+21+0=84h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $60h + 84h = 144h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Садржина предмета, као и начин извођења предавања, сачињени су у корелацији са наставним предметима: Историја хришћанске Цркве, Светим Писмом Старога Завета, Патрологије, Догматике и Литургике.

Назив предмета: БИБЛИЈСКА ТЕОЛОГИЈА						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
ВИТЕ	обавезни	IV	4	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-080-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из предмета старозавјетна историја и егзегеза.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање са средишњим теолошким темама Старог завјета.						
Исходи учења-компетенције: Након успјешно окончаног предмета студент ће моћи да самостално синтетизује анализе библијске егзегезе, да на западну и савремену културу размишљања преводи древне семитске исказе о Богу, да са пуним разумијевањем чита и разумије поједине библијске текстове, да их актуелизује и поставља у савремени контекст.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф. др Владислав Топаловић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавање, вјежбе и консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Поријекло израза „пророк“, изрази <i>navi, hoze, roe iš ha- Elohim</i> ; библијска ерминевтика: потреба, циљ и подјела.						
2 О избору пророка и о његовој служби; Преглед, истор, тумачење СВ. Писма. Пророци у раном израиљском периоду; пророци од Самуила до подјеле царства (1040-922 г); александријска и антиохијска школа.						
3 Пророци (неписци) после подјеле царства (Илија, Јелисеј, и др) егзегеза у Заданој цркви.						
4 Пророци писци; велики пророци, пророк Исаија; средњи вијек, наше доба. Девтеро –Исаија; химне о Евд – Јахве – у ; Трито – Исаија; новије доба, наше доба.						
5 Пророк Језекиљ; Евристика. Пророк Данило; превод и циљ књиге.						
6 Пророк Осија; Јоил аутентично тумачење						
7 Први колоквиј						
8 Пророк Амос ; Авдија; аналогија вјере; антиологије						
9 Пророк Јона, Михеј; профаристика						
10 Пророк Наум, Авакум; глосе и схолије						
11 Пророк Софонија; Агеј; постиле.						
12 Пророк Захарија; прави коментари						
13 Пророк Махалија. Значај старозавјетних пророка и њихових пророчанстава. Месијанска идеја у Старом Завјету						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник. Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).						
Литература:						
А)ОСНОВНА: А. Књезев,Пророци,Београд 1974;Божо Лујић, Старозавјетни пророци, Загреб, 2003; др Драган Милин, Старозавјетна историја, Београд 2005; Иван Милутиновић. Дело шеснаесторице пророка Београд, 1910; А. Ребић , Пророк човјек Божији;						
Б)ПОМОЋНА: Кришћанска садашњост, Загреб 1982;Илија Томић Старозавјетни пророци (Служба пророка, Пророчке књиге),Београд 2006; С.Томић, Порука спасења Светог Писма Старог Завјета, Загреб 1983, Велики пророци, Загреб 1987;Библијска ерминевтика, Србиње; др Емилијан Чарнић, Библијска ерминевтика,Београд 1959.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):**20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања:**15**
6. Усмени испит:**50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА ЦРКВЕ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСЦР II	обавезни	IV	5	3	2	0
Шифра предмета: 07-1-081-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из предмета Историја Цркве I.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање теоретских сазнања из историје Цркве у периоду од Миланског едикта (313. г.) до велике шизме 1054. године.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен - упознавање студената и стицање знања из основних развојних токова историје Цркве од проглашења хришћанских слобода Миланским едиктом (313. Г.) до велике шизме Цркве 1054. Године. - разумевање историје Цркве од 313. До 1054. Године у контексту развоја богословске мисли Васељенских сабора. - упознавање са историјским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју Цркве у периоду Васељенских сабора. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима интерпретације историје Цркве од 313. До 1054. Године. - стицање базичних теоријско-методолошких академских компетенција из домена историје Цркве епохе Васељенских сабора. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на тематике из историје Цркве од 313. До 1054. Године.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред. проф. др Мирко Сајловић.						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Потом уводно предавање: преглед најзначајнијих црквених писаца и извора за историју Цркве овог периода; преглед савремених приручника и литературе о овом периоду историје Цркве; друштвено-политичке и културолошке прилике почетком IV века.						
2 Константиново преобраћење – почетак хришћанске цивилизације; сусрет хришћанског и грчко-римског предања у Миланском едикту.						
3 Први васељенски сабор (325. г.)						
4 Постникејска криза и Александријски сабор (362. Г.)						
5 Од маске (πρόσωπον) до личности (υπόστασις). Велики кападокијски оци у богословској припреми Другог васељенског сабора.						
6 Други васељенски сабор (381. г.)						
7 Први колокиј.						
8 Трећи васељенски сабор (431. г.)						
9 Четврти васељенски сабор (451.г.). Постхалкидонска криза – борба око Кириловог православља у периоду између IV и V васељенског сабора						
10 Пети васељенски сабор (553. г.)						
11 Шести васељенски сабор (680/681. г.)						
12 Седми васељенски сабор (787. г.). Победа православља – цариградски сабор 843. године.						
13 Велика шизма Цркве 1054. године.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						

Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..

Литература:

А)ОСНОВНА: 1. Ј. Поповић, *Општа црквена историја, књ I, (фототипско издање) Нови Сад 1995, од 445. стр.)*3. А. В. Карташов, *Васељенски сабори, Београд 2009.*

Б)ПОМОЋНА: 1. В.В. Болотов, *Историја Цркве у периоду Васељенских сабора, Краљево 2006.*2. Р. Поповић, *Васељенски сабори – одабрана документа, књ. 1, Београд 2012; књ. 2, Београд 2011.*3. М. Сајловић, *Свети Епифаније Кипарски као јересиолог, Фоча 2017.*

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:**30**
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит:**60**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$45+30+0= 75h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$3*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$63+42+0=105h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$75h + 105h = 180h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ФИЛОСОФИЈА IV						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ФЛСФ IV	обавезни	IV	5	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-082-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Философије 3						
Циљеви изучавања предмета: Преглед основних учења и праваца у савременој философији.						
Исходи учења-компетенције: Познавање развоја модерне философије. Оспособљеност за разумијевање и тумачење философских текстова у овом периоду. Упућеност у релевантност философског мишљења овог периода. Компетенција за практиковање философског мишљења у теолошком контексту.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Богољуб Шијаковић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Шта је савремена философија?						
2 Кјеркегор						
3 Ниче						
4 Егзистенцијализам						
5 Хусерл и феноменологија						
6 Хајдегер						
7 Први колокиј						
8 Херменеутика						
9 Шелер						
10 Витгенштајн и аналитичка философија						
11 Руска философија						
12 Постмодерна						
13 Биоетика						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
Дејвид Е. Купер, Светска филозофија. Историјски увод, Светови, Нови Сад, 2004. Жана Херш, Историја филозофије: Филозофско чуђење, Светови, Нови Сад, 1998. Жан Гронден, Увод у херменеутику, Нови Сад: Академска књига 2010. Алфред Ж. Ејер [Auer], Филозофија у двадесетом вијеку, Сарајево: Свјетлост 1990. В. Ракић (уред.), Биоетика (зборник), Београд: 2012.						
Б)ПОМОЋНА:						
Sajmon Blekburn, Oksfordski filozofski rečnik, Novi Sad: Svetovi 1999 (ориг. 1994).						
Речник филозофских појмова, Београд: БИГЗ 2004 (ориг. 1998).						

Облици провјере знања: писмено и усмено Колоквијум., Посвећеност настави, Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама.

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=42h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 42h = 87h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА РЕЛИГИЈЕ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСРЕ II	обавезни	IV	3	2	0	0
Шифра предмета: 07-1-083-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Свето писмо Старог и Новог завета.						
Циљеви изучавања предмета: је да се студенти упознају са христолошки спорним учењима древне хришћанске цркве које је већ осудила као јеретичка на Васељенским саборима. Исто тако циљ је да се студенти упознају са разноликим Римским и протестантским учењима која су произаила из реформаторског покрета Мартина Лутера у 16. Веку.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: Прави се анализа древних јеретичких учења на Истоку у поређењу са канонским учењем Православне Цркве која је своја учења верификовала сходно апостолском и свето-отачком предању и учењу. Затим се таква спорна христолошка учења тумаче у светлости најпре Светог Писма и патристике. Таква исходицина учења се потом пореде на новијим реформистичким покретима у средњој и западној Европи. Исто тако се прави и религијско поређење са Римокатоличком црквом и њиховом традицијом која је допринела агресивном секуларизму и номинализму. Потом се анализирају сва значајнија учења савремених верских секти која имају своје корене у азијским и протестантско-раформаторским учењима и веровањима како у САД тако и у Европи. Као последица свих јеретичких учења јављају се новије псеудо-хришћанске и сатанистичке секте које разарају хришћанске вредности нудећи демонизацију уместо просвећујуће хришћанске науке и љубави.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Срђан Симић.						
Метод наставе и савладавање градива: обухвата одређена светопимска знања која се компарацијом пореде са древним јудео-гностичким сектама која се анализирају са догматско-канонским учењима Цркве Православне. Сва та христолошки погрешна учења се поново усмено анализирају са савременим верским, средњевековним и најновијим сектама, како на нашем подручју тако и на простору Европе, Азије и САД-а.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Јудео-гностичке секте.						
2 Псеудо-хришћанске секте.						
3 Синкретистичке секте.						
4 Псеудо-хиндуистичке секте.						
5 Сатанистичке секте.						
6 Реформаторски покрети.						
7 Први колоквиј						
8 Методистички и баптистички покрети у САД.						
9 Презвитеријанци и англиканци у Европи.						
10 Религијски и синкретистички покрети настали под утицајем Римске цркве.						
11 Секте на простору западног Балкана.						
12 Реформаторске секте на нашем простору.						
13 Феномени религијског синкретизма.						

14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.
15 Други колоквиј.
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 3. Луковић, Верске секте и православље, Београд 2003, Г. Белингер, Велики лексикон религија, Београд 2004, Б)ПОМОЋНА: 3. Кубурић, Верске заједнице у Србији, Нови Сад 2010.
Облици провјере знања: писмено и усмено врши се усменим путем где се методолошки покушава тражити корен и узрок ширења савремених верских секти који своје исходиште имају у древним јеретичким учењима које је Црква на Истоку већ осудила на Васељенским саборима. Оцењивање се врши у зависности од претходног знања и учења древне Цркве и компаративистичко-религијског приступа савремених секти са већ утврђеним (датим) библијско-патристичко-догматским учењима наше православне Цркве. Испит се полаже усменим путем ради провере претходног знања из основних религијских учења и веровања насталих како у древној Цркви тако и у Средњем веку. Након тога се етапно иде ка учењим прогресивнијих савремених верских секти како у земљама средње и западне Европе, тако и на нашем простору За високу оцјену тражи се компаративистички приступ са Светим Писмом.
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:15 2. Тестови или колоквији (два у току семестра):20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):20 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 6. Усмени испит:30
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+0+0= 30h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,4+0*15*1,4+0*15*1,4=T$ $42+0+0=42h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $30h + 42h = 72h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИ ЈЕЗИК III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦСЈЕП	обавезни	III	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-084-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положени испити из предмета Црквенословенски I и II						
Циљеви изучавања предмета: циљ наставе је да упозна студенте са посебним проблемима синтаксе Црквенословенског језика и превођења са црквенословенског на српски језик.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
1. познаје промјене глаголских ријечи у црквенословенском језику руске редакције						
2. пореди црквенословенски језик руске редакције са староцрквенословенским и српскоцрквенословенским						
3. морфолошки и синтаксички анализира и преводи црквенословенске текстове						
преводи партиципе на српски језик						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Биљана Самарџић						
Метод наставе и савладавање градива: теоријски дио се презентује помоћу предавања наставника; помоћу вјежбања и практичних активности учи се читање и анализа црквенословенских текстова.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 ГЛАГОЛСКИ СИСТЕМ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОГ ЈЕЗИКА. КАТЕГОРИЈА ГЛАГОЛСКОГ РОДА И ГЛАГОЛСКОГ ВИДА. КОНЈУГАЦИЈА.						
2 ПРЕЗЕНТСКА И ИНФИНИТИВНА ОСНОВА. ГРАЂЕЊЕ ПРОСТИХ ГЛАГОЛСКИХ ОБЛИКА. ЛИЧНИ НАСТАВЦИ.						
3 МОРФОЛОШКЕ ОДЛИКЕ ПРЕЗЕНТА У ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКОМ ЈЕЗИКУ. САДАШЊЕ И ПРОСТО БУДУЋЕ ВРИЈЕМЕ.						
4 МОРФОЛОШКЕ ОДЛИКЕ АОРИСТА, ИМПЕРФЕКТА И ИМПЕРАТИВА.						
5 СЛОЖЕНИ ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ, СЛОЖЕНО БУДУЋЕ ВРИЈЕМЕ, ПЕРФЕКАТ, ПЛУСКВАМ ПЕРФЕКАТ, ПОТЕНЦИЈАЛ, ИСКАЗИВАЊЕ БУДУЋЕГ ВРЕМЕНА.						
6 ЧИТАЊЕ, АНАЛИЗА И ПРЕВОЂЕЊЕ ТЕКСТОВА						
7 Први колоквиј.						
8 ПАРТИЦИПИ. ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПАРТИЦИПА.						
9 ПАРТИЦИП ПРЕЗЕНТА АКТИВА.						
10 ПАРТИЦИП ПРЕЗЕНТА ПАСИВА.						
11 ПАРТИЦИП ПРЕТЕРИТА АКТИВА.						
12 ПАРТИЦИП ПРЕТЕРИТА ПАСИВА. ПАРТИЦИП ПЕРФЕКТА.						
13 ПРЕВОЂЕЊЕ ПАРТИЦИПА НА СРПСКИ ЈЕЗИК. ЧИТАЊЕ, АНАЛИЗА И ПРЕВОЂЕЊЕ ЦРКВЕНОСЛОВЕНСКИХ ТЕКСТОВА.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Зоран Ранковић, Црквенословенски језик, Православни богословски факултет, Београд, 2009; С. Петковић, Речник црквенословенског језика, Сремски Карловци 1935; Славко Зорица, Основи црквенословенског језика , Книн 1995.						
Б)ПОМОЋНА: Б. Ђирковић, Граматика црквенословенског језика, Београд 1989; Ј. Живковић, Граматика						

црквенословенског језика, Сремски Карловци 1935; П. Ђорђевић, *Карактеристике савременог изговора црквеног језика*, Богословље, Београд 1931, бр.3, стр.236-245; *Црквенословенски буквар*, Манастир Рукумија 2001, *Црквенословенски речник*, Манастир Рукумија 2001; А. Ђирић, *Прилог проучавању акценације у данашњем црквеном језику*, Зборник Богословског факултета 2, Београд 1951, 527-533; К. Кончаревић, *Језик и православна духовност. Студије из лингвистике и теологије језика*, Крагујевац 2006; Т. Л. Миронова, *Церковнославянский язык*, Издательский Совет Русской Православной Церкви, Москва 2009.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вјежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:5
2. Тестови или колоквији (два у току семестра):40
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:5
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит:50

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПСП III	Обавезни	III	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-032-3						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Црквеног појања 2						
Циљеви изучавања предмета: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да:						
Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, филозофски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања и вјежбе						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Рођење Пресвете Богородице – Стихире на Господи возвах						
2 Крстовдан – Стихире на Господи возвах, катавасија						
3 Света Петка – Стихире на Господи возвах						
4 Св. Димитрије – Стихире на Господи возвах						
5 Сабор Св. Арханђела Михаила – Стихире на Господи возвах						
6 Ваведење Пресвете Богородице, Свети Никола – Стихире на Господи возвах						
7 Први колокиј						
8 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Октоих и Минеј						
9 Божић – Стихире на Господи возвах						
10 Божић – Литијске и стиховње стихире, тропар, кондак, канон празника						
11 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Триод и Пентикостар						
12 Богојављење – Стихире на Господи возвах						
13 Богојављење – тропари на Великом водоосвећењу, катавасија						
14 Из типика – Употреба Богослужбених књига – Псалтир, Часослов, Србљак						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
1) Зборник црквених богослужбених песама, псалама и молитава						
2) Празнично појање, књ. I						
Б)ПОМОЋНА:						
1) Михаил Скабаланович, Гумачење Типика						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учеиће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0= 45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЕНЈЕ II	изборни	III	2	0	2	0
Шифра предмета: 07-2-020-4						
Школска година од које се програм реализује:				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Први циклус студија, Студијски програм – Православни богословски факултет						
Условљеност другим предметима:						
Циљеви изучавања предмета: Савладавање основног знања из општег, свакодневног кориштења енглеског језика, као и основне теолошке терминологије и тематике неопходне за студенте теологије						
Исходи учења-компетенције: Студенти могу да разумију и употребљавају језик на нивоу А1 до В1, који представља самосталну употребу језика. Такође су оспособљени за употребу теолошке терминологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф.др Марија Летић.						
Метод наставе и савладавање градива: метода читања и рада на тексту, метода писања, метода разговора, метода усменог излагања						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Unit 1 – Meeting people and Daily prayers						
2 Unit 2 – Where are you from and Daily prayers						
3 Unit 3 – Who/what/where and Service books The symbolism of the Church						
4 Unit 4 – Family relationships and an Orthodox Christian						
5 Unit 5 – Everyday activities and Nicene Creed						
6 Unit 6 – Telling the time and Addressing the clergy						
7 Unit 7 – About food and Church Mysteries						
8 Unit 8 – Expressing activity and Holy Baptism						
9 Unit 9 – Improving conversation and Holy Chrismation						
10 Unit 10 – Describing events and Holy Communion						
11 Unit 11 – Storytelling and Holy Repentance						
12 Unit 12 – Climate change and Holy Orders						
13 Unit 13 – Planning future and Holy Matrimony						
14 Unit 14 – Serbian tennis and Holy Unction						
15 Extra reading – General and Orthodox module						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: ''Come and see'', Сестринство Тројеручице – Шибеник, Београд 2009.						
Б)ПОМОЋНА: Reader for students of English, The Faculty of Theology in Belgrade, Belgrade 2007						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						
Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама						
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100						
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15						
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 20						
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):						
4. Семинарски рад, семинар или презентација:						
5. Други облици провјере знања: 15						

6. Усмени испит:50
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене:00 – 54 = 5(FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9(B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0= 45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $0*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $0+42+0=42h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 42h = 87h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: РУСКИ ЈЕЗИК II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
РСЈЕ II	изборни	IV	2	0	2	0
Шифра предмета: 07-2-020-4						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми:Академске основне студије Богословског факултета Св. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема услова						
Циљеви изучавања предмета: Да студенте упозна са основама морфологије, синтаксе и лексике руског књижевног језика						
Исходи учења-компетенције: Ученик влада основама морфологије, синтаксе и лексике руског језика						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др. Вишњевац Вишња.						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1.ПРИДЈЕВИ- ОПШТИ ПОДАЦИ; КРАТКИ И ПУНИ ОБЛИЦИ ПРИДЈЕВА И УПОТРЕБА ИСТИХ; ОБРАЗОВАЊЕ ПРИДЈЕВА						
2.ПРОМЈЕНА ПРИДЈЕВА ПО ПАДЕЖИМА- ТВРДА И МЕКА ПРОМЈЕНА						
3.ЗАМЈЕНИЦЕ- ОПШТИ ПОДАЦИ; ЛИЧНЕ ЗАМЈЕНИЦЕ						
4. ЗАМЈЕНИЦЕ-ОСТАЛЕ ВРСТЕ ЗАМЈЕНИЦА-ПРОМЈЕНА						
5.БРОЈЕВИ-ОПШТИ ПОДАЦИ И СВЕ ВРСТЕ БРОЈЕВА						
6.ПРОМЈЕНА РЕДНИХ БРОЈЕВА; ИСКАЗИВАЊЕ ДАТУМА, САОПШТЕЊЕ О ГОДИНАМА						
7.ПРВА ПРОВЈЕРА ЗНАЊА						
8.ГЛАГОЛИ-ЗНАЧЕЊЕ ГЛАГОЛА; ОБЛИК ГЛАГОЛА; ГЛАГОЛСКИ ОБЛИЦИ						
9.ИНФИНИТИВ И УПОТРЕБА ИНФИНИТИВА; САДАШЊЕ ВРИЈЕМЕ						
10.ПРОШЛО ВРИЈЕМЕ; БУДУЋЕ ВРИЈЕМЕ; ЗАПОВЈЕДНИ И МОГУЋИ НАЧИН; ГЛАГОЛСКИ ПРИЛОЗИ И ПРИДЈЕВИ						
11. НЕПРОМЈЕНЉИВЕ РИЈЕЧИ: ПРИЛОЗИ, ПРИЈЕДЛОЗИ, ВЕЗНИЦИ, РИЈЕЧЦЕ, УЗВИЦИ						
12.ОСНОВЕ РУСКЕ СИНТАКСЕ- РЕЧЕНИЦА И РЕЧЕНИЧКА ФУНКЦИЈА; СУБЈЕКАТ, ПРЕДИКАТ, АТРИБУТ, ОБЈЕКАТ						
13.ВРСТЕ РЕЧЕНИЦА У РУСКОМ ЈЕЗИКУ, ПОДЈЕЛА						
14.ГРУПНИ РАД И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ; СЕМИНАРСКИ РАД						
15.ЗАВРШНИ ИСПИТ						
Обавезе студента:Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник.Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке.						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Радмило Маројевић: Граматика руског језика (Нови Сад, 1989. Или новија издања)						
Б)ПОМОЋНА: Ксенија Кончаревић: Первый диалог (Београд, 2004)						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Критерији:						
1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 5 поена						
2. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 5 поена						
3. Семинарски рад, семинар или презентација: 10 поена						
4. Други облици провјере знања: 6 вјежби-задатака са по 5 поена- укупно 30 поена						
5. Усмени испит: 50 поена						

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5(FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 I, 85 – 94 = 9(B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0= 45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $0*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $0+42+0=42h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 42h = 87h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Дио предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ПЕТИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ПЕТИ СЕМЕСТРА

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ТРЕЋА ГОДИНА					
1	07-1-090-5	Новозавјетна теологија I	О	V	30	15	4
2	07-1-086-5	Догматика I	О	V	30	30	5
3	07-1-003-5	Патрологија I	О	V	30	15	4
4	07-1-024-5	Историја Српске Цркве I	О	V	45	15	4
5	07-1-026-5	Литургија I	О	V	30	30	5
6	07-1-087-5	Пастирско богословље са омилитиком I	О	V	30	15	3
7	07-1-088-5	Савремено богословље	О	V	30	0	3
8	07-1-089-5	Црквено појање са правилном V	О	V	30	0	2
				УКУПНО	255	105	30
					360		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=360h

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 360h) / 360h = 540 / 360 = 1,5$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,5 сатI учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете треће године и овог семестра.

Назив предмета: НОВОЗАВЈЕТНА ТЕОЛОГИЈА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
НЗТЕI	обавезни	V	5	3	2	0
Шифра предмета:07-1-090-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из предмета Св.Писмо Новог Завета IuII						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање студента са библијском мисли, умом и поруком Светога Писма. Предмет Новозаветна теологија трага за потком богословских мисли. Истину Светога Писма упознаје само онај коме се она Самооткрије.						
Исходи учења-компетенције: -поимање библијског богословља као неварљивог извора и основе свеукупног богословља Цркве. - тајна односа нетварне благодати Божије и слободе тумача Светога Писма. - разумевање тајне, дубине и небеске логике Светога Писма, уживљавање у мисли Духа Светога, њихово слеђење и јасно изношење на светлост дана. - развијање критичког мишљења и вредновања свега што је написано у Светом Писму. - сведочење Цркве о Светом Писму као Књизи вечног Живота. - сарадња тумача Светога Писма са Духом Светим, разумевање и прихватање свега онога што нам је у Светом Писму написано за наше исправљање и поуку, и поимање онога што му је дато да разуме и објави људским језиком. - откривање и сабирање свих оних истина које су расуте по Светом Писму, и методом плетенија плетење истих у живу тканицу. - библијско гледање историје и есхатона осветљених Богочовечанском личношћу Исуса Христа. - уклањање од закона логике одвојеног од Истине Јеванђеља. - удубљивање у библијско богословље које човека уводи у тајну времена и свега што се догађа у свету, времену и историји. - разумевање Јеванђеља као пут обожјења, охристовљења, одуховљења и спасења. - сагледавање тумачења Светога Писма као Бого-човечанско дело. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на тематике из библистике древне Цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Ђ. Томасовић.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: 3 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање: Упознавање студента са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студента, начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита.						
2 Проблематика теологије Новог Завета. Објашњење Божијег циља и намере спасења човека, као и Божијег Самооткривења и доласка у свет. Историја тајне Домостроја спасења и значење догађаја који су се одиграли у Свештеној историји.						
3 Језик Светога Писма. Теорија новозаветног текста. Критичко изучавање Светога Писма. Штампана издања Светог Писма код Срба.						
4 Титуле Исуса Христа у Светом Писму Новог Завета.						
5 Господ.						
6 Месија.						
7 Први колоквиј						
8 Искупитељ.						

9 Логос.
10 Помазаник.
11 Логос.
12 Јагње Божије, Слуга Божији
13 Пророк.
14 Јединородни.
15 Други колоквиј
Обавезе студента:
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Мирко Ђ. Томасовић, Бог Логос. – Генеа идеје о Логосу у светлости библијско-светоотачког поимања, Београд-Атина 2000.2. Мирко Ђ. Томасовић, Нови Адам. – Тајна човека у светлости библијско-литургијско-светоотачког поимања, Београд-Атина 2003. 3. Мирко Ђ. Томасовић, Посланица Јеврејима. – Тумачење посланице Јеврејима на основу изворног текста, Србиње 2005. 3. Мирко Ђ. Томасовић, Тајна Богочовечанске Личности Исуса Христа по учењу светог Апостола Павла, у: Духовне и материјалне специфичности културе Косова и Метохије кроз историју, Национални научни скуп са међународним учешћем, Лепосавић, 15. Новембар 2011. Године, Лепосавић 2012,29-53. 4. Мирко Ђ. Томасовић, Символ Вере. Тумачење Никејско-цариградског Символа Вере, Фоча 2017.5. Παναγιώτου Ανδριοπούλου, Εισαγωγή εις την Θεολογίαν της Καινής Διαθήκης, Αθήναι 1980.6. Frank Stagg, Teologija Novoga zavjeta, Novi Sad 1987.7. Felix Porsch, Mnogo glasova jedna vjera. Novozavetna teologija njezini počeci, razvitak i osnovni smjerovi, Zagreb 1988.8. Eduard Lohse, Επίτομη Θεολογία της Καινής Διαθήκης, Αθήνα 1980.9. Joachim Gnllka, Teologija Novoga zavjeta, Zagreb 1999. Б)ПОМОЋНА: R. E. Brown – J. J. Castelot – J. A. Fitzmyer – J. J. Kselman – J. J. Mckenzie – D. M. Stanley A. S. B. Vawter, Biblijska teologija Staroga i Novoga zavjeta, Zagreb 1993.Rudolf Schnackenburg, Osoba Isusa Krista Evandolja, Zagreb 1997. Ivan Dugandžić, Biblijska teologija Novoga zavjeta, Zagreb 2004.
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит. Начин провере знања: писмено и усмено Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:10 2. Тестови или коловији (два у току семестра): 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација:30 5. Други облици провјере знања: 6. Усмени испит:60
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+23+0=68h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 68 h = 113h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Садржина предмета, као и начин извођења предавања, сачињени су у корелацији са наставним предметима: Историја хришћанске Цркве, Светим Писмом Старога Завета, Патрологије, Догматике и Литургије.

Назив предмета: ДОГМАТИКА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ДОГМ I	обавезни	V	5	2	2	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање сазнања из основа православног систематског богословља, као и основа учења о Светој Тројици.						
Исходи учења-компетенције: -стицање знања из хришћанске гносеологије и тријадологије. - разумевање садржаја и значења догме и догматике, вере у Свету Тројицу као основа живота у Истини и истинског богопознања. - упознавање са изворима и савременом литературом релевантном за тријадологију. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из гносеологије и тријадологије, нарочито у дијалогу са инославнима. - стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена хришћанске гносеологије и тријадологије. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на теме из гносеологије и тријадологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред. проф. др Здравко Пено						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Догма – живот у Истини. Догма и слобода. Догма и дух нормативизма. Догма и дух догматизма. Догма и дух интелектуализма. Догма и дух пијетизма. Догма и дух глобализма. Догма и њен садржај – историјски преглед. Догма у делима отаца Цркве. О догматици. Појам и одлике догматике. Систематско богословље – преглед учења до св. Јована Дамаскина. Догматски систем св. Јована Дамаскина. Схоластички систем Томе Аквинског. Западни утицаји на догматско богословље Истока.						
2 Извори догматике. Богослужбено-евхаристијско наслеђе. Ваптизмална (критењска) правила вере. Епископске молитве. Антијеретички списи. Догма и јерес. Одлуке васељенских сабора. Аскетско искуство Цркве. Евхаристија и подвиг - два основна извора догматике. Свето предање и догмати. Сагласје пророка, апостола и отаца Цркве.						
3 Однос догматике и других наука. Догматика и Свето писмо. Догматика и етика. Догматика и литургија. Догматика и канонско право. Догматика и историја Цркве. Догматика и историја догмата. Догматика и општа историја. Догматика и философија. Особености философије и догматике. Философски и религиозни догматизам. Хришћанска философија.						
4 Метод у догматици. Свети Дух у формулисању догмата. Црква у формулисању догмата. Изворност (аутентичност) и важност догми.						
5 Знање о Богу. Свето Откривење – извор знања о Богу. Знање ствари. Особености богопознања. Апофатичко и катафатичко знање о Богу. Апофатизам у јелинској и хришћанској мисли. Двоструко знање по св. Григорију Палами. Историјски пресек учења о двоструком знању. Два пута богопознања. Знање Бога кроз Сина – усиновљење. Знање Бога у Личности Христовој – охристовљење. Претпоставке познања Бога у Личности Христовој.						
6 О вери. Однос вере и знања. Однос знања и љубави. Вера и интелектуализам. Интелектуализам и воља за моћ. Исповедање вере у богослужбено-литургијској пракси. Вера и сведочанства Божијег присуства						
7 Први колоквиј						
8 О Богу. Библијско поимање Бога. Бог у Откривењу Старог завета. Новозаветно поимање Бога. Учење Апологета о Богу.						

9 Учење о Богу код кападокијских отаца. Бог је један јер је и Отац. Последице поистовећења Бога са суштином (у западној теологији). Разликовање између Теологије и Икономије
10 Учење кападокијских отаца о постојању Божијем, суштини и начину постојања (да Бог јесте – <i>ὅτι ἐστίν</i> , шта је – <i>τί ἐστίν</i> и како постоји – <i>πῶς ἐστίν</i>). Разликовање између личности, суштине и енергије у Богу према учењу кападокијских отаца. Докази за Божије постојање, према учењу Анселма Кентарберијског. Аргументи за Божије постојање, према учењу Томе Аквинског.
11 Основна начела тројичне терминологије у учењу кападокијских отаца. Слобода у Божијем постојању. Вера у Свету Тројицу и хришћански живот.
12 Допринос кападокијских отаца теологији о личности. Схватање личности у западној теологији. Учење о Светој Тројици у Курану.
13 Филиокве (Filioque). Настанак и историјски развој учења о Filioque. Порекло римокатоличког учења о Filioque. Filioque као теолошки проблем. Filioque у Теологији и Икономији. Егзистенцијалне последице учења о Filioque.
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Здравко Пено, Догма – основ живота у Истини, ПБФ Београд, Београд 2014.2. Јован Зизјулас, Догматске теме, Беседа, Нови Сад 2001. Б)ПОМОЋНА: Димитрије Станилоје, Православна догматика I, Београд 1993.
Облици провјере знања: писмено и усмено Колоквијум Посвећеност настави Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+30+0=60h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+45+0=90h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално $60h + 90h = 150h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАТРОЛОГИЈА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПАТР I	обавезни	V	4	2	1	0
Шифра предмета:07-1-003-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из прва четири семестра.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног патрولوшког богословља. Студент се оспособљава да синтезује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски контекст настанка богословља Светих Отаца Цркве. Главни циљ јесте једно дубље трагање за егзистенцијалним смислом светоотачког богословља и једна синтеза истог са његовим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Поседовање базичних научно-стручних академских компетенција у домену патрологије, у фундаменталном и апликативном аспект.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Зоран Јелисавчић						
Метод наставе и савладавање градива: наставни план предвиђа сл.методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно)+1 час вјежбе (рад на изворима, семинарски рад).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање. Упознавање са изворима и литературом.						
2 Појмови-патрологија, патристика и свети оци и учитељи Цркве. Периодизација и развој патрологије.						
3 Неопатристичка синтеза оца Георгија Флоровског.						
4 Свети Оци и унутарње памћење Цркве.						
5 Дела апостолски ученика. Апологетска патристика.						
6 Слободна недеља.						
7 Први колоквиј.						
8 Свети Јустин философ и мученик.						
9 Свети Иринеј Лионски.						
10 Климент Александријски.						
11 Ориген.						
12 Латински теолози орвог периода.						
13 Свети Григорије Неокесаријски Чудотворац; Свети Методије Олимписки.						
14 Потреба стваралачког повратка духу светих Отаца Цркве и трагање за егзистенцијалним смислом.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Атанасије Јевтић, Дела апостолских ученика, Врњачка Бања – Требиње 1999. Протосинђел Атанасије Ракита, Патрологија (Браниоци Цркве у 2. веку), Београд-Шабац 1998. Кипријан Керн, Патрологија, Пролог- Врњачка Бања 2006.Јован Мајендорф, Увод у светоотачко богословље, (књига прва), Пролог-Врњачка Бања. Димитрије Богдановић, Свети Оци и учитељи Цркве, Београд 1989. Лав П. Карсавин, Свети Оци и учитељи Цркве, Сомбор 1997.						
Б)ПОМОЋНА: Комплетна литертура из наведеног предмета коју посједује Библиотека Богословског факултета.						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА СРПСКЕ ЦРКВЕ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСПЦ I	обавезни	V	4	3	1	0
Шифра предмета:07-1-024-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: нема условљености						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе Историје Српске православне Цркве јесте да студенти овладају знањима из прошлости своје Цркве, затим, развијање код студената критичке богословско-историјске свијести и богословско-историјског мишљења и овладавање основним методолошким начелима, која ће их припремити за самосталан истраживачки рад у архивама, библиотекама и другим установама						
Исходи учења-компетенције: Исход учења Историје СПЦ I јесу: -Могућност самосталног извођења наставе из Историје СПЦ . -Рад у архивским установама повезаним са Српском православном црквом. -Истраживачка дјелатност по питањима Историје СПЦ -Истраживачка дјелатност по питањима народне историје и њене међусобне повезаности са Историјом СПЦ. - Рад у Историјским институтима.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр. Проф. др Далибор петровић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, консултације, колоквијум.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 ИЗВОРИ ЗА ИСТОРИЈУ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ.						
2 ПИСЦИ ИСТОРИЈЕ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ.						
3 ДОСЕЉАВАЊЕ СРБА НА БАЛКАНСКО ПОЛУОСТРВО И ЊИХОВО ПОКРШТАВАЊЕ (МИСИЈА Св. БРАЋЕ КИРИЛА И МЕТОДИЈА).						
4 САМУИЛОВО ЦАРСТВО И ПОСТАНАК ОХРИДСКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ.						
5ДОБИЈАЊЕ САМОСТАЛНОСТИ СРПСКЕ ЦРКВЕ 1219; ЛИЧНОСТ И РАД Св. САВЕ.						
6 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА ОД ОДРИЦАЊА Св. САВЕ ОД УПРАВЕ ДО ПРОГЛАСА ПАТРИЈАРШИЈЕ.						
7 Први колокиј.						
8 ПРОГЛАС ЦАРСТВА И ПАТРИЈАРШИЈЕ.						
9 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА ОД 1375. ДО ПРОПАСТИ ДЕСПОТОВИНЕ 1459..						
10 РАД СМЕДЕРЕВСКОГ МИТРОПОЛИТА ПАВЛА НА ОБНОВИ У ПЕРИОДУ ЗАПУШЋЕЊА ПАТРИЈАРШИЈЕ.						
11 ПАТРИЈАРХ МАКАРИЈЕ И ОБНОВА СРПСКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ 1557. И УПРАВА ЦРКВОМ ОД СТРАНЕ ПАТРИЈАРАХА ИЗ ПОРОДИЦЕ СОКОЛОВИЋ.						
12 СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА ОД ПАТРИЈАРХА ЈОВАНА КАНТУЛА ДО УКИДАЊА ПАТРИЈАРШИЈЕ 1766.						
13 КАРЛОВАЧКА МИТРОПОЛИЈА ОД НАСТАНКА ДО УКУДАЊА ПАТРИЈАРШИЈЕ 1766.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Ђ. Слијепчевић, Историја Српске православне Цркве 1-3 ; П.Пузовић, Српска православна црква, прилози за историју 2 (Београд, 2000); П.Пузовић, Кратка историја Српске православне Цркве (1219-2000) (Крагујевац, 2000).						

Б)ПОМОЋНА: *Еп. Сава Српски јерарси од деветог до двадесетог века; (Београд – Подгорица – Крагујевац, 1996) П. Пузовић Прилози за историју СПЦ (ниш, 1997); М. Пурковић, Српски патријарси средњег века (Диселдорф, 1976.); Михаило Ласкарис, Византијске принцезе у средњовековној Србији (Београд, 1990); А. Веселиновић – Р. Љушић, Српске династије (Н. Сад-Београд, 2001)*

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**15**

1. Тестови или колоквији (два у току семестра):**20**
2. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
3. Семинарски рад, семинар или презентација:
4. Други облици провјере знања:**15**
5. Усмени испит:**50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$45+15+0= 60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$3*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$67+23+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90 h = 90h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЛИТУРГИКА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЛИТР I	Обвезни	V	5	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-026-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Литургика I“ слуша се на трећој години у V семестру.						
Условљеност другим предметима: Није условљен						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да се студенти упознају са основним појмовима, изворима, литургичком литературом и богословљем Литургије као научне дисциплине.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:						
1. да правилно разумева Православно хришћанско богослужење;						
2. да схвати смисао и функцију хришћанског храма, сасуда, одежди, богослужбених књига и црквених песама;						
3. да се детаљније упозна са свим богослужењима која се данас служе у Православној Цркви;						
4. да потпуно уђе у смисао и структуру богослужења Православне Цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Ненад Тупеша.						
Метод наставе и савладавање градива: : Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно) и 2 часа вежби. Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Богослужбених књига, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Увод у Литургику као богословску науку.						
2 Историјски извори за проучавање Литургије.						
3 Савремена литургијска истраживања на Истоку.						
4 Савремена литургијска истраживања на Западу.						
5 Богослужбена лица.						
6 Богослужбени предмети.						
7 Први колоквиј						
8 Богослужбене одежде.						
9 Теологија литургијског простора – Богослужбена места, храм и његови саставни делови.						
10 Историја богослужбеног устава – Типика.						
11 Богослужбене књиге.						
12 Богослужбене песме.						
13 Богослужбени језик.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Ј. Фундулис, Литургика I, Краљево 2004; 21 – 69; 81 – 147; Ј. Мирковић, Православна литургија-први, опћи део, Београд 1982, 59 – 208; 282 – 292; 296 – 319. К. Кончаревић, Пролегомена за расправу о нашем богослужбеном језику, Богословље, 1 – 2, 2000, 149 – 163. Ј. Мирковић, Уметнички облик и постанак црквеног песништва, Богословље 1 – 2, 1965, 151 – 164.						
Б)ПОМОЋНА: Богослужбене књиге овог тематског круга						

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАСТИРСКО БОГОСЛОВЉЕ СА ОМИЛИТИКОМ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПБОМ I	обавезни	V	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-087-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Нема						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе Пастирског богословља са Омилитиком је да припреми студенте за комуникацију са светом и човеком у конкретном делу сведочења истина вере. На основу библијских и светоотачких примера, као и многих других историјских сведочанства изграђује се исправно знање о потребној добронамерности према другом и другачијем, што је битна претпоставка за добру животну комуникацију. Такође је важно да се разуме потреба и важност црквених беседа које изграђују конкретну заједницу, али и ненасилно позивају свакога ко пожели да буде заједничар у љубави. Тако се оспособљавају студенти да буду добронамерни сведоци ненаметивих истина вере, који уважавају мишљење и став другог и другачијег, што истински доприноси комуникацији и јединству многих у различитости.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен: Студент по завршетку наставе стиче основне предуслове за академско бављење темама из области пасторалне теологије, реторике и омилитике; упућен је у релевантну литературу како православног, тако и римокатоличког и протестантског Пастирског богословља; развија неопходне вештине за писање и излагање црквених беседа; стиче неопходне вештине комуникације за рад са парохијанима.						
Име и презиме наставника и сарадника: проф. др Љубивоје Стојановић, в.асс. Ведран Голијанин						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Договор о Примарној и секундарној литератури. Избор тема за проповеди које ће произносити студенти и распоред излагања по азбучном реду						
2 Циљеви и задаци науке Пастирског богословља и Омилитике (п). Анализа беседа које су студенти слушали претходне недеље на Литургији (в)						
3 Објашњење термина: Пастирско богословље, пастирство, пастир, Омилитика, омилција. Библијске основе пастирског служења, Реч Божија коју говоре старозаветни пророци, Христос, апостоли, епископи, свештеници (п). Анализа једне библијске беседе (в)						
4 Богочовечанска димензија пастирства, Бог и човек заједно у делу спасења света и човека. Библијска сведочења о саобраћању Бога и човека у том делу (п).Анализа Беседе на гори из омилитичке перспективе (в)						
5 Однос свештенослужитеља према свету и човеку из перспективе литургијског догађаја (п). Анализа Христове Првосвештеничке молитве из омилитичке перспективе (в)						
6 Пастирско призвање (п) Анализа Христове беседе о Добром пастиру (в)						
7 Први колокиј						
8 Покајање и исповест као велики изазови у свештенослужењу (п) Анализа Христове приче о блудном сину (в)						
9 Епитимија као лек за све а не као казна непослушнима (п) Анализа приче о Закхеју (в) Проповед студента по распореду (о)						
10 Причешће као дар многим а не као награда послушним, достојним и заслужним (п). Анализа Христове приче о свадби Царевог Сина (в) Проповед студента по распореду (о)						

11 Свеишеник као проповедник (п) Анализа проповеди апостола Павла на Ареопагу (в) Проповед студента по распореду (о)
12 Апостолске проповеди (п) Анализа проповеди Архиђакона Стефана (в) Проповед студента по распореду (о)
13 Експликативна омилија и Златни век црквеног беседништва (п) Анализа проповеди Светога Јована Златоустог, Григорија Богослова... (в) Проповед студента по распореду (о)
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1) Љубивоје Стојановић, <i>Пастирско служење</i> 2) Љубивоје Стојановић, <i>Црквена проповед</i> (до стр. 95) Б)ПОМОЋНА: 1) Љубивоје Стојановић, <i>Пастирско богословље са мисионарством</i> 2) Антоније Храповицки, <i>Пастирско богословље</i>
Облици провјере знања: писмено и усмено <i>Колоквијуми</i> <i>Посвећеност настави</i> <i>Писање есеја и беседа</i> <i>Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама</i> Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 20 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 6. Усмени испит: 30
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+23+0=68h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 68 h = 113h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: САВРЕМЕНО БОГОСЛОВЉЕ						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
САБО	обавезни	V	3	2	0	0
Шифра предмета:07-1-088-5						
Школска година од које се програм реализује				2015/2016		
Врста и ниво студија, студијски програми: основне академске студије (богословско-катихетски програм).						
Условљеност другим предметима:нема условљености.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање сазнања из савременог богословља ради разумевања савремених богословских токова и дијалога са савременим светом.						
Исходи учења-компетенције: - стицање знања из Савременог богословља. - разумевање садржаја и токова савременог богословља и проблема са којима се суочава Црква. - упознавање са савременом литературом релевантном за богословска истраживања. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из савременог богословља, нарочито у дијалогу са инославнима. - стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена предмета Савременог богословља. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на теме из Савременог богословља.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред. Проф. др Здравко Пено						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студента са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студента, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Уводно предавање: Увод у Савремено богословље.						
2 Онтологија и теологија. Богословски и философски приступ.						
3 Хришћанска социологија. Римокатолички приступ и пример Руске православне Цркве.						
4 Православна духовност и постмодернизам. Пuteви размимоилажења.						
5 Богословље и психологија. Искушење пијетизма. Депресија и исповест. Логотерапија и трагање за смислом.						
6 Савремена релациона теологија. Улога другог у богословљу и философији.						
7 Први колоквиј						
8 Увод у савремено српско богословље. Пuteви и странпутице српске теологије.						
9 Савремено литургијско богословље. Евхаристијска онтологија као алтернатива обредном богословљу.						
10 Богословље и естетика. Истина и лепота. Философија Достојевског и теолога руске религиозне ренесансе.						
11 Теологија и полност (од св. Максима до Ота Вајмингера). Култ тела и тело као сасуд Духа Светог.						
12 Теологија и наука. Интелектуализам као искушење савремених богослова. Одговор Цркве на дарвинизам као пошаст савременог образовања.						
13 Теологија и култура. Изазови глобализације.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: 1. Софроније Сахаров, Видети Бога као што јесте, сва издања.2. Александар Шмеман, Живети данас по Јеванђељу, Светигора, Цетиње 2015.						

Б)ПОМОЋНА: 1. Георгије Капанис, „Човек – литургијско биће“, О Литургији, Тројеручица, Београд 1977, 195–198.

2. Георгије Флоровски, „Елементи Литургије“, О Литургији, Тројеручица, Београд 1977, 199–210.3. Јован Зизјулас, „Евхаристијско виђење света“, О Литургији, Тројеручица, Београд 1977, 211–220.4. Александар Шмеман, „Евхаристија као света тајна Царства Божијег“, О Литургији, Тројеручица, Београд 1977, 221–238.

Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит.

Начин провјере знања: писмено и усмено

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+0*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+0+0=45h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$30h + 45h = 75h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ V						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПСП V	Обавезни	V	2	2	0	0
Шифра предмета: 07-1-089-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Црквеног појања 4						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Пс. 1. Блажен муж...						
2 Пс. 136. Хвалите имја Господње...						
3 Тропари по непорочних						
4 Из типика; како се поју егзапостилари и свјетилни						
5 Јеванђелске стихире						
6 Антифони на литургији						
7 Први колокиј						
8 Входноје на литургији						
9 Распоред тропара и кондака на литургији						
10 Иже херувими 1. гласа и Корнелијево						
11 Празнични ирмоси (умјесто Достојно)						
12 Причастни (разни)						
13 Из типика; Библијске пјесме и тропари канона						
14 Крај литургије Светог Јована и Златоуста Великог						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
1) Стеван Стојановић Мокрањац, Опште појање						
2) Ненад Барачки, Нотни зборник црквеног појања						
Б)ПОМОЋНА:						
1) Михаил Скабаланович, Тумачење Типика						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учеиће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+0*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+0+0=45h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$30h + 45h = 75h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ШЕСТИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ШЕСТИ СЕМЕСТРА

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ТРЕЋА ГОДИНА					
1	07-1-090-6	Новозавјетна теологија II	О	VI	30	15	4
2	07-1-091-6	Догматика II	О	VI	30	30	5
3	07-1-017-6	Патрологија II	О	VI	30	15	4
4	07-1-033-6	Историја Српске Цркве II	О	VI	45	15	4
5	07-1-038-6	Литургија II	О	VI	30	30	5
6	07-1-092-6	Пастирско богословље са омилитиком II	О	VI	30	15	3
7	07-1-093-6	Савремено богословље	О	VI	30	0	3
8	07-1-094-6	Црквено појање са правилом VI	О	VI	30	0	2
				УКУПНО	255	105	30
					360		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=360h

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 360h) / 360h = 540 / 360 = 1,5$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,5 сатI учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете треће године и овог семестра.

Назив предмета: НОВОЗАВЈЕТНА ТЕОЛОГИЈА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
НЗТЕ II	обавезни	VI	5	3	2	0
Шифра предмета:07-1-090-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из предмета Новозавјетна теологија I.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање студената са библијском мисли, умом и поруком Светога Писма. Предмет Новозаветна теологија трага за потком богословских мисли. Истину Светога Писма упознаје само онај коме се она Самооткрије.						
Исходи учења-компетенције: - откривање како сама Истина побуђује човека да тражи Истину. - проницање у сведочење библијских извора о тајни нетварне благодати Божије и њихово сведочење о значају благодати у Домостроју спасења. - поимање и откривање богооткривене личностне Истине о којој сведочи Свето Писмо. - разумевање односа нетварне благодати Божије и слободе човека тумача Светога Писма. - удубљивање у тајну небеске логике Светога Писма, и уживљавање у мисли Духа Светога, њихово слеђење и јасно изношење на светлост дана. - општење Живога Бога са људским родом преко Светога Писма. - сведочење библијских извора о присутности Божијој у свету. - истицање о неодвојивости Светога Писма од Светога Предања у савести Православне Цркве. - искуствено доживљавање непроменљивости Самооткривене Истине. - разумевање сарадње тумача Светога Писма са Духом Светим и прихватање свега онога што је написано у Светом Писму за наше исправљање и поуку, и поимање онога што нам је дато да разумемо и објавимо људским језиком. - истицање и објашњење христолошког значаја Божијега домостроја. - обајављивање остварења савршене личности и савршене заједнице у Светој Тројици. - задобијање озарења «одозго» да бисмо нашли оно што тражимо у Светом Писму и да би сачували оно што нађемо. - праћење континуитета Апостолског прејемства и динамичности Светога Предања као стално живљење у православној вери. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Ђ. Томасовић.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: 3 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Проблематика теологије Новог Завета. Објашњење Божијег циља и намере спасења човека, као и Божијег Самооткривења и доласка у свет. Црква Христова и свет као два начина постојања.						
2 Теологија тајне Домостроја спасења и значење догађаја који су се одиграли у Свештеној историји.						
3 Јединство теологије Светога Писма Новог Завета. Богословска мисао свештенобиблијских писаца.						
4 Јединство у мноштву и многообразност теологије Новог Завета.						
5 Свете Тајне у светлости библијског богословља.						
6 Света Тајна Крштења по учењу Светог Писма Новог Завета.						
7 Први колоквиј						

8 Тајна Цркве по учењу Светога Писма Новог Завета.
9 Тајна свеиштенства Господа Исуса Христа по Посланици Јеврејима.
10 Саучествовање хришћана у тајни свеиштенства Христовог.
11 Тајна смрти и васкрсења по учењу светог Апостола Павла.
12 Теологија Другог Христовог доласка.
13 Сотериологија Пастирских посланица.
14 Понављање градива и припрема за испит.
15 Други колоквиј
Обавезе студента:
Литература: А) ОСНОВНА: 1. Мирко Ђ. Томасовић, Бог Логос. – Генеа идеје о Логосу у светлости библијско-светоотачког поимања, Београд-Атина 2000. 2. Мирко Ђ. Томасовић, Нови Адам. – Тајна човека у светлости библијско-литургијско-светоотачког поимања, Београд-Атина 2003. 3. Мирко Ђ. Томасовић, Посланица Јеврејима. – Тумачење посланице Јеврејима на основу изворног текста, Србиње 2005. 4. Мирко Ђ. Томасовић, Богословствовање на чунку облагорађеног живота, Београд 2016. 5. Мирко Ђ. Томасовић, Символ Вере. Тумачење Никејско-цариградског Символа Вере, Фоча 2017. 6. Παναγιώτου Ανδριοπούλου, Εισαγωγή εις την Θεολογίαν της Καινής Διαθήκης, Αθήνα 1980. 7. Frank Stagg, Teologija Novoga zavjeta, Novi Sad 1987. 8. Felix Porsch, Много glasova jedna vjera. Novozavetna teologija njezini počeci, razvitak i osnovni smjerovi, Zagreb 1988. 9. Eduard Lohse, Επίτομη Θεολογία της Καινής Διαθήκης, Αθήνα 1980. 10. Joachim Gnllka, Teologija Novoga zavjeta, Zagreb 1999. Б) ПОМОЋНА: R. E. Brown – J. J. Castelot – J. A. Fitzmyer – J. J. Kselman – J. J. Mckenzie – D. M. Stanley A. S. B. Vawter, Biblijska teologija Staroga i Novoga zavjeta, Zagreb 1993. Rudolf Schnackenburg, Osoba Isusa Krista u četiri Evanđelja, Zagreb 1997. Ivan Dugandžić, Biblijska teologija Novoga zavjeta, Zagreb 2004.
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит. Начин провере знања: писмено и усмено Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 10 2. Тестови или колонији (два у току семестра): 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 30 5. Други облици провјере знања: 6. Усмени испит: 60
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+23+0=68h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално $45h + 68h = 113h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Садржина предмета, као и начин извођења предавања, сачињени су у корелацији са наставним предметима: Историја хришћанске Цркве, Светим Писмом Старог Завета, Патрологије, Догматике и Литургије.

Назив предмета: ДОГМАТИКА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ДОГМ II	обавезни	VI	5	2	2	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из Догматике I.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање сазнања из хришћанске космологије и антропологије.						
Исходи учења-компетенције: - стицање знања из хришћанске космологије и антропологије. - разумевање садржаја јелинске и гностичке космологије, хришћанског концепта стварања света и човека, остварења човека као слободног бића, способног да победи грех и задобије слободу нове твари у Христу. - упознавање са изворима и савременом литературом релевантном за православну космологију и антропологију. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из хришћанске космологије и антропологије. - стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена хришћанског поимања стварања света и човека. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на теме из хришћанске космологије и антропологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф др Здравко Пено						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Уводно предавање: Хришћанска – отворена космологија и јелинска – затворена космологија. Физичари. Платонистичко учење о стварању света. Аристотелова космологија. Платинова концепција стварања. Учење Филона Александријског о стварању.						
2 Гностичко учење о стварању света. Хришћански гностицизам. Одговор св. Иринеја Лионског на гностичка учења. Учење апологета о стварању света. Учење св. Јустина Философа о стварању. Учење св. Теофила Антиохијског о стварању. Оригенов концепт стварања света. Сведржитељ и стварање. Премудрост и стварање. Свет и стварање. Апокатастаза. Бесмртност душе. Критика Оригеновог учења						
3 Стварање света ни из чега. Претпоставке стварања света ни из чега. Однос нествореног (Бога) и створеног (света). Схватање појма времена. Схватање вечности. Стварање света у Христу. Тројични основ стварања. Сведржитељ и стварање. Премудрост и стварање. Учење св. Атанасија о образима Премудрости. Учење о логосима првоначалне мудрости, узорима и праобразима света.						
4 Логос и стварање. Учење о логосима бића у стварању. Логоси бића и слобода твари. Један Логос и многи логоси. Логоси бића и закони природе. Логос бића и начин постојања твари. Од неприродног стања до благодатног обожења. Од природног до закона благодати. Логоси промисла и суда. Логоси бића и нестворене енергије Божије. Пројава логоса бића као сила (енергија) душе.						
5 Стварање невидљивог света. Погрешна учења о злим дусима. Порекло зла. О палим анђелима. Анђелске силе у делу новог стварања.						
6 Последице стварања света ни из чега. Постојаност света и његова слобода. Схватање чуда у контексту стварања. Теорије еволуције – критички осврт са аспекта православне теологије о стварању.						
7 Први колоквиј						
8 О стварању човека. Човек између датости бића и слободе. Христос – икона очева и архетип човека. Човек – икона Иконе. Човек – јединство душе и тела. О бесмртности душе.						
9 Порекло људске душе. Човек – јединство умног и чувственог. Човек – слободно и целовито биће. Човек						

– боголико и христалико биће.
10 Прародитељски грех и његове последице. Рај и живот првих људи. Дрво живота и дрво познања добра и зла. Прародитељски грех. Последице прародитељског греха.
11 Прародитељски грех и смрт. Прародитељски грех и зло. Прародитељски грех и кривица. Прародитељски грех и полност. Кожне хаљине.
12 Од трулежности природе до слободe нове твари. Еколошки проблем. Човек као свештонослужитељ твари. Свеопште васкрсење и живот нове твари. Начин постојања нове твари..
13 Природа васкрслих тела. Слобода – стање нове твари. Постојано кретање – вечно назначење твари. Обожење – живот нове твари.
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: Здравко Пено, Христос – Нова Твар, Фоча – Острог 2009.. Б)ПОМОЋНА:
Облици провјере знања: писмено и усмено Колоквијум Посвећеност настави Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 6. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 7. Тестови или колонији (два у току семестра): 20 8. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 9. Семинарски рад, семинар или презентација: 10. Други облици провјере знања: 15 Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+30+0=60h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+45+0=90h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $60h + 90h = 150h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАТРОЛОГИЈА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПАТР II	обавезни	VI	4	2	1	0
Шифра предмета:07-1-017-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају осам семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положени испити Патрологија I						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног патролошког богословља. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски контекст настанка богословља Светих Отаца Цркве. Главни циљ јесте једно дубље трагање за егзистенцијалним смислом светоотачког богословља и једна синтеза истог са његовим значењем у савременом друштву						
Исходи учења-компетенције: Поседовање основних научно-стручних академских компетенција у домену патрологије и пратећих апликативних способности анализе светоотачких текстова уз помоћ објективних истраживачких метода и техника.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др зоран Јелисавчић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно) + 1 часа вјежбе (рад на изворима, семинарски рад, консултације						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање. Упознавање са изворима или литературом						
2 Златни период патристике четвртог века. Врсте црквене књижевности.						
3 Палестински писци.						
4 Александријски оци и писци.						
5 Кападокијско богословље, уводно предавање.						
6 Кападокијски оци. Слободна недеља						
7 Први колоквиј.						
8 Антиохијски и источни оци.						
9 Малоазијско-цариградски оци и писци.						
10 Сиријски и јерменски писци.						
11 Монашки писци.						
12 Монашки зборници.						
13 Црквена књижевност на западу.						
14 Латински писци овог периода; Јеретички писци.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Атанасије Јевтић, Патрологија (источни оци и писци 4.и 5. века од Никеје до Халкидона 325-451), Београд1984. Георгије Флоровски, Источни Оци IV века, Манастир Хиландар 1997. Јован Мајендорф, Увод у светоотачкобогословље (књига друга)., Пролог-Врњачка Бања.. Димитрије Богдановић, Свети Оци и учитељи Цркве, Београд 1989, 82-166. Лав П. Карсавин, Свети Оци и учитељи Цркве, Сомбор 1997, 127-225						
Б)ПОМОЋНА: Комплетна литература из наведеног предмета коју посједује Библиотека Богословског факултета						

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+23+0=68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА СРПСКЕ ЦРКВЕ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСПЦ II	обавезни	VI	4	3	1	0
Шифра предмета:07-1-024-5						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: нема условљености						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе Историје Српске православне Цркве јесте да студенти овладају знањима из прошлости своје Цркве, затим, развијање код студената критичке богословско-историјске свијести и богословско-историјског мишљења и овладавање основним методолошким начелима, која ће их припремити за самосталан истраживачки рад у архивама, библиотекама и другим установама						
Исходи учења-компетенције: Исход учења Историје СПЦ II јесу: -Могућност самосталног извођења наставе из Историје СПЦ . -Рад у архивским установама повезаним са Српском православном црквом. -Истраживачка дјелатност по питањима Историје СПЦ -Истраживачка дјелатност по питањима народне историје и њене међусобне повезаности са Историјом СПЦ. -Рад у Историјским институтима.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр. Проф. др Далибор петровић						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, консултације, колоквијум.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 СРПСКИ ЦРКВЕНО-НАРОДНИ САБОРИ У КАРЛОВАЧКОЈ МИТРОПОЛИЈИ.						
2 ЗЕТСКА ЕПАРХИЈА, ЦЕТИЊСКА МИТРОПОЛОЈА, ЦРНОГОРСКА МИТРОПОЛИЈА.						
3 УЛОГА СВЕШТЕНСТВА У ПРВОМ И ДРУГОМ СРПСКОМ УСТАНКУ.						
4 ДОБИЈАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ И ЦРКВЕНЕ АУТОНОМИЈЕ У СРБИЈИ 1830. ГОДИНЕ.						
5 ЦРКВЕНО ПИТАЊЕ ЗА ВРИЈЕМЕ КРАЉА МИЛАНА ОБРЕНОВИЋА.						
6 СПЦ У СТАРОЈ И ЈУЖНОЈ СРБИЈИ.						
7 Први колокиј.						
8 ВАСПОСТАВЉАЊЕ СРПСКЕ ПАТРИЈАРШИЈЕ 1920. ГОДИНЕ.						
9 СПЦ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА.						
10 СПЦ ОД 1945. ГОДИНЕ ДО ДАНАС.						
11 СПЦ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ И ДАЛМАЦИЈИ.						
12 БОГОСЛОВСКЕ ШКОЛЕ СПЦ.						
13 РАСКОЛИ У СПЦ.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Ђ. Слијепчевић, Историја Српске православне Цркве 1-3 ; П. Пузовић, Кратка историја Српске православне Цркве (1219-2000). (Крагујевац, 2000).						
Б)ПОМОЋНА: Еп. Сава, Српски јерарси од деветог до двадесетог века; (Београд – Подгорица – Крагујевац, 1996).; П. Пузовић, Прилози за историју СПЦ (Ниш, 1997); П.Пузовић, Српска православна црква, прилози за историју 2 (Београд, 2000); А. Веселиновић – Р. Љушић, Српске династије (Н. Сад-Београд); П. Пузовић, Раскол у СПЦ-Македонско црквено питање. Београд 1997						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учеиће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$45+15+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$3*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$67+23+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЛИТУРГИКА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
ЛИТР II	Обавезни	V	5	2	2	0
Шифра предмета:07-1-038-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: <i>Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Литургика II” слуша се на трећој години у VI семестру.</i>						
Условљеност другим предметима: <i>Предмет је условљен положеним испитом из Литургике I.</i>						
Циљеви изучавања предмета: <i>Циљ наставе је да се студенти упознају са основним појмовима, изворима, богословљем, историјским настанком и развојем Литургије и богослужења дневног круга.</i>						
Исходи учења-компетенције: <i>Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:</i> <i>1. да правилно разумева поредак и богословље хришћанских богослужења;</i> <i>2. да схвати суштину богословља које у себи садрже Литургије Православне Цркве;</i> <i>3. да се детаљније упозна са литургијским типовима који преовладавају у западној (римокатоличкој) цркви;</i> <i>4. да буде потпуно компетентан у доношењу одговарајућих судова у домену литургијског богословља.</i>						
Име и презиме наставника и сарадника: <i>доцент. Др Ненад Тупеца.</i>						
Метод наставе и савладавање градива: <i>Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно) и 2 часа вежби. Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Богослужбених књига, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...</i>						
Садржај предмета по седмицама:						
1 <i>Теолошки значај богослужења Цркве.</i>						
2 <i>Вечерње богослужење – историјски развој и структура.</i>						
3 <i>Јутарње богослужење – историјски развој и структура.</i>						
4 <i>Часови и остала богослужења дневног круга.</i>						
5 <i>Увод у Св. Литургију – дефиниција, садржај и теологија.</i>						
6 <i>Историјски развој Св. Литургије 1: Од почетка до 9. Века.</i>						
7 <i>Први колоквиј.</i>						
8 <i>Историјски развој Св. Литургије 2: Од 9. века до данас.</i>						
9 <i>Литургија Светог Јована Златоуста; историјски развој и структура.</i>						
10 <i>Литургија Светог Василија Великог; историјски развој и структура.</i>						
11 <i>Литургија пређеосвећених дарова; историјски развој и структура.</i>						
12 <i>Остале Литургије источног типа.</i>						
13 <i>Римска миса.</i>						
14 <i>Грутни рад и припрема за испит – остале активности.</i>						
15 <i>Други колоквиј.</i>						
Обавезе студента: <i>Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.</i>						
Литература:						
А)ОСНОВНА: <i>Н. Успенски, Анафора, 2002. Н. Милошевић, Римска литургија, Богословље, 1-2, 2002, 19-36. Р. Тафт, Византијски обред – кратка историја, Теолошки погледи, 1-4, 1998. Г. Вагнер, Златоустова Литургија и Св. Јован Златоуст, Видослов, 34, 2005, П. Василиадис: Библијски карактер православног богослужења, Видослов, 37, 2006. В. Вукашиновић, Литургијска обнова у XX веку. Београд – Нови Сад – Вршац 2001, 11 – 33.Н. Успенки, Литургија Пређеосвећених Дарова, http://www.verujem.org/teologija/uspenski/predjeosvecena.htm Д. Дзернос, Чин предложења,</i>						

у: Литургијско богословље, Београд 2013, 37-61.П. Скалцис, Освећење вина Литургије Пређеосвећених Дарова, у: Литургијско богословље, Београд 2013, 157-167.

Б)ПОМОЋНА: Богослужбене књиге овог тематског круга

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: : Максималан број бодова по свим критеријима – 100

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+2*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+45+0=90h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 90h = 150h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАСТИРСКО БОГОСЛОВЉЕ СА ОМИЛИТИКОМ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПБОМ II	Обавезни	VI	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-092-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Пастирског богословља I						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе Пастирског богословља са Омилитиком је да припреми студенте за комуникацију са светом и човеком у конкретном делу сведочења истина вере. На основу библијских и светоотачких примера, као и многих других историјских сведочанства изграђује се исправно знање о потребној добронамерности према другом и другачијем, што је битна претпоставка за добру животну комуникацију. Такође је важно да се разуме потреба и важност црквених беседа које изграђују конкретну заједницу, али и ненасилно позивају свакога ко пожели да буде заједничар у љубави. Тако се оспособљавају студенти да буду добронамерни сведоци ненаметивих истина вере, који уважавају мишљење и став другог и другачијег, што истински доприноси комуникацији и јединству многих у различитости.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен						
Студент по завршетку наставе стиче основне предуслове за академско бављење темама из области пасторалне теологије, реторике и омилитике; упућен је у релевантну литературу како православног, тако и римокатоличког и протестантског Пастирског богословља; развија неопходне вештине за писање и излагање црквених беседа; стиче неопходне вештине комуникације за рад са парохијанима.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф. др Љубивоје Стојановић, в.асс. Ведран Голијанин						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Мисија Цркве и верска пропаганда неких нових црквених заједница. Проблем прозелитизма (п). Анализа беседа које су студенти слушали претходне недеље на Литургији (в)						
2 Верска толеранција (п). Анализа Христовог разговора са женом Самарјанком (в). Проповед студента по распореду (о)						
3 Проблем болести и смрти у свештенослужитељској пракси (п). Анализа Христових речи: „Шта је лакше рећи, устати и ходи...“ (в).Проповед студента по распореду (о)						
4 Рат као проблем (п). Анализа Христових речи: „Од ове љубави нема веће да ако ко положи живот свој ...“ (в). Проповед студента по распореду						
5 Облик и садржај црквене проповеди (п)Анализа Химне љубави (в). Проповед студента по распореду (о)						
6 Савремени живот као проповедничка тема (п)Анализа апостола и јеванђеља који се читају на опелу (в) Проповед студента по распореду (о)						
7 Први колокиј						
8 Употреба библијских места и светоотачких дела у садржају проповеди (п). Анализа апостола и јеванђеља који се читају на венчању (в)Проповед студента по распореду (о)						
9 Функција увода и закључка у проповеди (п) Анализа Христових речи: „Ко хоће да иде за мношвом нека се одрекне себе....“ (в)Проповед студента по распореду (о)						
10 Проповед и исповест(п) Анализа Христових речи: „Ко са мношвом не сабира расипа....“ (в) Проповед студента по распореду (о)						
11 Проповед као заједничко дело многих (п) Анализа Христових речи Хананејки: „О жено велика је вера твоја, нека ти буде како хоћеш...“ (в)Проповед студента по распореду (о)						

12 Проповед и живот проповедника (п)Анализа речи апостола Павла: „Све могу у Христу.... „ (в) Проповед студента по распореду (о)
13 Превазилажење релације говорник – слушаоци и успостављање састваралаштва (п) Анализа речи из Откривења: „Где, све чиним новим...“ (в)Проповед студента по распореду (о)
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј.
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1) Љубивоје Стојановић, <i>Свештенослужење у мултидисциплинарном контексту</i> 2) Љубивоје Стојановић, <i>Црквена проповед (од стр. 99 до стр. 161)</i> Б)ПОМОЋНА: 1) Јован Фундулис, <i>Омилистика – Црквено проповедништво</i>
Облици провјере знања: писмено и усмено <i>Колоквијуми</i> <i>Посвећеност настави</i> <i>Писање есеја и беседа</i> <i>Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама</i> Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или коловији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 20 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 6. Усмени испит: 30
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$ $45+23+0=68h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 68h = 113h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ИСТОРИЈА ПОМЈЕСНИХ ЦРКАВА						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ИСПЦ	обавезни	VI	3	2	0	0
Шифра предмета:07-1-093-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима:нема посебне условљености другим предметима.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање студената са историјом и предањем помесних православних цркава и Свете Горе Атонске.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен						
- стицање знања из основних развојних токова историје помјесних православних цркава и Свете Горе Атонске. - разумевање историје помјесних православних цркава и Свете Горе Атонске. - упознавање са историјским изворима и најсавременијом релевантном литературом за историју помјесних православних цркава и Свете Горе Атонске. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова по питањима интерпретације историје помјесних православних цркава и Свете Горе Атонске. - стицање базичних теоријско-методолошких академских компетенција из домена историје помјесних православних цркава и Свете Горе Атонске. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на тематике из предмета Историје помјесних православних цркава.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф.др Мирко Сајловић.						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Потом прво предавање: Света Гора Атонска у историји и предању; хипотезе о појави атонског монаштва; светогорско пустињачко и отишленичко монаштво до подизања Велике лавре (964.г.)						
2 Утемељење савремене физиономије организације светогорског монаштва; Светогорски устави византијског периода. Света Гора под турским јармом. Савремена историја и актуелности Свете Горе Атонске.						
3 Из историје и предања Цариградске патријаршије.						
4 Велике патријаршије: Александрија, Антиохија, Јерусалим – историја и предање.						
5 Руска православна црква – историја и предање						
6 Бугарска православна црква – историја и предање.						
7 Први колокиј.						
8 Румунска православна црква – историја и предање						
9 Грузијска православна црква – историја и предање, Кипарска православна цркве – историја и предање.						
10 Грчка православна црква (Атинска архиепископија) – историја и предање.						
11 Албанска православна црква – историја и предање.						
12 Америчка православна црква – историја и предање.						
13 Православне архиепископије: Пољске, Чехословачке, Финске, Јапана, Синаја – историја и предање.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						

Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..

Литература:

А)ОСНОВНА: 1. Р. Поповић, Православне помесне Цркве, Београд 2009.2. П. Христу, Света Гора Атонска, Београд 1994 (2009).

Б)ПОМОЋНА: 1. Ј. Мајендорф, Православна црква јуче и данас, Београд1998.2. М. Сајловић, Први и други Устав Свете Горе Атонске, Фоча 2016.3. Осма казивања о Светој Гори Атонској, Београд 2013.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:**30**
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит:**60**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+0*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+0+0=45h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 45h = 90h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПОЈАЊЕ СА ПРАВИЛОМ VI						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦПСП VI	обавезни	VI	2	2	0	0
Шифра предмета: 07-1-094-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Црквеног појања 5						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног црквеног појања. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски и умјетнички контекст настанка црквеног појања са њиховим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће моћи/бити оспособљен да: Студент се оспособљава за практичан рад у црквеној-парохијској заједници, нарочито у погледу извођења богослужења; студент је компетентан да, захваљујући стеченим појачким вештинама и знањем богослужбеног поретка, активно учествује на Литургији, вечерњим и јутарњим богослужењима Православне цркве.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент мр Драган Учур						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Велики четвртак, ирмос Вечери твојеја тајнија...						
2 Велики четвртак, тропар и антифони						
3 Велики петак, стихире на Господи возвах						
4 Велики петак, стиховње стихире						
5 Из типика, о наглашавању појединих ријечи кроз појање на богослужењу						
6 Велика субота, Статије						
7 Први колокиј						
8 Пасха (пасхалне стихире)						
9 Велико свјат и амин						
10 Велико Тебе појем						
11 Из типика, о пјевању блажена и „јелици“ на литургији						
12 Ирмос О тебје радујетсја и тропар Светог Василија Великог						
13 Ирмос Странствија Владичња и Не ридај мене мати						
14 Ниње сили и Вкусите						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе.						
Литература:						
А)ОСНОВНА:						
1) Стеван Стојановић Мокрањац, Опште појање						
2) Ненад Барачки, Нотни зборник црквеног појања						
Б)ПОМОЋНА:						
1) Михаил Скабаланович, Тумачење Типика						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учеиће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **20**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **15**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,5+0*15*1,5+0*15*1,5=T$$

$$45+0+0=45h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 45h = 90h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

СЕДМИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА СЕДМИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ЧЕТВРТА ГОДИНА					
1	07-1-095-7	Догматика III	О	VII	30	15	5
2	07-1-047-7	Литургија III	О	VII	30	30	5
3	07-1-031-7	Патрологија III	О	VII	30	30	4
4	07-1-096-7	Хришћанска археологија и умјетност I	О	VII	30	0	3
5	07-1-097-7	Хришћанска етика I	О	VII	45	30	4
6	07-1-098-7	Канонско право	О	VII	30	15	3
7	07-1-099-7	Катихетика са методиком I	О	VII	30	30	3
				УКУПНО	225	150	30
					375		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=375h

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 375h) / 375h = 525 / 375 = 1,4$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,4 сата учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете четврте године и овог семестра.

Назив предмета: ДОГМАТИКА III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ДОГМ III	обавезни	VII	5	2	2	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из Догматике II						
Циљеви изучавања предмета: Стицање сазнања из основа православног систематског богословља, као и основа учења о Светој Тројици.						
Исходи учења-компетенције: - стицање знања из Христологије. - разумевање садржаја и значења тајне спасења, Христовог живота и Страдања, ради учешћа у тајни новог живота и познању Богочовека Христа. - упознавање са изворима и савременом литературом релевантном за Христологију. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из Христологије, нарочито у дијалогу са инославнима. - стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена Христологије. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на теме из Христологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф др Здравко Пено						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студената, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Уводно предавање: Христов живот и спасење. Спасење човека и света у Христу. Спасење - задобијање вечног живота и превазилажење смрти. Христос - Икона Бога невидљивог.						
2 Бог Отац и Свети Дух у христологији. Оваплоћење Сина Божијег. Оваплоћење - темељ новог живота. Оваплоћење и теорија сатисфакције.						
3 Христово Страдање и спасење. Бесмртност Христова и Страдање. Божија праведност и Страдање. Критика Анселмовог учења о Божијој праведности. Страдање и Васкрсење Христово.						
4 Страдање и Васкрсење Христово. Вазнесење Христово и силазак Духа Светог. Други долазак Сина Божијег. Хилијазам.						
5 Последице Икономије Сина Божијег у телу. Христове заслуге (meritum Christi) и дело спасења. Бесмисао чистиљиног огња. Неопходност вере и дела у задобијању спасења.						
6 Господ Христос у светој Евхаристији. Речи установљења и промена светих Дарова. Служашчи у Евхаристији. Обожење у Христу - циљ целокупне Божије Икономије.						
7 Први колоквиј						
8 Догматско одређење личности Христова. Јединство двеју природа у Христу. Александријска и антиохијска школа у христологији. Аполинаријева јерес. Несторијанство - антрополошки максимализам. Пелагијанство. Христологија св. Кирила Александријског. Монофизитиска јерес - антрополошки минимализам.						
9 Халкидонски орос. Однос двеју природа и ипостаси Христова. Последице ипостасног јединства двеју						

природа у Господу Исусу Христу. Постхалкидонско монофизитство - Севир Антиохијски. Питање сложене природе.
10 Теопасхити. Афтартодокети. Агноити. Оригенизам и христологија двојице Леонтија. Оригенизам Евагрија Понтијског. Христологија Леонтија Византијског. Христологија Леонтија Јерусалимског
11 Јединство двеју воља и енергија у Христу. Монотелитство и моноенергитство. Порекло монотелитске јереси. Учење о богочовечанској енергији. Однос двеју воља и енергија и ипостаси Господа Исуса Христа. Догматски орос Шестог васељенског сабора. Однос двеју воља и ипостаси Христове. Однос двеју енергија и ипостаси Христове. Однос природне воље, гномичке (бирајуће) воље и ипостаси Христове. Природна људска воља и ипостас Христов. Гномичка воља и ипостас Христов. Последице јединства божанске и људске воље Господа.
12 Обожење као остварење иконичности човека – проблем иконоборства. Историјске околности настанка и развоја иконачке кризе. Богословске претпоставке спора око икона – први период. Богословске претпоставке спора око икона – други период. Поштовање икона на Западу.
13 Обожење као остварење слободе - погрешна учења о Богородици. Богословске претпоставке догме о безгрешном зачећу. Учење Цона Дунса Скота о безгрешном зачећу. Догма о безгрешном зачећу Блажене Дјеве Марије. Мариологија. Богочовек Христос - једини Посредник између Бога и људи. Обожење у Христу - учешиће у Божијим нествореним енергијама.
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Здравко Пено, Кратко изложење православне вере – Христологија, Београд 2013.2. Димитриос Батрелос, Византијски Христос, изд. Каленић, Крагујевац 2008. Б)ПОМОЋНА: : 1. Јустин Поповић, Догматика православне Цркве, књига друга, Београд 1980.2.Димитрије Станилоје, Православна догматика II, Beograd 1993.
Облици провјере знања: писмено и усмено Колоквијум Посвећеност настави Усмена анализа, вежбе и учешиће у дебатама Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или коловији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$ $42+21+0=63h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 63h = 105h = U_{opt}$

Посебне напомене за предмет: *Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.*

Назив предмета: ЛИТУРГИКА III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЛИТР III	обавезни	VI	5	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-047-7						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Литургика III” слуша се на четвртој години у VII семестру.						
Условљеност другим предметима: Предмет је условљен положеним испитом из Литургије II.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је упознавање са историјским настанком и развојем црквених празника, њиховим литургијским поретком и богословским садржајем, а поготово кроз изучавање хришћанске химнографије						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:						
1. да правилно разумева однос између паганских и хришћанских празновања;						
2. да дубље уђе у богословски смисао хришћанских празника;						
3. да се детаљније упозна са црквеном химнографијом и химнографском интерпретацијом богословља Цркве;						
4. да у контексту црквеног празновања схвати дубљи смисао хришћанских постова и других видова празничних последовања.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Ненад Тупеши.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно) и 2 часа вежби. Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Богослужбених књига, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Увод у теологију литургијског времена.						
2 Црквени празници: теологија празновања.						
3 Недеља: седмични круг богослужења.						
4 Пасха или Васкрсење Христово: годишњи круг богослужења.						
5 Васкрсење Христово и пасхални циклус празновања.						
6 Педесетница и богословски значај службе празника Педесетнице.						
7 Први колокиј.						
8 Рођење Христово и божићни циклус празновања.						
9 Остали Христови празници.						
10 Празници Пресвете Богородице.						
11 Празници Часнога Крста.						
12 Светитељски празници.						
13 Историјски развој хришћанских постова.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Л. Мирковић, Хеортологија, Београд 1988. К. Керн, Литургика: химнографија и хеортологија, s.a. s.l., 59 – 74.Ј. Фундулис, Литургика I: Увод у свето богослужење, Краљево 2004, 21 – 69.В. Вукашиновић, Српска барокна						

теологија: Библијско и светајинско богословље у Карловачкој митрополији XVIII века, друго, Врњци-Требиње, 2010, 305 – 317; В. Вукашиновић, Формирање Великог Поста, Прволик 2 (2008), 20 – 37. Ј. Фундулис, Монашки и световни типик, Из ризнице богословља, Требиње – Никшић 2003, 245 – 259.

Б) ПОМОЋНА: Богослужбене књиге овог тематског круга

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАТРОЛОГИЈА III						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПАТР III		VII	4	2	2	0
Шифра предмета:07-1-031-7						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима:положен спит Патрологија I и II.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студенте у основе православног патролошког богословља. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, филозофски и културно-цивилизацијски контекст настанка богословља Светих Отаца Цркве. Главни циљ јесте једно дубље трагање за егзистенцијалним смислом светоотачког богословља и једна синтеза истог са његовим значењем у савременом друштву.						
Исходи учења-компетенције: Поседовање основних научно-стручних академских компетенција у домену патрологије и пратећих апликативних способности анализе светоотачких учења и њихових дјела.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Зоран Јелисавчић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе(недељно) + 2 часа вјежбе (рад на изворима,семинарски рад, консултације).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање. Упознавање са изворима и литературом.						
2 Летоније Византијски.						
3 Ареопагитика – Св. Дионисије Ареопагит.						
4 Св. Јован Лествичник. Синтеза Св. Максима Исповедника.						
5 Андреј Критски и Козма Мјумски – Мелод.						
6 Св. Јован Дамаскин						
7 Први колокиј.						
8 Слободна недеља. Св Теодор Студит.						
9 Св. Фотије Цариградски.						
10 Света Браћа Ђурило и Методије.						
11 Свети симеон Нови богослов.						
12 Свети Сава.						
13 Свети Григорије Палама;Исхаистички покрет.						
14 Свети Нил и Никола Кавасила.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Георгије Флоровски, Источни Оци V –VII века, Манасатир Хиландар 1997. Атанасије Јефтић, Богословље Светог Саве, Врњачка Бања, 1991. Јован Мајендорф, Увод у светоотачко богословље (књига трећа), Пролог – Врњачка Бања 2006. Јован мајендорф, Христос у Источнохришћанској мисли, Манастир Хиландар 1994, 93 – 199. Димитрије Богдановић Свети оци и учитељи цркве, Београд 1989, 166 – 181. Свети Георгије Палама у историји и садашњости, Зборник чланака, србиње Острог Требиње 2001.						
Б)ПОМОЋНА: Комплетна литература из наведеног предмета коју посједује библиотека Богословског факултета						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Колоквијум						

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учеиће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ХРИШЋАНСКА АРХЕОЛОГИЈА И УМЈЕТНОСТ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ХАУМ I	Обавезни	VII	3	2	0	0
Шифра предмета:07-1-096-7						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Хришћанска археологија и умјетност I ” слуша се на четвртој години у VII семестру.						
Условљеност другим предметима: Није условљен.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да студенте уведе у основе развоја сакралне архитектуре и сликарства хришћанских народа од првих дана до данас, почевши од богослужбених места првих хришћана, преко периода цара Константина. Византијске архит. И уметности, црквене уметности и архитектуре запада.Оспособљавање студената за самостални стваралачки рад на савладавању практичних, техничко-технолошких и теоријских искустава проблематике комуникација.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:						
1. да схвати визуелизације вербалног у знак-симбол, преко основне промене знака до разрежења проблематике визуелног идентитета;						
2. да на самосталан начин уђе у суштину и духовну димензију црквене архитектуре и градитељства;						
3. да на најаутентичнији начин увиди везу између црквене уметности и богослужења:						
4. са буде способан да на самосталан начин може водити градитељско-уметничку делатност у самој Цркви и друштву.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Ненад Тупеша.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно). Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Адекватних монографских садржаја, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Богослужбена места првих хришћана, катакомбе.						
2 Хришћански храм.						
3 Развој базикалног типа, Равенске цркве.						
4 Египатске цркве, Базилике С.Африке, Сиријска црквена архитектура.						
5 Цркве С.Месопотамије, Малоазијске, Јерменске, Грузијске.						
6 Византијске базилике на јужнословенском простору.						
7 Први колоквиј.						
8 Јустинијаново доба и период до XIII века.						
9 Основни облици византијских цркава, уписани крст, мозаици Венеције и Сицилије.						
10 Руска црквена архитектура.						
11 Предроманика и романика.						
12 Готика, Ренесанса.						
13 Маниризам, Фламандска умет., Барок, Рококо, Класицизам, Модерна, Постмодерна						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						

А)ОСНОВНА: П. Симић, Црквена уметност: преглед развоја грађитељстава и живописа, Београд 1994, 8-164; 349-388.Љ. Фолић, Архитектура храма, Београд 2012.

Б)ПОМОЋНА: Н. Озољин, Православна икона Педесетнице, Истина- Епархија далматинска 2007. Л. Успенски, Теологија иконе, Манастир Хиландар 2009.С. Склирис, Естетска и онтолошка светлост у сликарству:Рембрант и византијска икона, сајт: Verujem.org

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):**20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања:**15**
6. Усмени испит:**50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+0*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+0+0=42h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$30h + 42h = 72h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ХРИШЋАНСКА ЕТИКА I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
ХРЕТ I	Обавезни	VII	4	3	2	0
Шифра предмета: 07-1-103-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положени испити из прва четири семестра						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да студентима пружи увид у основе православне етике и аскетског богословља; да комбинацијом историјског и тематског приступа омогући студентима упознавање са основним терминима хришћанске етике и етике уопште.						
Исходи учења-компетенције: Након слушања и полагања испита студент треба да стекне основна знања из проблематике хришћанске етике и аскетике, али и да оспособи студента да о етичкој и аскетској проблематици размишља на синтетичан и аналитичан начин. Поред информисаности и токовима друштвене и философске етике, суштински је битно да студенти науче да повезују аскетску психологију древних Отаца са савременим етичким проблемима и њиховим могућим рјешењима.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр.проф. др Дарко Ђого – наставник доц. др Саво Денда – наставник						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Увод у етику: етимологија ријечи, јелинско и римско схватање етике, појам врлине;Светоотачка етика: појмови „итос“ и „арети“ у светоотачкој етици; однос хришћанске тике и других етика.						
2 Увод у историју јелинске етике и старозавјетне етике:различитост јелинске наспрам библијске онтологије, космологије, антропологије-узрок различитости етичких концепција.						
3 Етика код јелинских трагичара: “Оковани Прометеј”(проблем нужности и слободе); „Антигона“(однос номоса и логоса); Цар Един (трагедија сазнања).						
4 Етика код Софиста и Сократа: софисти (Протагора, Горгија, учење о праву јачег); Сократ насупрот софиста.						
5 Платонова етика:увод, рани Платон(проблем светости и етичности у Еутифрону), Платоново поистовјеђивање врлине и знања; поистовјеђивање добра и задовољства.						
6 Платонов идеализам(онтолошки дуализам код Платона и етички дуализам у хришћанству); Платонова психологија.						
7 Први колоквиј						
8 Платонски ерос и хришћанска љубав; јединство етичког, онтолошког и гносеолошког начала код Платона(трансцендентна идеја Добра). Аристотел: увод-Аристотел према Платону;обиљежја Аристотелове етике;Аристотелова теорија врлина:врлина као средина између екстрема;теолошки темељ Еудемове етике;						
9 Стоици, епикурејци, киници-примат етике у јелинистичкој философији; Римско схватање етике(Цицерон и Седека);Етика неоплатонизма и сусрет са хришћанством; Етика гностичких списа.						
10 Старозавјетна етика-Бог као давалац Закона (егзистенцијални карактер Закона-Суити даје заповјести живота),етика заједнице(Старозавјетне Цркве и социјална етика јелинизма).						
11 Богослужење заједнице-литургијски оквир и темељ старозавјетне етике.						
12 Човјек у Старом Завјету-човјек као интегрално биће;појмови “руах”, “нефеш”, “басар”; „икона Божија“ и „син вишег“; старозавјетна антропологија као основ хришћанске етике.						
13 Антиморализам старозавјетне етике-„милост хоћу,а не жртве“;противљење обредовјерију и формалистичком схватању етике код старозавјетних пророка.						
14 Старозавјетно поимање брака-брак Бога и његовог народа(старозавјетне Цркве)-брак у Старо.						

<i>Завјету; циљ и смисао брака, брачна љубав-етика Песме над пјесмама.</i>
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, уз консултације реализује све предвиђене вежбе и задатке. Да напише семинарски рад и одбрани га уз презентацију, на тему коју му одреди предметни наставник.
Литература: А) ОСНОВНА: (група) аутора, Увод у хришћанску етику, Крагујевац, 2004; Јован Лествичник, Лествица, Манастир Хиландар, 1997, А. Јевтић, Аскетика, београд – Фоча, 2002; Алистер Макинтајер, Кратка историја етике, Београд, 2004. Б) ПОМОЋНА: Комплетна стручна литература коју поседује Библиотека Православног богословског факултета из области хришћанске етике и аскетике. Обавезно је читање једног аскетског дјела по избору студента!
Облици провјере знања: активно учешће у настави, писмена и усмена одбрана семинарског рада, усмени испит. Начин провјере знања: писмено и усмено Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или колоквији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 6. Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $45+30+0=85h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $3*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$ $63+42+0=105h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално $85h + 105h = 190h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: КАНОНСКО ПРАВО						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
КАПР	обавезни	VII	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-098-7						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије богословског факултета Светог Василија Острошког (студије трају осам семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положени испити из прва четири семестра.						
Циљеви изучавања предмета: Знање о Цркви у историјској перспективи од њеног настанка, упознавање са уређењем првих хришћанских заједница, развој црквеног уређења од почетка 4. века, класификација црквено – правних извора.						
Исходи учења-компетенције: Усвајањем градива Канонског права, студент ће бити оспособљен: 1. Да познаје канонско предање Цркве, које је спој теологије и правне науке. 2. Да примењује каноне у духовној пракси Цркве. 3. Да води вернике у њиховом узрастању у вери према црквеним канонима. 4. Да примењује начело црквене икономије						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др. Саша Шољевић.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: два часа теоријске наставе (недељно) + један час вежбе (рад на изворима, семинарски рад, консултације).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Свети канони, извори и значај.						
2 Канонски зборници.						
3 Канони васељенских сабора, Први (325) и Други (381)						
4 Канони васељенских сабора, Трећи (431) и Четврти (451)						
5 Канони васељенских сабора Петошести (692) и Седми (787)						
6 Канони помесних сабора: Апостолска правила						
7 Први колокиј.						
8 Помесни сабори у 4. веку; Помесни сабори у 5. веку						
9 Помесни сабори у 9. веку						
10 Начела тумачења светих канона						
11 Канони у духовној пракси Цркве						
12 Обнова канонског предања						
13 Канони и црквена управа; Саборно начело Цркве данас						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Свештени канони Цркве (превод и тумачење умировљеног епископа Атанасија Јевтића, Београд, 2005) Никодим Милаш, Православно црквено право (Епархија далматинска, Београд – Шибеник, 2004) Власије Фидас, Канонско право: богословска перспектива (Богословски факултет у Београду, 2001)Луис Џ. Патсавос, Духовне димензије црквених канона (Каленић, Крагујевац, 2009).						
Б)ПОМОЋНА: Владислав Ципин, Каноническое право (Москва, 2009) Василије Васиљевич Болотов, Историја Цркве у периоду васељенских сабора (Епархија жичка, Краљево, 2006)Панајотис Ј. Бумис, Канонско право (Сарајево – Београд, 2011)						
Облици провјере знања: писмено и усмено						
Посвећеност настави						

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **30**
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит: **60**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 108h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: КАТИХЕТИКА СА МЕТОДИКОМ I						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
КАТМ I	обавезни	VII	3	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-208-7						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима:положени испити из предходних семестара.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је указати на димензије и схватање образовања и васпитања у Цркви, корелација у односу на помоћне научне области и припремати квалификоване кадрове за извођење вјерске наставе у црквеном и грађанском школству.						
Исходи учења-компетенције: Студенти ће бити оспособљени да:						
1. У оквиру црквене педагогије схвате димензије човекове боголикости						
2. Усвоје антрополошке, космолошке, христолошке и еклисиолошке основе васпитања						
3. Усвоје коначни циљ црквене педагогије светост и обожење						
4. Усваје есхатолошку категорију васпитања и образовања као вечно усавршавање и напредовање у пуноћи живота коју дарује заједница са Христом						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др. Владимир Ступар						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа сљедећу методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад-писмени рад студента који представља његово специјалистичко истраживање одређене црквено-историјске проблематике засновано на изворима и домаћој и страниј доступној литератури, консултације).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Увод у православну катихезу, увод, појам, циљ. Васпитање код старих Катајаца.						
2 Космолошке основе образовања и васпитања. Васпитање у Индији.						
3 Антрополошке основе образовања. Васпитање у Персији.						
4 Богочовјек као Алфа и Омега образовања и васпитања. Васпитање у древној Египту.						
5 Тројични синергизам као основа образовања. Васпитање код древних Грка.						
6 Васпитни смисао Прве Божије заповјести. Педагошки принципи код Сократа, Аристотела и Платона.						
7 Први колоквиј						
8 Пад и гријех као обезображење човјека. Педагогија старих Римљана.						
9 Старозавјетна Божија педагогија. Синаити и њихов педагошки смисао.						
10 Васпитни смисао смрти. Исихазам и његов значај за православну педагогију.						
11 Васпитни смисао покајне туге; Свети Кирило и његове катихезе Васпитни карактер Старозавјетне заједнице и празника. Катихезе код Св. Јована Златоуста и његово „Васпитање дјеце“.						
12 Литургијска катихеза као црквено-саборна. Катихетско учење код Св. Василија Великог и Св. Максима Исповједника.						
13 Катихеза као молитвено-покајна;Катихеза као иконична;педагошки рад Св. Кирила и Методија;Васпитни смисао брака;Св. Сава и његов педагошки рад. Васпитни смисао монаштва;						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник. Да одржи једну методску јединицу у Основној школи или да му се као практичан рад призна редовно предавање вјеронауке у Основној школи .Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).						

Литература:

А)ОСНОВНА: Радовић Амфилохије, *Основи православног васпитања*, Врњачка Бања 1993.; Св. Кирило Јерусалимски, *Катихезе*, Београд 2001.; Нелас Панајотис, *Обожјење у Христу*, Београд 2001.; Георгије Шестун, *Православна педагогија*, Крагујевац 2013.; Шмеман Александар, *Велики пост*, Врњачка Бања 1999.; Колумзин Софија, *Наша црква наша деца*, Београд 1996.; Драгомир Сандо, *Православно васпитање деце до седме године живота*, Београд 2006.; Драгомир Сандо, *Протојереј Василије Б. Зјењковски*, Београд 2002.; Драгомир Сандо, *Богослужење као основа образовања и васпитања у Цркви*, Београд 2009.; Панајотис Христу, *Тајна Бога тајна човека*, Београд 1997.; Михаил Кардамакис, *Православна духовност*, Манастир Хиландар 1997.;

Б)ПОМОЋНА: Свето Писмо Старог и Новог Зајета; *Старечник*, Нови Сад 2000.; *Добротољубље I,II,III,IV Том*, Манастир Хиландар; Васиљевић Максим, *Светост. Божанска и људска*, Београд 2010.; Радовић Амфилохије, *Тајна Свете Тројице по Св. Григорију Палами*, Манастир Острог; Игњатије Мидић, *проблем смрти у хришћанској онтологији*, Пожаревац 2012.; никола Хаџиниколау, *Човјек биће на граници свијетова*, Требиње 2006.; Атанасије Јевтић, *Духовност православља*, Београд 1990.; Данило Крстић, *У почетку беше Смиао*, Београд-Ваљево, Србиње 1996.; Љубица Радулашки, *Сабране педагошке студије*, Београд; Kurz, Helmut, *Methoden des Religions-unterichts*, Koesel, 1992.; Adam Gotfried, *Lachmann Rainer*, *Metodisches Kompendium fier den Religionsunterricht*, Goettingen 1993.;

Облици пројере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима-100

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:15
2. Тестови или коловији (два у току семестра):20
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:15
5. Други облици пројере знања:
6. Усмени испит:50

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6(E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8(C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

ОСМИ СЕМЕСТАР

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ ЗА ОСМИ СЕМЕСТАР

Р.бр.	Шифра Предм.	Назив предмета	Статус предмета	Семестар	Број час.у сем.		ЕСПБ
					П	В	
		ЧЕТВРТА ГОДИНА					
1	07-1-100-8	Догматика IV	О	VIII	30	15	5
2	07-1-101-8	Литургика IV	О	VIII	30	30	5
3	07-1-043-8	Патрологија IV	О	VIII	30	30	4
4	07-1-102-8	Хришћанска археологија и умјетност II	О	VIII	30	0	3
5	07-1-103-8	Хришћанска етика II	О	VIII	45	30	4
6	07-1-104-8	Црквено право	О	VIII	30	15	3
7	07-1-105-8	Катихетика са методиком II	О	VIII	30	30	3
				УКУПНО	225	150	30
					375		

УКУПНО НАСТАВНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ (П+В)=375h

За први семестар потребно S_o (студентско оптерећење) износи:

$$S_o = (900h - 375h) / 375h = 525 / 375 = 1,4$$

Дата вриједност подразумијева да је студенту за 1 сат предавања или вјежби потребно 1,4 сата учења и припреме, и ова вриједност је мјеродавна за све предмете четврте године и овог семестра.

Назив предмета: ДОГМАТИКА IV						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ДОГМ IV	обавезни	VIII	5	2	2	0
Шифра предмета:						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит из Догматике I,II,III.						
Циљеви изучавања предмета: Стицање сазнања из Еклесиологије (основна начела постојања једне, свете, саборне и апостолске Цркве).						
Исходи учења-компетенције: - стицање знања из Еклесиологије. - разумевање садржаја и значења Цркве, светотајинског живота, иконичне онтологије у животу Цркве, јединства, структуре, организације и граница Цркве. - упознавање са изворима и савременом литературом релевантном за Еклесиологију. - развијање критичког мишљења и аргументованог заступања ставова у вези са темама из еклесиологије, нарочито у дијалогу са инославнима. - стицање основних теоријско-методолошких академских компетенција из домена Еклесиологије. - стицање оспособљености за израду истраживачког рада кратке форме (семинарски рад), на основу историјских извора и релевантне литературе, на теме из Еклесиологије.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред.проф др Здравко Пено						
Метод наставе и савладавање градива: предавања, вјежбе, консултације, семинарски рад.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Упознавање студената са планом и програмом рада током семестра, садржајем и циљевима предмета, обавезама студента, те начину писања и одбране семинарског рада, као и начину полагања испита. Уводно предавање: Основи учења о Цркви: одређење и критеријуми одређења Цркве. Порекло и назначење Цркве. Тројични основ Цркве.						
2 Етапе постојања Цркве у историји до Христовог Оваплоћења. Христово Оваплоћење – рођендан Цркве. Црква у знаку Крста и Васкрсења. Вазнесење и Педесетница у животу Цркве.						
3 Светотајински живот. Идентитет Цркве у светој Евхаристији. Идентитет Цркве у светим тајнама. Свете тајне Крштења, Миропомазања, освећења воде, свеиштенства (питање целибата), брака, покајања, јелеосвећења.						
4 Освећење природе. Употреба квасних и бесквасних хлебова. Облик хлеба (Агнеца) и Божија Икономија. Учење о пресуштатвљењу (transsubstantiatio). „Чудо предрагојене Крви Крестове“. Теорија консубстанцијације и симболизам						
5 Теорија пресуштатвљења на православном Истоку. Православни литургијски реализам. Конкомитанција и причешће хостијом. Corpus Christi – Тијелово.						
6 Иконична онтологија у животу Цркве. Црква и преображај света у Царству Божијем. Црква у историји - икона будућег постојања света у Царству Божијем. Саборност Цркве – начин постојања света у Будућем веку. Светост Цркве – Тело Христово.						
7 Први колоквиј						
8 Иконична онтологија у животу Цркве. Црква и преображај света у Царству Божијем. Црква у историји - икона будућег постојања света у Царству Божијем. Саборност Цркве – начин постојања света у Будућем веку.						

веку. Светост Цркве – Тело Христово.
9 Апостолство Цркве - Сабрање у Христу посведочено од апостола. Служба презвитера као иконе Апостола. Апостолско прејемство. Идентитет Цркве у јединству дарова и служби. Христоцентрични карактер дарова и служби. Црква - заједница у Христу.
10 Однос христологије и пнеуматологије у еклесиологији. Саборност као критеријум живота Цркве – концепција А. Хомјакова. Евхаристија као критеријум живота Цркве – концепција Н. Афанасјева. Евхаристија – средиште и циљ живота Цркве.
11 Организација Цркве. Однос једног и мноштва у еклесиологији. Помесна и васељенска Црква - институција сабора. Васељенски сабори. Систем пентархије. Начело аутокефалије.
12 Папски примат. Непогрешивост (незаблудивост) папе. Непогрешивост Цркве – начин објаве живота у Истини. Границе Цркве.
13 Проблем јединства са инославнима – Унија. Екуменски дијалог са римокатолицима. Повратак оцима, а не „opus operatum“. Екуменски дијалог са протестантима.
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1. Здравко Пено, Кратко изложење православне вере – Христологија, Београд 2013.2. Димитриос Батрелос, Византијски Христос, изд. Каленић, Крагујевац 2008. Б)ПОМОЋНА: : 1. Јустин Поповић, Догматика православне Цркве, књига друга, Београд 1980.2.Димитрије Станилоје, Православна догматика II, Beograd 1993.
Облици провјере знања: писмено и усмено Колоквијум Посвећеност настави Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или колонији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 Усмени испит: 50
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) $2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$ $42+21+0=63h$ Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T= U_{opt}$ сати семестрално $45h + 63h = 105h = U_{opt}$
Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЛИТУРГИКА IV						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЛИТР IV	обавезни	VIII	5	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-101-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Литургика IV” слуша се на четвртој години у VIII семестру.						
Условљеност другим предметима: Предмет је условљен положеним испитом из Литургике III.						
Циљеви изучавања предмета: Упознавање студента са настанком, развојем, садржајем и богословским значењем светотајинског предања Цркве и њихово оспособљавање да разумеју, правилно служе и тумаче Свете Тајне и молитвословља						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:						
1. да правилно разуме историјске токове светотајинског богословља;						
2. да схвати смисао и функцију Светих тајни Цркве;						
3. да разуме светотајинско богословље у контексту еклисиологије;						
4. да потпуно уђе у богословски смисао и структуру молитвословља Православне Цркве						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Ненад Тупеша.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно) и 2 часа вежби. Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Богослужбених књига, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Св. Тајне у Цркви Светајни Христовој- Светотајинско богословље.						
2 Св. Тајна крштења: историјски развој чина Св. Тајне крштења. Крштење и Евхаристија.						
3 Св. Тајна миропомазања; варење Св. Мира, миропомазање као тајна Духа Светога.						
4 Св. Тајна Евхаристије; Евхаристија као Светајна Цркве, поредак и начин.						
5 Св. Тајна свештенства; рукоположење у чин ђакона и презвитера; хиротонија епископа; хиротесија (чтеца, појца и упођакона).						
6 Св. Тајна покајања; поредак и историјски развој чина Св. Тајне исповјести; покајна дисциплина у раној Цркви: Покајање и Евхаристија.						
7 Први колокиј.						
8 Св. Тајна брака; поредак вршења Св. Тајне брака унутар Св. Литургије.						
9 Св. Тајна јелеосвећења; вријеме, мјесто и поредак вршења ове Св. Тајне. Јелеосвећење и Евхаристија.						
10 Св. Тајна јелеосвећења; вријеме, мјесто и поредак вршења ове Св. Тајне. Јелеосвећење и Евхаристија.						
11 Заупокојена пословања и њихова веза са Евхаристијом.						
12 Монашки постриг; поредак чина мале и велике схиме.						
13 Молитвословља.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Н. Милошевић, Евхаристијски карактер заупокојених служби, Теолошки погледи (1998),стр. 49-57. Н. Милошевић, Света тајна исповести и покајања, Беседа (2004), стр.111-118. Н. Милошевић, О начину савршавања						

светих тајни, Богословље, 1, 2008, 32 – 41. П. Мајендорф, Света Тајна Јелеосвећења: неке пастирске претпоставке, Богословље 1 – 2, 2005, 89-100. П. Трембелас, Постанак и историјски развитак чина великог освећења воде, Богословље, 1-2, 1970, 67 – 78. Н. Маџукас, Учење Св. Николе Кавасиле о Светим Тајнама Цркве, Видослов, 34, 2005, Л. Мирковић, Православна литургија-други, посебни део – Св. Тајне и молитвословља, Београд, 1983, 107 – 129; 149 – 229; Г. Светогорац, Богословље новог рођења: теолошки и духовни смисао свете тајне крштења, Крштење – Света тајна уласка у Цркву, Београд, 2008, 101 – 154.

Б)ПОМОЋНА: Богослужбене књиге овог тематског круга

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ПАТРОЛОГИЈА IV						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПАТР IV	обавезни	VIII	4	2	2	0
Шифра предмета:07-1-043-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају осам семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: положен испит Патрологија I,II и III.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да уведе студента у основе православног патролошког богословља. Студент се оспособљава да синтетизује градиво из осталих богословских дисциплина, као и да повезује историјски, философски и културно-цивилизацијски контекст настанка богословља Светих Отаца Цркве. Главни циљ јесте једно дубље трагање за егзистенцијалним смислом светоотачког богословља и једна синтеза истог са његовим значењем у савременом друштву						
Исходи учења-компетенције: Поседовање основних научно-стручних академских компетенција у домену патрологије и пратећих апликативних способности анализе светоотачких учења и њихових дјела. Способност да повезује историјски, философски, културно-историјски контекст настанка богословља Светих Отаца.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Зоран Јелисавчић						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (рад на изворима, семинарски рад, консултације).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Уводно предавање. Упознавање са изворима и литературом.						
2 Св.Симеон Солунски. Св. Марко Ефески.						
3 Св. Димитрије Ростовски. Св. Козма Етолки.						
4 Св. Пајсије Величковски.						
5 Св. Никодим Светогорац.						
6 Слободна недеља.						
7 Први колоквиј.						
8 Св. Серафим Саровски.						
9 Св. Теофан Затворник.						
10 Св. Јован Кроштански.						
11 Св. Силуан Светогорац и архимандрит Софроније.						
12 Старац Порфирије и Пајсије Светогорац.						
13 Свети Николај Охридски и Жички.						
14 Преподобни ава Јустин Поповић – Ћелијски; Најзначајнији патролози и теолози 20. Века.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Епископ Атанасије (Јевтић), " Свети Симеон Солунски као тумач богослужења" , у На путевима Отаца (друга књига), Београд 1991, 147-178. Епископ ЗХП Атанасије (Јевтић), " Св. Нектарије Егински као историчар Цркве" , у Бог Отаца наших, Манастир Хиландар 2000, 256-315. Павле Евдокимов, Христос у руској мисли , Манастир Хиландар 1996. Н. Левитски, Свети Саровски старац Серафим, Манастир Хиландар 1995, Ала Селаври, Свети Јован Кроштански, Манастир Хиландар 2000.						
Б)ПОМОЋНА: Комплетна литература из наведеног предмета коју посједује Библиотека Богословског факултета.						

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **15**
2. Тестови или коловији (два у току семестра): **20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања: **15**
6. Усмени испит: **50**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ХРИШЋАНСКА АРХЕОЛОГИЈА И УМЈЕТНОСТ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ХАУМ II	обавезни	VIII	3	2	0	0
Шифра предмета: 07-1-102-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: : Према студијском програму „Православна теологија – Општи смер“ Богословског факултета, додипломске академске студије на истом трају осам семестара (четири академске године – 240 ЕЦТС бодова). Предмет „Хришћанска археологија и умјетност II ” слуша се на четвртој години у VIII семестру.						
Условљеност другим предметима: Предмет је условљен положеним испитом из Хришћанске археологије и уметности II.						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је да упозна студенте са српском средњовековном сакралном архитектуром и уметношћу преко српских храмова из доба турске окупације до данашњег дана и утицај уметности новог века на српску црквену уметност.						
Исходи учења-компетенције: Савладавањем овог предмета студент ће бити оспособљен:						
1. да схвати визуелизације вербалног у знак-симбол, преко основне промене знака до разрежења проблематике визуелног идентитета;						
2. да на самосталан начин уђе у суштину и духовну димензију црквене архитектуре и градитељства;						
3. да на најаутентичнији начин увиди везу између црквене уметности и богослужења;						
4. са буде способан да на самосталан начин може водити градитељско-уметничку делатност у самој Цркви и друштву.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др Ненад Тупеша.						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива:2 часа теоријске наставе (недељно). Настава се изводи фронтално уз коришћење интерактивне методе и свих потребних помагала, као нпр. Адекватних монографских садржаја, табле, уџбеника, дебата са студентима, богослужбеног простора...						
Садржај предмета по седмицама:						
1 . Увод са кратким освртом на историјски развој. Суседне земље у време развоја архитектуре у средњовековној Србији. Развој архитектуре у средњовековној Србији и спољни стилски утицај.						
2 Унутарња подела архитектуре и уметности на стилске групе. Заједнички услови за грађење у свим стилским групама.						
3 Зета и пренемањихка група.						
4 Рашка стилска група-општи део, стилске одлике.						
5 Рашка стилска група-поједини важнији храмови рашке стилске групе.						
6 Вардарска стилска група: српско-византијска стилска група, општи део.						
7 Први колоквиј.						
8 Споменици на Косову, Метохији и Србији, Поједини важнији споменици.						
9 Византиски споменици у Вардарској Македонији, одлике византиског стила.						
10 Моравска стилска група-општи део.						
11 Поједини главни споменици.						
12 Архитектура и уметност из времена под турцима (фрушкогорски, Банат, Бачка, Херцеговина, Црна Гора,...)						
13 Утицај архитектуре и уметности новог века на српску црквену архитектуру и уметност						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз						

консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..

Литература:

А)ОСНОВНА: П. Симић, Црквена уметност: преглед развоја градителстава и живописа, Београд 1994, 163 -349.Љ. Фолић, Архитектура храма, Београд 2012.С. Склирис, Икона и нестворена светлост, сајт: Verujem.org.

Б)ПОМОЋНА: Н. Озољин, Православна икона Педесетнице, Истина- Епархија далматинска 2007. Л. Успенски, Теологија иконе, Манастир Хиландар 2009.С. Склирис, Секуларизам и есхатологија у православној иконографији, сајт: Verujem.org

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:**15**
2. Тестови или колоквији (два у току семестра):**20**
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања:**15**
6. Усмени испит:**50**

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је **55**

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+0+0=30h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+0*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+0+0=42h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$30h + 42h = 72h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ХРИШЋАНСКА ЕТИКА II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова (П+А+Л)		
ХРЕТ II	Обавезни	VIII	4	3	2	0
Шифра предмета: 07-1-103-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положени испити из прва четири семестра						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе је да студентима пружи увид у основе православне библијске и патристичке етике кроз Св. Предање православне цркве, као и да их упозна са темама и проблемима западне философске етике и биоетике. Кроз проблематику савременог свијета (еколошку, економску, друштвено-правну) прожимају се теме од етичког значаја, које представљају теме за изучавање православне теологије.						
Исходи учења-компетенције: -Крајњи исход учења јесте осособљавање студената за њихово поимање православног етичког и духовног живота у теоријском и практичном смислу. Студенти треба да разумијевају обресе савременог свијета, етичку и биоетичку проблематику која је актуелна и која тек може постати актуелна. Такође, настава треба да их оспособи да дају одговоре на етичке изазове тако што ће начин мишљења и живљења Отаца пренијети у савремени друштвени контекст.						
Име и презиме наставника и сарадника: ванр. Проф. др Дарко Ђого – наставник доц. др Саво Денда – наставник.						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вјежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 БИБЛИЈСКА ЕТИКА – основ хришћанске етике; наставак и испуњење старозаветног етичког предања у Новом Завету (посебан осврт на Јудину посланицу); Христово Оваплоћење – основ новозавјетне етике.						
2 ЕТИЧКО ПРЕДАЊЕ НОВОГ ЗАВЈЕТА – позив на покајање као темељ новозавјетне етик; разликовање моралистичког и етичког приступа; антиморализам новозавјетне етике; ПОДВИЖНИЧКИ ИДЕАЛ НОВОГ ЗАВЈЕТА (о. Георгије Флоровски).						
3 ЛЈУБАВ – божански начин постојања и темељна врлина Новог Завета (Христове заповести о љубави; учење Св. Јована Богослова и Св. Ап. Павла).						
4 ВЕРА, НАДА, ЛЈУБАВ – аретологија Св. Ап. Павла; схватање брака у Новом Завету („оставиће човјек...“ и у посланицама Св. Ап. Павла).						
5 РАНОХРИШЋАНСКИ ЕТИЧКИ СПИСИ – учење о два пута (етички дуализам у Варнавиној посланици; Дидахију и Doctrina Apostolorum); Пастир Јермин						
6 ЕТИКА И АСКЕТИКА КОД КАПАДОКИЈСКИХ ОТАЦА – социјална етика Св. Василија Великог (етичка слова Св. Василија Великог); „ О циљу живота по Богу“ (учење Св. Григорија Ниског); ДЕВСТВЕНОСТ – остварење есхатолошког начина постојања по учењу Кападокијских Отаца.						
7 Први колоквиј						
8 АСКЕТСКИ ПИСЦИ ЧЕТВРТОГ И ПЕТОГ ВЕКА – аскетско предање Цркве; „Одрицање од себе“ (новозавјетни темељ хришћанског аскетског идеала); врлине и пороци по учењу аскетских Отаца.						
9 ЛЕСТВИЦА – хришћанска етика као усхођење у досезању врлина по учењу Св. Јована Лествичника						
10 Св. МАКСИМ ИСПОВЕДНИК – учење о љубави код Св. Максима Исповедника (400 глава о љубави).						
11 ЕВХАРИСТИЈСКИ ТЕМЕЉ ХРИШЋАНСКОГ ПРЕДАЊА – Св. Никола Кавасила – учење о Св. Тајнама као темељу хришћанског живота; учење о Св. Евхаристији као смислу хришћанског живота) – „О животу у Христу“).						

12 ЗАПАДНА ФИЛОСОФСКА ЕТИКА (ПРЕГЛЕД) – индивидуални, рационалистички и формалистички карактер западне етике; Хришћанска етика и онтологија – западни морал и деонтологија; основни проблеми и теоријске основе западне етике од Рационализма до Канта и хришћанска етика.

13 Савремена западна етика – етика код Канта; Ничеово проглашење тоталитарног нихилизма; персонализам и егзистенцијализам („биће за смрт“ или биће за живот; „други – пакао“ и хришћанско схватање личности).

14 ХРИШЋАНСКА ЕТИКА И ПРОБЛЕМИ САВРЕМЕНОГ ДРУШТВА – значај и смисао хришћанске етике данас; хришћанска етика и глобализација, секуларизација и тоталитаризам; Хришћанска етика и екологија
ХРИШЋАНСКА ЕТИКА И ПРОБЛЕМИ БИОТЕХНОЛОГИЈЕ – етички изазови клонирања и генетике уопште; генетско модификовање хране; абортус као етички проблем.

15 Други колоквиј

Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, уз консултације реализује све предвиђене вежбе и задатке. Да напише семинарски рад и одбрани га уз презентацију, на тему коју му одреди предметни наставник.

Литература:

А) ОСНОВНА: Георгије И. Манзаридис, Хришћанска етика I, Крагујевац 2011.; Г. Манзаридис, В. Јулџис, Ј. Петру, Н. Дзумакас, Теме хришћанске етике, Крагујевац 2010.; Павле Евдокимов, „Луда“ љубав Божија, Манастир Хиландар 1993.; Св. Јован Лествичник, Лествица, Манастир Хиландар 2000.; Јеромаонах Атанасије Јефтић, Аскетика, Београд – Србиње – Ваљево 2002.; Г. Манзаридис, Православни духовни живот, Манастир Хиландар 2008.

Б) ПОМОЋНА: Комплетна стручна литература коју поседује Библиотека Православног богословског факултета из области хришћанске етике и аскетике.

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима-100

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 10
2. Тестови или коловији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација: 30
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит: 60

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$45+30+0=75h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$3*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$63+42+0=105h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$75h + 105h = 180h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета: ЦРКВЕНО ПРАВО						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ЦРПР	обавезан	VIII	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-01-104-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије богословског факултета Светог Василија Острошког (студије трају осам семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положени испити из прва четири семестра.						
Циљеви изучавања предмета: Познавање Цркве у историјској перспективи, од њеног настанка, упознавање са уређењем првих хришћанских заједница, развој црквеног уређења од почетка 4. века, класификација црквено – правних извора						
Исходи учења-компетенције: Усвајањем градива Црквеног права, студент ће бити оспособљен: 1. Да познаје историјски развој законодавства српско – словенских црквених зборника. 2. Да познаје свештеничка права и дужности, као и права, дужности и обавезе верника у Цркви. 3. Да познаје кривично право СПЦ. 4. Да познаје брачна правила СПЦ.						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др. Саша Шољевић.						
Метод наставе и савладавање градива:Наставни план предвиђа следећу методологију савлађивања градива: два часа теоријске наставе недељно + један час вежбе (рад на изворима, семинарски рад, консултације).						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Црквено право као наука.						
2 Извори црквеног права: васељенски и помесни сабори, правила Светих Отаца.						
3 Коментатори црквених канона: Аристин, Зонара, Валсамон.						
4 Српско – словенски правни извори: Законоправило Светог Саве, Законик цара Душана, манастирске повеље.						
5 Црквена јерархија: ступање у клир, губитак свештеничког чина, дужности и права клирика.						
6 Црквени преступи верника и клира.						
7 Први колоквиј.						
8 Црквена аутокефалија; Црквена имовина.						
9 Свети архијерејски сабор и синод.						
10 Црквено судство: Велики црквени суд, епархијски црквени суд.						
11 Патријаршијски управни одбор и епархијски управни одбор.						
12 Црквени брак. Услови брака, припрема за склапање брака.						
13 Брачне сметње и забране. Престанак брака.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј.						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..						
Литература:						
А)ОСНОВНА: Никодим Милаш, Православно црквено право (Епархија далматинска, Београд – Шибеник, 2004) Никодим Милаш, Црквено казнено право (Епархија далматинска, Београд – Шибеник, 2005) Димшио Перић, Црквено право (Правни факултет у Београду, 1997).Миодраг Петровић, Законоправило Светог Саве (Историјски институт САНУ, Београд, 2005) Душанов законик (приредио Ђорђе Бубало) (Завод за уџбенике, Београд, 2010) Бранко Цисарж, Брачно право и црквеносудски поступак Српске православне цркве (Свети архијерејски синод СПЦ, Београд, 1973).						
Б)ПОМОЋНА: А. И. Брилијантов, В. В. Болотов, Свети цар Константин и Милански едикт 313. године (Епархија жичка, Краљево, 2013) Теодор Тарановски, Историја српског права у Немањићкој држави (Лирика, Београд, 2000) Зоран Крстић, Црква у друштву у прошлости и садашњости (Пожаревац – Крагујевац, 2014). Сергије Тројицки, Изабране студије из брачног права (Богословски факултет у Фочи, 2015).						

Облици провјере знања: писмено и усмено

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима — **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: **10**
2. Тестови или коловији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација: **30**
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит: **60**

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55

Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+15+0=45h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+1*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+21+0=63h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 63h = 105h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета:КАТИХЕТИКА СА МЕТОДИКОМ II						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
КАТМ II	обавезни	VIII	3	2	2	0
Шифра предмета: 07-1-105-8						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета СВ. Василије Острошки (трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Катихетике са методиком I						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је указати на димензије и схватања образовања и васпитања у Цркви, корелација у односу на помоћне научне области и припремати квалификоване кадрове за извођење вјерске наставе у црквеном и грађанском школству.						
Исходи учења-компетенције: Студенти ће бити оспособљени да:						
1. Изводе вјерску наставу по свим стандардима савремене педагошке праксе						
2. Вјечне вриједности људске личности открију кроз поруку вјере						
3. Изграђују и утврђују вјечни смисао људског живота у заједници са Богом и ближњима						
4. Оспособљавају ученике за слободан и одговоран живот у Цркви и друштву						
Име и презиме наставника и сарадника: доцент др. Владимир Ступар						
Метод наставе и савладавање градива: Наставни план предвиђа сљедећу методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад-писмени рад студента који представља његово специјалистичко истраживање одређене црквено-историјске проблематике засновано на изворима и домаћој и страниј доступној литератури, консултације.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Основи Методике Цркве.						
2 Методика у корелацији са другим наукама, посебно са Педагогијом и Дидактиком.						
3 Општа методичка начела (Одлике наставног градива: битно и темељно у настави, концентрација наставе, интереси и пажња, саморађа, очигледност и природност у настави.)						
4 Наставни методи (монолошка, дијалошка, развојна и савремени методи).						
5 Наставна или методска јединица, појам и подјела: педагошка и методичка и циљ часа.						
6 Принципи методичке наставе (научне и логичке методе, анализа и синтеза, апстракција и детерминација, индукција и дедуција).						
7 Први колоквиј						
8 Наставни план и програм и распоред наставног градива по културно историјским и психолошким ступњевима.						
9 Начини рада у настави, појединачни, рад у паровима, рад у мањим групама, рад у већим групама.						
10 Методи наставе кроз радни лист, школски и домаћи задатак, тест, контролни.						
11 Памћење, учење текстова напамет и другим методама.						
12 Ученик (типови ученика), старосна доб и могућности сазнања код ученика; Награде и казне, питања и одговори, оцјењивање.						
13 Богослужење и настава; Одлике доброг наставника-вјероучитеља; Прилагодљивост вјероучитеља савременим видовима наставе.						
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности.						
15 Други колоквиј						
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу уз консултације и реализује предвиђене задатке. Да напише семинарски рад на тему коју му одобри предметни наставник.Студент може да изађе на испит ако је испунио предвиђене задатке (презентације, семинарски радови-одбрана усмена, положен колоквијум).)						
Литература:						

А)ОСНОВНА: Младен Вилотијевић, Дидактика I,II,III Том, Београд 2000.; Емил Каменов, Методика наставе веронауке, ПБФ 2012.; Леон Жлебник, Опишта историја школства и педагошких идеја, Београд 1983.; Сандо Драгомир, Методика, Свети архијерејски синод СПЦ,2012.; Славољуб Лукић, Владимир Вуковић, Настава православне вјеронауке, Бања Лука,2011.,

Б)ПОМОЋНА: Ненад Сузић и аутори, Интерактивно учење, Бања Лука 1999.; Ненад Сузић и аутори, Интерактивно учење III, Бања Лука 2001.; Ненад Сузић и аутори, Интерактивно учење IV, Учење учења, Бања Лука 2004.; Борислав Стевановић, Педагошка психологија, Београд 2000.; Педагошка енциклопедија I,II Том, Београд 1989.; Kurz, Helmut, Methoden des Religions-unterichts, Koesel, 1992.; Adam Gotfried, Lachmann Rainer, Metodisches Kompendium fier den Religionsunterricht, Goettingen 1993.;

Облици провјере знања: писмено и усмено

Колоквијум

Посвећеност настави

Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима-100

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:15
2. Тестови или коловији (два у току семестра):20
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања:15
6. Усмени испит:50

Укупан збир потребних бодов за пролазну оцјену је 55

Оцјене:00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).

Оптерећење студента по предмету:

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$$X*15+Y*15+Z*15=W$$

$$30+30+0=60h$$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2*15*1,4+2*15*1,4+0*15*1,4=T$$

$$42+42+0=84h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$60h + 84h = 144h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

4.2. ЗАВРШНИ РАД / ДИПЛОМСКИ РАД

Студент може да приступи изради завршног / дипломског рада тек кад положи све испите предвиђене наставним планом и програмом. Наставним планом и програмом предвиђено је осам семестара.

Након што изабере ментора студент предаје молбу Студентској служби ради одобрења од стране ННВ-а Православног богословског факултета. Молбу, студент подноси најраније 10 дана а најкасније 30 дана од термина полагања последњег испита. Период од 10 дана је неопходан ради комплетирања и сређивања документације студента. Ако је тема одобрена студент може приступити изради дипломског рада. Дипломски рад мора да буде у А4 формату, да садржи најмање 30 страница и да је писан ћиричним писмом. Студент доставља дипломски рад у 5 примјерака. Поступак израде дипломског рада је исти за све студијске програме на Православном богословском факултету.

Текст достављених радова треба да буде написан фонтом Times New Roman, велична 12, са проредом 1,5. То важи и за стране ријечи у тексту. Потребно је испоштовати унапријед постављене маргине у Word-у (2,54 cm) и поравнати текст (осим наслова и поднаслова) на *justify*. Наслов рада не треба у потпуности писати великим словима. Поравнање текста треба да буде на *center*, што важи и за све поднасловне у склопу рада. Словa у наслову не треба да прелазе величину 14, док је у поднасловима потребно задржати величину 12.

Систем цитирања и навођења библиографије на крају рада студент треба да довори са ментором.

Дипломски рад треба да садржи:

1. УВОД
2. ТЕОРИЈСКИ (ОПШТИ) ДИО
3. ЗАКЉУЧАК
4. ЛИТЕРАТУРА

Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм. Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници. Почетком сваке академске године Научно-наставно вијеће или Вијеће катедре усваја списак тема завршних радова за текућу годину који се објављује на огласној табли и web страници организационе јединице.

Студенту се може од стране вијећа факултета/академије или вијећа катедре одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад. Уз сваку тему завршног рада наводи се основна литература.

***Услови за одбрану дипломског рада су:**

1. Положени сви испити предвиђени наставним планом и програмом (8. семестара),
2. Да је студент измирио све финансијске обавезе према факултету/Универзитету,
3. Нема дуговања према библиотеци,
4. Најкасније 7. дана прије одбране дипломског рада да достави студентској служби 5. тврдо укоричених истовјетних примјерака дипломског рада.

Одбрана завршног рада евидентира се на Записнику са полагања који попуњава трочлана стручна комисија. Комисију чине предсједник комисије, ментор и записничар. У записнику се налазе општи подаци о студенту: датум одбране, назив теме, примједбе, сугестије и коначна оцјена. Бодовна вриједност дипломског рада износи – 6 ЕЦТС.

У периоду до издавања дипломе валидан документ о дипломирању је Увјерење о дипломирању, које Студентска служба издаје на захтјев студента најкасније 8 дана од дана дипломирања (6 радних дана). Студент Увјерење о дипломирању може да користи при запослењу. Православни богословски факултет Увјерење о дипломирању издаје на српском језику-ћирилица.

Диплому и саплемент дипломе издаје Универзитет у Источном Сарајеву на српском језику-ћирилица.

Прилози се односе на ПБФ:

Прилог: пријава за одбрану дипломског рада- [пријава.pdf](#)

Увјерење о дипломирању-болоња: [увјерење болоња.pdf](#)

Напомена: Израда дипломе се израђује по утврђеним стандардима Закона о високом образовању.(Службени гласник бр.78/11 и 46/14.)

<http://www.ues.rs.ba/wp-content/uploads/2017/10/uis-zakon-o-izmjename-i-dopunama-zakona-o-visokom-obrazovanju-108-13-bos.pdf>

Студент након завршеног Православно богословског факултета СП-Православна теологија има следеће предметно специфичне исходе учења- компетенције:

6. Темељно познавање и разумјевање теологије као научне дисциплине и предмета теологије у трансверзалној и лонгитудиналној перспективи,
7. Способност примјене стечених знања у свим облицима професионалне дјелатности: припремање, организовање и обављање вјерске наставе у основним и средњим школама, вршење свештеничке службе у свим њеним димензијама – мисионарској, литургијској, пастирској, катихетској и др, компетентно учествовање у раду институција културе, медијских установа, државних органа, црквених структура, невладиних и других организација,
8. Способност употребе информационо–комуникационих технологија у овладавању знањима из области теологије, способност за праћење и примјену нових резултата научних истраживања, популаризацију теологије као научне дисциплине и примјену нових резултата научних истраживања,

9. Популаризацију теологије као научне дисциплине и свеукупне хришћанске културно–интелектуалне баштине,
10. Способност за даље усавршавање знања и вјештина у свим облицима професионалне дјелатности и за наставак студија на другом степену високог образовања – дипломирани академским студијама – мастер.

Напомена: Наведене компетенције имају друштвену и црквену оправданост и значај и у складу су са основним циљевима и задацима Православног богословског факултета „Свети Василије Острошки“ и циљевима Универзитета у Источном Сарајеву.

Промјене, ревизије по питању валидних докумената које се издају у Студентској служби нису вршене од стране Православног богословског факултета. Од почетка рада факултета користе се документи Зоном и правилницима утврђени Универзитета у Источном Сарајеву.

4.3. Прилог: Записник са полагања дипломског рада

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
СВ. ВАСИЛИЈЕ ОСТРОШКИ – ФОЧА

ЗАПИСНИК

са полагања дипломског испита

Студент (име јдног родитеља) бр. _____ индекса је положио све испите прописане планом и програмом основних студија Православног богословског факултета и тако стекао право да брани дипломски рад.

Студент је, у договору са предметним наставником, пријавио дипломски рад на тему:
" "

Дана _____ године у _____ часова студент је приступио одбрани дипломског рада. Присутни су чланови комисије за одбрану дипломског рада:

_____ (predsjednik komisije)

(ментор)

_____ (записничар).

Чланови комисије су изнијели следеће примједбе и запажања:

Предсједник комисије:

[illegible]

Ментор:

Записничар:

Студент (ни) је (непотребно прецртати) одбранио дипломски рад са оцјеном _____ (бројем и словима) и тиме стекао звање ДИПЛОМИРАНИ ТЕОЛОГ.

Записник се доставља административној служби Факултета и на основу њега се издају законом прописани документи. Овај записник се не може користити за утврђивање радне способности и других права.

_____(предсједник комисије)
_____(ментор)
_____(записничар).

Бр. прот.: /18 (уписује адм. служба)

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ НАСТАВНОГ ПЛАНА ПРАВОСЛАВНА ТЕОЛОГИЈА

[Приједлог одлуке 11.07.2019. године.](#)

[Одлука Сената 12.09.2019. године.](#)

Предмети:

- Пастирско богословље са психологијом (VI семестар)
- Катихетика са хришћанском педагогијом (VIII семестар)

Назив предмета: ПАСТИРСКО БОГОСЛОВЉЕ СА ПСИХОЛОГИЈОМ						
Скраћени назив	Статус	Семестар	ЕСПБ	Фонд часова(П+А+Л)		
ПБПС	Обавезни	VI	3	2	1	0
Шифра предмета: 07-1-207-6						
Школска година од које се програм реализује				2007/2008.		
Врста и ниво студија, студијски програми: Академске основне студије Богословског факултета Св. Василија Острошког, (студије трају 8 семестара, односно 240 ЕЦТС кредита).						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Пастирског богословља са омилитиком						
Циљеви изучавања предмета: Циљ наставе Пастирског богословља са психологијом јесте да студенте упозна са основним принципима психологије и начинима на које се савремена психолошка наука може повезати са теологијом и адекватно употребити у свештенослужењу и религијској едукацији, нпр. у веронауци. Студенти треба да се упознају са пасторалном и психолошком методологијом, терминологијом и основном литературом из обе научне области.						
Исходи учења-компетенције: Студент по завршетку наставе стиче знања неопходна за академско бављење темама које се тичу споја пасторалне теологије и психологије; упућен је у релевантну литературу обе научне дисциплине; развија неопходне вештине за адекватан душебрижнички рад, како свештенослужитељске тако и психолошке; стиче неопходне вештине комуникације за рад у парохијском и школском окружењу.						
Име и презиме наставника и сарадника: ред. проф. др Љубивоје Стојановић, в.асс. Ведран Голијанин						
Метод наставе и савладавање градива: Предавања, вежбе, консултације. Индивидуална израда задатака по прецизно приложеном програму, усмене дебате.						
Садржај предмета по седмицама:						
1 Пастирско богословље и психологија: душебрижничкоство као мултидисциплинарни подухват (п). Расправа о могућим начинима спајања теологије и психологије (в).						
2 Биолошке основе човекове психологије и светоотачка антропологија и психологија: анализа и поређење теорија (п). Анализа православне аскетске антропологије и њене релевантности у животу савременог човека (в).						
3 Развојна психологија и богословски приступ човековом психичком развоју (п). Светописамска и отачка учења о човековој души у поређењу са савременим теоријама (в).						
4 Свест, учење и когнитивни процес; ум и срце, сазнање и богопознање (п). Анализа отачких текстова аве Евагрија, Светог Макарија Египатског и Светог Григорија Паламе – основне идеје и термини православне психологије личности (в).						
5 Психологија личности и богословље личности: основне поставке две теорије, путеви срастања и						

размисолажења (п). Поређење кападокијског богословља личности са савременим (психолошким) одређењима личности (в).
6 Биолошки и социјални фактори у развоју личности; биолошка и екзистенцијална ипостас (п). Расправа о начинима човекове егзистенције на основу светописамских и светоотачких текстова (в).
7 Први колоквиј
8 Теологија и психоанализа: Сигмунд Фројд и Карл Густав Јунг (п). Анализа текстова Фројда и Јунга (в).
9 Жан Пијаже и дечија психологија (п). Анализа Пијажеових текстова (в).
10 Логотерапија у теолошком контексту (п). Расправа о примењивости логотерапије у православној духовничкој пракси (в).
11 Исповест и психопатологија (п). Расправа о исповести као потенцијалном контексту лечења психичких обољења (в).
12 Психички поремећаји из теолошке перспективе (п). Светописамска и светоотачка сведочанства о психичким поремећајима, питање слободе, страдања и теодицеје (в).
13 Теологија и психологија у заједништву: употреба психолошких достигнућа у духовном лечењу човека (п). Анализа текстова Владете Јеротића (в).
14 Групни рад и припрема за испит – остале активности
15 Други колоквиј.
Обавезе студента: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, присуствује вежбама и да уз консултације реализује све предвиђене наставне обавезе..
Литература: А)ОСНОВНА: 1) Љубивоје Стојановић, <i>Свештенослужење у мултидисциплинарном контексту</i> 2) Никола Рот, <i>Опита психологија</i> 3) Никола Рот, <i>Психологија личности</i> Б)ПОМОЋНА: 1) Љубивоје Стојановић, <i>Хришћани у свету</i> 2) Владета Јеротић, <i>Неуротичне појаве нашега времена</i> 3) Владета Јеротић, <i>Хришћанство и психолошки проблеми човека</i>
Облици провјере знања: писмено и усмено <i>Колоквијуми</i> <i>Посвећеност настави</i> <i>Писање есеја и беседа</i> <i>Усмена анализа, вежбе и учешће у дебатама</i>
Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – 100 1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима: 15 2. Тестови или коловији (два у току семестра): 20 3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.): 20 4. Семинарски рад, семинар или презентација: 5. Други облици провјере знања: 15 6. Усмени испит: 30
Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55
Оцјене: 00 – 54 = 5 (FX, F), 55 – 64 = 6 (E), 65 – 74 = 7 (D), 75 – 84 = 8 (C), 85 – 94 = 9 (B), 95 – 100 = 10 (A).
Оптерећење студента по предмету: Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално) $X*15+Y*15+Z*15=W$ $30+15+0=45h$ Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$$2 \cdot 15 \cdot 1,5 + 1 \cdot 15 \cdot 1,5 + 0 \cdot 15 \cdot 1,5 = T$$

$$45 + 23 + 0 = 68h$$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$$45h + 68h = 113h = U_{opt}$$

Посебне напомене за предмет: Предавања, вјежбе и консултације изводе се кроз индивидуални рад са студентима. Део предавања изводи се за групу, оптималан број студената за групу је 4-5 макс.8.

Назив предмета (српски и енглески)		Катихетика са хришћанском педагогијом (Kathyhetika with christian pedagogy)				
Скраћени назив	Статус	Семестар	ECTS	Фонд часова (П+В+Л)		
	обавезни	VIII	3	2	2	0
Шифра предмета:		07-1-209-8				
Школска година од које се програм реализује			2019/2020			
Врста и ниво студија, студијски програми: академске, први циклус, Православна теологија						
Условљеност другим предметима: Положен испит из Катихетике са методиком 1						
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је указати на димензије и схватања образовања и васпитања у Цркви, корелација у односу на помоћне научне области и припремати квалификоване кадрове за извођење вјерске наставе у црквеном и грађанском школству.						
Исходи учења - компетенције:						
Име и презиме наставника: др Владимир Ступар, ванредни професор						
Име и презиме сарадника: /						
Метод наставе и савладавање градива:Наставни план предвиђа сљедећу методологију савлађивања градива: 2 часа теоријске наставе (недељно) + 2 часа вјежбе (практичне вјежбе, семинарски рад-писмени рад студента који представља његово специјалистичко истраживање одређене црквено-историјске проблематике засновано на изворима и домаћој и страној доступној литератури, консултације						
Садржај предмета по седмицама:						
1	Тема 1.Појам црквене педагогије, однос црквене педагогије и педагогије као друштвене науке					

2	Тема 2.Целовитост образовања кроз хришћанску педагогију
3	Тема 3 Црквена педагогија и смрт, вечност и слобода
4	Тема 4. Црквена педагогија – Бого.ове.анска педагогија, црквена педагогија и друштво.
5	Тема 5.Васпитање човека у рају и његов пад
6	Тема 6. Промена човековог идентитета након пада
7	<i>Први колоквиј</i>
8	Тема 7.Васпитање у Цркви кроз историју
9	Тема 8.Есхатолошка димензија у васпитању и образовању црквене педагогије
10	Тема 9.Свете тајне и педагогија Цркве
11	Тема 10. Вероучитељ и његова улога у васпитно образовном процесу
12	Тема 11.Задаци православне верске наставе
13	Тема 12. Савременост верске наставе
14	Групни рад и припрема за испит – остале активности
15	<i>Други колоквиј</i>
Обавезе студената: Сваки студент је обавезан да редовно похађа наставу, уз консултације реализује све предвиђене вјежбе и задатке. Да напише дипломски рад на тему коју му одобри ментор.	
Литература: А) ОСНОВНА: Радовић Амфилохије, Основи православног васпитања,Врњачка Бања 1993.; Св. Кирило Јерусалимски, Катихезе, Београд 2001.; Нелас Панајотис, Обожење у Христу, Београд 2001.; Георгије Шестун, Православна педагогија, Крагујевац 2013.; Шмеман Александар, Велики пост, Врњачка Бања 1999.; Колумзин Софија, Наша црква наша деца, Београд1996.; Драгомир Сандо, Основи православне педагогије, Београд 2019.; Ивица Живковић, Студије о верској настави православне Цркве, Београд 2019; Владимир Ступар, Црквена педагогија-педагогија Светог Духа, Фоча 2019; Драгомир Сандо, Богослужење као основа образовања и васпитања у Цркви, Београд 2009.; Панајотис Христу, Тајна Бога тајна човека, Београд 1997.; Михаил Кардамакис, Православна духовност, Манастир Хиландар 1997.; Б) ПОМОЋНА: Свето Писмо Старог и Новог Завјета; Старечник, Нови Сад 2000.; Добротољубље I,II,III,IV Том, Манастир Хиландар; Васиљевић Максим, Светост.	

Божанска и људска, Београд 2010.; Радовић Амфилохије, Тајна Свете Тројице по Св. Григорију Палами, Манастир Острог; Игњатије Мидић, проблем смрти у хришћанској онтологији, Пожаревац 2012.; никола Хациниколау, Човјек биће на граници свијетова, Требиње 2006.; Атанасије Јевтић, Духовност православља, Београд 1990.; Данило Крстић, У почетку беше Смисао, Београд-Ваљево, Србиње 1996.; Љубица Радулашки, Сабране педагошке студије, Београд; Kurz, Helmut, Methoden des Religions-unterichts, Koesel, 1992.; Adam Gotfried, Lachmann Rainer, Metodisches Kompendium fier den Religionsunterricht, Goettingen 1993.;

Облици провјере знања и оцјењивање:

Начин провјере знања: писмено и усмено

Критерији: Максималан број бодова по свим критеријима – **100**

1. Присуство и активности на предавањима и другим наставним активностима:
2. Тестови или колоквији (два у току семестра):
3. Писани радови (есеј, анализа пословног случаја и сл.):
4. Семинарски рад, семинар или презентација:
5. Други облици провјере знања:
6. Усмени испит:

Укупан збир потребних бодова за пролазну оцјену је 55.

Оцјене:

00 – 54= 5(FX, F)

55 – 64 = 6 (E)

65 – 74 = 7 (D)

75 – 84 = 8 (C)

85 – 94 = 9(B)

95 – 100 = 10(A)

ОПТЕРЕЋЕЊЕ СТУДЕНТА ПО ПРЕДМЕТУ

Фонд часова/наставно оптерећење (седмично): Укупно наставно оптерећење (у сатима семестрално)

$X*15+Y*15+Z*15=W$

$30+15+0=45h$

Укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално)

$2*15*1,5+1*15*1,5+0*15*1,5=T$

$45+23+0=68h$

Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): $W + T = U_{opt}$ сати семестрално

$45h + 68h = 113h = U_{opt}$

